

10.2.2023 klo 13.00

Kuntarahoitus tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2022

Kuntarahoitus

Yhteenveto Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2022

- Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli 170 miljoonaa euroa (213 miljoonaa euroa). Se pieneni odotetusti vertailuvuoden poikkeuksellisen hyvästä tuloksesta ja oli 20,0 % pienempi kuin vuotta aiemmin (vuotta aiemmin kasvua oli 8,0 %). Tuloksen supistumiseen vaikutti vuoden 2021 loppupuolella toteutettu asiakasluottojen hinnoittelu-uudistus asiakkaiden eduksi. Konsernin korkokate oli tammi-joulukuussa 241 miljoonaa euroa (280 miljoonaa euroa). Tilikauden kulut olivat 73 miljoonaa euroa (72 miljoonaa euroa). Ilman kertaluonteisia eriä kulut olivat 69 miljoonaa euroa (61 miljoonaa euroa) eli 12,2 % vertailukautta suuremmat. Kuluista eniten kasvoivat viranomaiskulut.
- Liikevoitto oli 215 miljoonaa euroa (240 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset olivat tilikaudella 45 miljoonaa euroa (27 miljoonaa euroa).
- Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli joulukuun lopussa 11,6 % (12,8 %). Vähimmäisomavaraisuusasteen laskua selittää pääosin konsernin ainoan, ensisijaiseen pääomaan luetun AT1-pääomalainan takaisinmaksu huhtikuussa, joka pienensi ensisijaista pääomaa 347 miljoonaa euroa.
- Konsernin CET1-vakavaraisuus on erittäin vahva ja oli joulukuun lopussa 97,6 % (95,0 %). CET1-vakavaraisuus oli yli seitsemänkertainen verrattuna 13,8 %:n vaaditut pääomapuskurit huomioivaan kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen. Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuus heikkenivät AT1-pääomalainan lunastuksen johdosta ja Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuus ovat nyt samalla tasolla CET1-vakavaraisuuden kanssa, 97,6 % (118,4 %).

Yhteenveto

- Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan ei ole ollut merkittäviä negatiivisia vaikutuksia konsernin toimintaan. Markkinaturbulenssista huolimatta konsernin varainhankinta on toiminut vuoden aikana häiriöttä. Sodan ja inflaatio-odotusten aiheuttaman epävarmuuden johdosta konserni on kuitenkin varautumistoinenpiteenä ylläpitänyt normaalia suurempaa likviditeettipuskuria. Inflaation kiihtymisen seurauksena nousseella markkinakorkotasolla on ollut positiivisia vaikutuksia konsernin korkokatteeseen.
- Pitkäaikainen asiakasrahoitus (laina- ja leasingrahoitus) ilman käyvän arvon muutoksia oli joulukuun lopussa 30 660 miljoonaa euroa (29 063 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 5,5 % (5,6 %). Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten johdosta pitkäaikainen asiakasrahoitus pieneni 0,2 % (4,3 %). Uusi pitkäaikainen asiakasrahoitus oli tammi–joulukuussa 4 375 miljoonaa euroa (3 671 miljoonaa euroa). Lyhytaikainen asiakasrahoitus kasvoi 33,8 % (vuotta aiemmin lasku oli 16,9 %) 1 457 miljoonaan euroon (1 089 miljoonaa euroa).
- Joulukuun lopussa pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristövaikutuksiltaan kestävien investointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta oli 3 251 miljoonaa euroa (2 328 miljoonaa euroa) ja yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävää yhteiskunnallista rahoitusta 1 734 miljoonaa euroa (1 161 miljoonaa euroa). Asiakkaat ovat ottaneet vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen erittäin hyvin vastaan ja rahoituksen yhteismäärä kasvoi 42,9 % (46,9 %) edellisvuoteen verrattuna.
- Pitkäaikainen uusi varainhankinta oli vuoden aikana 8 827 miljoonaa euroa (9 395 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä oli joulukuun lopussa 40 210 miljoonaa euroa (40 712 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaisen varainhankinnan osuus oli 35 560 miljoonaa euroa (36 893 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä pieneni markkinakorkotason nousun seurauksena kasvaneiden realisoitumattomien käyvän arvon muutosten johdosta.

- Konsernin kokonaislikviditeetti on erittäin vahva ja se oli tilikauden lopussa 11 506 miljoonaa euroa (12 222 miljoonaa euroa). Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli vuoden lopussa 257 % (335 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) oli 120 % (124 %).
- Kuntarahoituksen hallitus ehdottaa kevään 2023 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 1,73 euroa osakkeelta, yhteensä 67 580 370,54 euroa. Vuonna 2022 osinkoa maksettiin 40 235 711,94 euroa.
- Näkymät vuodelle 2023: Kuntarahoitus arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen kuin vuotta aiemmin. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän vahvoina. IFRS-tilinpäätösnormiston arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiiliteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa *Näkymät vuodelle 2023*.

Tuloksen ja tilikauden muutosta kuvaavien lukujen vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 vastaavan jakson lukua. Taseen ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2021 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

Avainluvut

Konsernin avainluvut

	1-12/2022	1-12/2021	Muutos, %
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	170	213	-20,0
Liikevoitto (milj. euroa)*	215	240	-10,3
Korkokate (milj. euroa)*	241	280	-13,9
Uusi pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	4 375	3 671	19,2
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	8 827	9 395	-6,0
	31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	29 144	29 214	-0,2
Taseen loppusumma (milj. euroa)	47 736	46 360	3,0
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 482	1 408	5,2
Ensisijainen pääoma Tier 1 (milj. euroa)	1 482	1 756	-15,6
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 482	1 756	-15,6
CET1-vakavaraisuus, %	97,6	95,0	2,7
Tier 1-vakavaraisuus, %	97,6	118,4	-17,6
Kokonaisvakavaraisuus, %	97,6	118,4	-17,6
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %	11,6	12,8	-9,5
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	9,9	10,7	-7,9
Kulu-tuotto-suhde*	0,2	0,2	10,1
Henkilöstö	175	164	6,7

* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

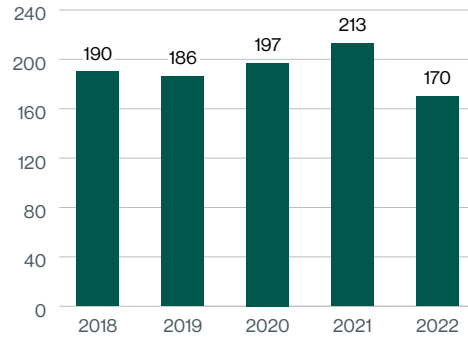

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 40–47. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoituskonsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

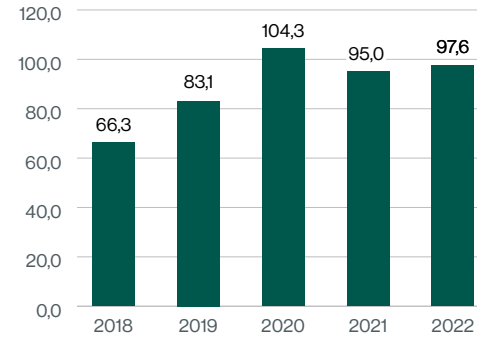
Avainluvut

Kuntarahoitus Oyj - tilinpäätöstiedote 2022

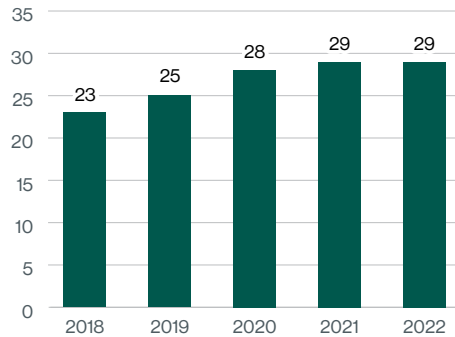
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, milj. euroa*

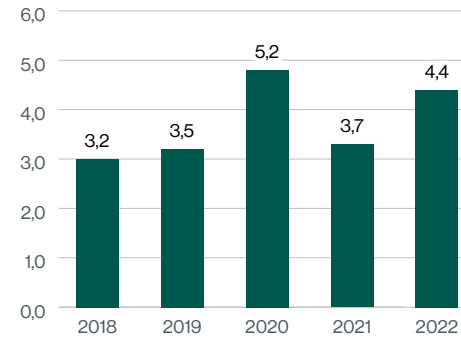
CET1-vakavaraisuus, %

Pitkäaikainen asiakasrahoitus, mrd. euroa*

Uusi pitkäaikainen asiakasrahoitus, mrd. euroa*

*Vaihtoehtoinen tunnusluku.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 40–47. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Toimitusjohtaja Esa Kallio kommentoi tilikautta 2022

Suomen geopoliittinen ja taloudellinen asema mullistui vuoden 2022 alussa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan kiihdytti inflaatiota ja heikensi raaka-aineiden saatavuutta. Venäjän kaasutoimitusten päättyminen vei Euroopan energiakriisiin ja johti energian hinnan voimakkaaseen nousuun. Sähkömarkkinoiden vakuusvaateet asettivat osaltaan energiayhtiöille vakavia likviditeettihaasteita.

Lokakuussa Euroopan komissio antoi valtioneuvoston puolesta Kuntarahoitukselle poikkeusluvan rahoittaa kuntaomisteisia energiayhtiöitä sähkön johdannaismarkkinoiden vakuusvaatimusten vuoksi kasvaneiden likviditeettivaatimusten kattamiseksi. Joulukuussa poikkeuslupa laajeni kattamaan myös energiayhtiöiden vallitsevasta kriisistä johtuvat muut rahoitustarpeet. Tuemme näin omalta osaltamme energiasektorin toimintakykyä ja Suomen huoltovarmuutta.

Rahoituksemme kysyntä oli vuonna 2022 hieman odotuksiamme alhaisempaa. Kunta-asiakkaiden osalta kysyntään vaikutti se, että tulot olivat ennakoitua korkeammat erilaisten kertaluonteisten erien, kuten koronapandemian vuoksi myönnettyjen valtionavustusten ja omaisuuden myynnin takia sekä siksi, että sote-uudistukseen liittyvät veroleikkaukset toteutuvat täysimääräisesti vasta vuonna 2024. Asuntosektorilla puolestaan raaka-ainekustannusten nousu ja materiaalipula ovat hidastaneet rakennusurakoiden etenemistä, ja korkotukilainapäätösten saaminen on volatilissa markkinatilanteessa hidastunut.

Sairaanhoitopiirit ja kuntayhtymät olivat rahoituksen hakemisessa odotuksia aktiivisempia. Pitkäaikaisten investointien rahoitukseen liittyvää epävarmuutta haluttiin hälventää ja välttämättömästä rahoituksesta sopia hyvissä ajoin ennen sote-uudistuksen voimaantuloa.

Kuntien takauskeskusta koskevaa lakia muutettiin keväällä 2022 niin, että Kuntarahoitus voi rahoittaa myös hyvinvointialueiden uusia investointeja. Koska hyvinvointialueet eivät ole takauskeskuksen jäsenenä takaamassa Kuntarahoituksen varainhankintaa, Kuntien takauskeskus kuitenkin rajoitti Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämän rahoituksen määrää. Voimme vuonna 2023 rahoittaa hyvinvointialueiden pitkäaikaisia investointeja 400 miljoonalla eurolla, ja lyhytaikaista rahoitusta voimme myöntää 900 miljoonaan euroon asti. Arviomme on, että hyvinvointialueiden pitkäaikaisen

rahoituksen tarpeet tulevat olemaan huomattavasti meille allokoitua limiittiä suurempia. Takauskeskuksen asettama limiitti koskee vain Kuntarahoituksen hyvinvointialueille ja niiden määräysvallassa oleville yhteisöille myöntämää uutta rahoitusta.

Meneillään olevalla taloudellisella ja geopoliittisella murroksella ei ole ollut välittömiä merkittäviä vaikutuksia Kuntarahoituksen kannattavuuteen. Tuloksemme on vuonna 2022 odotetusti edellisvuotta pienempi hinnoitteluun tekemiemme muutosten, mutta myös joidenkin odottamattomien kulujen johdosta – muun muassa euroalueen merkittävien pankkien kriisinhallintarahastoon vuonna 2022 maksamamme vakausmaksu nousi lähes 40 prosenttia edellisvuodesta, vaikka riskiasemassamme ei ole tapahtunut muutoksia. Korkojen nousu loppuvuotta kohden toisaalta tuki yhtiön kannattavuutta.

Varainhankintamme on pysynyt tämänkin vuoden poikkeusoloissa vakaana ja sijoittajakysyntä vahvana. Likviditeettitasoamme on pidetty jatkuvasti korkeana, jotta voimme varmistaa asiakkaidemme rahoituksen saatavuuden kaikissa olosuhteissa.

Talouden yleinen epävarmuus leimasi kulunutta vuotta, vaikka edellisetkin vuodet olivat koronapandemian vuoksi poikkeuksellisia. Epävakaina aikoina asemamme asiakkaidemme toiminnan varmistajana ja luottokumppanina on erityisesti vahvistunut. Kiitän asiakkaitamme luottamuksesta ja tulevaisuuteen suuntaavasta yhteistyöstä sekä henkilöstöämme hienosta työstä ja sitoutumisesta yhteisen päämäärämme eteen.

Esa Kallio

Toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj

Sisältö

9 Kuntarahoitus-konsernin tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2022

- 10 Toimintaympäristö vuonna 2022
- 11 Sote-uudistuksen vaikutukset Kuntarahoitus-konserniin
- 12 Konsernin tulosta koskevat tiedot
- 16 Konsernin tasetta koskevat tiedot
- 17 Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut
- 19 Varainhankinta ja likviditeetin hallinta
- 21 Kuntarahoituksen luottoluokitukset
- 22 Vakavaraisuus
- 28 Kuntarahoitus-konsernin taloudelliset tavoitteet
- 30 Riskienhallinta
- 33 Hallinnointikäytäntö
- 35 Katsauskauden jälkeiset tapahtumat
- 36 Näkymät vuodelle 2023
- 37 Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä
- 38 Konsernin kehitys
- 40 Tunnusluvut

48 Kuntarahoitus-konsernin tilinpäätöstiedotteen taulukko-osio

- 49 Konsernin tuloslaskelma
- 50 Konsernin laaja tuloslaskelma
- 51 Konsernin tase
- 53 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 55 Konsernin rahavirtalaskelma
- 56 Konsernin tilinpäätöstiedotteen liitetiedot

**Kuntarahoitus-konsernin
tilinpäätöstiedote**
1.1.–31.12.2022

Kuntarahoitus

Toimintaympäristö vuonna 2022

Maailmantalouden tilannekuva muuttui oleellisesti Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa 2022. Länsimaiden Venäjään kohdistamat talouspakotteet sekä Venäjän vastatoimet heijastuivat voimakkaasti Venäjän kanssa käytävään kauppaan sekä energian ja raaka-aineiden hintoihin. Kustannuspaine levisi vuoden kuluessa laaja-alaisesti kuluttajahintoihin, mikä entisestään kiihdytti jo edellisvuoden aikana nopeutunutta inflaatiota. Monissa maissa inflaatio kiihtyi korkeimmilleen liki 40 vuoteen. Talousluottamus synkeni erityisesti Euroopassa, jossa jouduttiin nopeassa tahdissa purkamaan riippuvuutta venäläisestä fossiilienergiasta. Energian riittävyteen liittyvien uhkien lisäksi Euroopan näkymiä varjostivat turvallisuuspoliittiset riskit sekä sodan aiheuttama pakolaiskriisi.

Elinkustannusten voimakkaasta noususta huolimatta Suomen talouskasvu säilyi varsinkin vuoden alkupuoliskolla odotettua vahvempana. Koronarajoitusten poistuminen, kotitalouksien patoutuneen kysynnän purkautuminen sekä toimitusketjujen pullonkaulojen helpottaminen tukivat BKT:n kasvua. Loppuvuotta kohden kuluttajien ostovoiman rapautuminen ja korkotason nopea nousu alkoivat kuitenkin selvästi jähdyttää taloutta.

Ennen Venäjän hyökkäyssotaa keskuspankit aliarvioivat inflaation sitkistymiseen liittyviä riskejä. Rahapolitiikan kiristäminen aloitettiin toden teolla vasta kevään ja kesän 2022 aikana. Rahapolitiikkamuutoksen myöhästymisen vuoksi kiristystoimissa edettiin poikkeuksellisen ripeästi. Yhdysvaltain keskuspankki Fed nosti ohjauskorkoiaan maaliskuusta alkaen yli neljällä prosenttiyksiköllä 4,25–4,50 %:n tavoiteväliin. EKP puolestaan aloitti koronnostot vasta heinäkuussa. EKP:n talletuskorko nousi vuoden 2022 jälkipuoliskon aikana yhteensä 2,5 %-yksikköä -0,5 %:sta 2,0 %:iin. EKP myös tiukensi taannehtivasti pankeille suunnatun TLTRO-lainaohjelmansa ehtoja.

Suomen talouteen Ukrainan sodan vaikutukset iskivät pelättyä hitaammin. Venäjän kaupan tyrehtyminen ja ulkomaankaupan vaihtosuhteen heikkeneminen tosin painoivat kauppataaseen selvästi alijäämäiseksi jo keväällä, mutta kotimainen kysyntä ylläpiti positiivista kasvua. Työllisyystilanne säilyi läpi vuoden yllättävänkin vahvana. Vuoden jälkipuoliskolla ruoka-, energia- ja asumismenojen nousu kuitenkin heikensi jo merkittävästi kuluttajien luottamusta ja ostovoimaa. Myös asuntomarkkinoilla sekä tehtyjen kauppojen määrät että hinnat kääntyivät laskuun.

Pitkittynyt inflaatio-ongelma ja rahapolitiikan voimakas suunnanmuutos sävyttivät koko vuoden korkomarkkinoiden kehitystä. 12 kuukauden euriborkorko nousi vuoden alun -0,5 %:n tasolta lähes 3,8 %-yksikköä 3,3 %:iin. Myös pitkät korot olivat voimakkaassa nousussa. Saksan 10-vuotinen lainakorko nousi alkuvuoden aikana -0,2 %:sta 2,6 %:iin ja Suomen valtion vastaava korko 0,1 %:sta 3,1 %:iin.

Sote-uudistuksen vaikutukset Kuntarahoitus-konserniin

Pitkään valmisteltu sote-uudistus toteutui, kun uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa. Hyvinvointialueiden operatiivisen toiminnan rahoitus perustuu valtion rahoitukseen, mutta ne voivat hankkia investointeihinsa pitkäaikaista rahoitusta valtioneuvoston erillisellä luvalla. Lisäksi hyvinvointialueet voivat itsenäisesti hankkia lyhytaikaista rahoitusta.

Jo kesällä 2021 hyväksytyin lainsäädännön mukaan Kuntarahoitus voi jatkaa rahoittajana ja vastapuolena niissä luotoissa ja muissa sitoumuksissa, jotka siirtyvät hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Näiden kokonaismäärä on noin neljä miljardia euroa. Kuntarahoituksen sekä sairaanhoitopiirien ja erityishuoltopiirien väliset rahoitussopimukset ja vastuut siirtyivät vuoden 2023 alusta alkaen yleisseuraantona hyvinvointialueiden vastuulle. Sen sijaan sotealueelle kuuluvien kuntayhtymien ja vapaaehtoisten sotekuntayhtymien rahoitussopimusten ja vastuiden siirtyminen edellytti hyvinvointialueilta erillistä päätöstä näiden vastaanottamisesta.

Lisäksi eduskunta hyväksyi huhtikuussa 2022 Kuntien takauskeskuksesta annetun lain muutoksen, jonka myötä Kuntarahoitus voi myöntää rahoitusta myös hyvinvointialueiden uusiin investointeihin tai muihin uusiin rahoitustarpeisiin.

Hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyy keskeisesti myös Finanssivalvonnan tammikuussa 2022 antama päätös siitä, että hyvinvointialueet ovat valtiota ja kuntia vastaavalla tavalla ns. nollariskiluokkaa luottolaitosten vakavaraisuussäätelyssä. Tämä päätös yksinkertaistaa hyvinvointialueiden rahoituksen järjestämistä, koska sen myötä hyvinvointialueiden rahoitukseen ei tarvita erillisiä valtion takauksia.

Hyvinvointialueet eivät tässä vaiheessa ole vastuussa Kuntarahoituksen varainhankinnan takauksista, koska ne kunnista poiketen eivät ole Kuntien takauskeskuksen jäseniä. Tämän vuoksi Kuntien takauskeskus on päättänyt asettaa vuosittain limiitin Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämälle uudelle rahoitukselle.

Kuntien takauskeskuksen asettama limiitti Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämään pitkäaikaiseen rahoitukseen on 400 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kuntarahoitus ennakoii hyvinvointialueiden rahoitustarpeiden ja valtion myöntämien lainanottovaltuuksien olevan vuonna 2023 merkittävästi suuremmat.

Kuntarahoituksen hyvinvointialueille myöntämän uuden lyhytaikaisen rahoituksen eli hyvinvointialuetodistusten määrän Kuntien takauskeskus rajasi limiitillä 900 miljoonaan euroon vuonna 2023. Vuoden 2022 lyhytaikaisen rahoituksen limiitti hyvinvointialueille oli myös 900 miljoonaa euroa.

Sote-uudistuksen pidempiaikaisia taloudellisia vaikutuksia on edelleen vaikea arvioida. Kuntarahoituksen luotonannon volyymeihin vaikuttaa hyvinvointialueiden tulevien investointien taso, Kuntien takauskeskuksen asettamat limiitit ja myös se, että hyvinvointialueiden käyttötalousmenot katetaan valtion rahoituksella. Kuntarahoituksen rahoitustoiminnassa soteen liittyvällä luotonannolla ei ole sellaista osuutta, että siihen liittyvillä muutoksilla olisi olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen kehitykseen lähitulevaisuudessa.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin tulosta koskevat tiedot

KONSERNIN TULOS Miljoonaa euroa	1-12/2022	1-12/2021	Muutos, %	7-12/2022	7-12/2021	Muutos, %
Korkokate	241	280	-13,9	119	142	-15,9
Muut tuotot	2	4	-48,8	1	1	-10,0
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	243	285	-14,5	120	143	-15,8
Palkkiokulut	-6	-5	9,1	-3	-3	4,8
Henkilöstökulut	-19	-18	6,4	-10	-9	11,9
Muihin hallintokuluihin liittyvät erät	-19	-17	8,9	-9	-8	10,0
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-10	-16	-35,7	-3	-13	-78,5
Liiketoiminnan muut kulut	-20	-16	27,0	-1	-5	-82,9
Kulut yhteensä	-73	-72	2,1	-25	-38	-33,4
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	0	0	<-100	1	0	<-100
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	170	213	-20,0	96	105	-8,7
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	45	27	67,1	28	7	305,2
Liikevoitto	215	240	-10,3	124	112	11,0
Tuloverot	-43	-48	-10,5	-24	-23	6,1
Kauden tulos	172	192	-10,2	101	90	12,2

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä.
Yli 100 % muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100 % tai <-100 %.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui edelleen vahvana vuoden 2022 aikana. Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia supistui 20,0 % 170 miljoonaan euroon (213 miljoonaa euroa). Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olivat 243 miljoonaa euroa (285 miljoonaa euroa) eli 14,5 % vertailuvuotta pienemmät.

Vuonna 2021 Kuntarahoitus päätti pankkisääntelyn muutoksen mahdollistamana tehdä negatiivisia viitekorkoja koskevan hinnoittelu-uudistuksen, joka pienensi asiakkaiden maksettavaksi tulevia korkoja vaiheittain lokakuusta 2021 lähtien. Vuosien 2021 ja 2022 tulokseen on kirjattu kertaluonteisia kuluja vuonna 2022 keskeytetystä tietojärjestelmähankkeesta. Tulosta heikensivät kasvaneet viranomaiskulut. Koronapandemian ja Venäjän Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyssodan vaikutukset sekä tili- että vertailukauden tulokseen olivat vähäiset. Inflaation kiihtymisen seurauksena nousseella markkinakorkotasolla on kokonaisuudessaan positiivinen vaikutus konsernin korkokatteeseen.

Tammi–joulukuun korkokate oli 241 miljoonaa euroa (280 miljoonaa euroa). Korkokateen kehitykseen ovat vaikuttaneet positiivisesti liiketoimintavolyymien kasvu ja matalalla tasolla säilyneet varainhankinnan kustannukset sekä nousseen markkinakorkotason myötä kasvanut oman pääoman positiivinen korkokatevaikutus.

Konsernin ainoa ensisijaiseen pääomaan luettava AT1-pääomalaina (350 miljoonaa euroa) maksettiin takaisin huhtikuun alussa. Konsernin korkokatteessa ei ole huomioitu tulosvaikutteisesti tämän lainan tilikaudelle 2022 kohdistuneita 4 miljoonan euron korkokuluja (16 miljoonaa euroa), sillä konsernissa pääomalaina on käsitelty oman pääoman ehtoisena instrumenttina. Pääomalainan korkokulut käsitellään osingonjaon tavoin voittovarojen vähennyksenä omassa pääomassa vuosittain koronmaksun toteutuessa.

Muut tuotot pienenevät edellisestä vuodesta 2 miljoonaan euroon (4 miljoonaa euroa). Muut tuotot sisältävät palkkiotuotot, valuuttatoiminnan nettotuotot, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot. Muihin tuottoihin sisältyy myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspiran liikevaihto. Muiden tuottojen osuus konsernin tuotoista ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vähäinen eli 0,9 % (1,6 %).

Konsernin kulut olivat 73 miljoonaa euroa (72 miljoonaa euroa), eli 2,1 % suuremmat kuin edellisvuonna. Kuluihin vaikutti negatiivisesti keväällä 2022 keskeytetty luottojen elinkaaren hallintaa koskeva mittava tietojärjestelmähanke, joka oli aloitettu vuoden 2019 lopussa. Keskeytyksen johdosta poistoihin ja arvonalentumisiin aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä kirjattiin yhteensä 5 miljoonan euron (10,5 miljoonaa euroa) suuruiset kertaluonteiset kulukirjaukset

vuonna 2022. Järjestelmähankkeen keskeyttämisellä ei ollut vaikutuksia asiakasliiketoimintaan. Kuluja kasvatti myös kohonneet viranomaismaksut; etenkin luottolaitosten kriisinhallintajärjestelmän vakausmaksu, joka kasvoi 36,3 % 9 miljoonaan euroon (7 miljoonaa euroa).

Palkkiokulut olivat 6 miljoonaa euroa (5 miljoonaa euroa), ja ne koostuvat pääasiassa maksetuista takauspalkkioista, säilytyspalkkioista sekä varainhankintaohjelmien ylläpitokuluista.

Hallintokulut olivat 37 miljoonaa euroa (35 miljoonaa euroa), ja ne kasvoivat 7,6 % (5,2 %). Tästä henkilöstökuluja oli 19 miljoonaa euroa (18 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 19 miljoonaa euroa (17 miljoonaa euroa). Henkilöstömäärä kasvoi tilikauden aikana ja keskimääräinen henkilöstömäärä oli konsernissa tilikaudella 172 henkilöä (162 henkilöä).

Muihin hallintokuluihin liittyvät erät kasvoivat 8,9 % (11,6 %) tilikauden aikana. Kasvu on johtunut erityisesti tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämiskustannuksista IT-kuluissa. Koronapandemian helpottuminen on lisännyt hieman matkustus- ja eräitä muita liiketoiminnan juoksevia kuluja.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat tilikaudella 10 miljoonaa euroa (16 miljoonaa euroa). Poistoissa ja arvonalentumisissa näkyi tilikaudella ja vertailukaudella edellä kuvattu tietojärjestelmähankkeen keskeyttäminen.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 20 miljoonaan euroon (16 miljoonaa euroa), ja kasvua oli 27,0 % (6,6 %). Viranomaismaksujen osuus liiketoiminnan muista kuluista oli 12 miljoonaa euroa (9 miljoonaa euroa), ja ne kasvoivat 26,6 % (23,0 %) edellisvuodesta. Viranomaismaksujen kasvu johtui pääosin jo edellä kuvatusta luottolaitosten kriisinhallintajärjestelmän vakausmaksun kasvusta. Muut kuin viranomaiskulut olivat 8 miljoonaa euroa (6 miljoonaa euroa), ja ne kasvoivat 27,6 % (-10,3 %).

IFRS 9 -standardin mukaisesti laskettujen odotettavissa olevien luottotappioiden (*Expected Credit Losses, ECL*) määrä oli 0,1 miljoonaa euroa (-0,1 miljoonaa euroa). Kuntarahoitus-konserni jatkoi vuonna 2022 odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan järjestelmä- ja mallimuutoskehitystä ja sai sen valmiiksi toisella vuosipuoliskolla. Kehityksen myötä kohonneen luottoriskin (*Significant Increase in Credit Risk, SICR*) arviointikriteereihin, konkurssitodennäköisyyden sekä tappio-osuuden malleihin on tehty muutoksia. Näin ollen vuoden 2021 lopussa kirjatulle ja kesäkuun 2022 lopussa korotetulle lisävaraukselle, yhteensä 0,9 miljoonaa euroa, ei ollut enää tarvetta ja konsernin johto päätti purkaa varauksen loppuvuonna 2022. Lisäksi tilikauden lopussa on päivitetty tulevaisuuteen suuntautuvia makroskenaarioita.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena. Johdon arvion mukaan kaikki asiakassatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin. Saamiset ovat suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, hyvinvointialueilta, tai niihin liittyä turvaava kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen takaus, tai kiinteistövuokutta täydentävä valtion täytetäkaus, ja näin ollen lopullista luottotappiota ei synny. Konsernin yli 30-vuotisen historian aikana se ei ole kirjannut lopullisia luottotappioita asiakasrahoituksestaan.

Konsernilla on vuoden 2022 lopussa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia takaussaamisia julkisyhteisöiltä yhteensä 4 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa), joka on alle 0,01 % (0,06 %) asiakasvastuista. Järjestämättömiä saamisia oli 7 miljoonaa euroa (128 miljoonaa euroa). Likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt alhaisella tasolla keskimääräisen luottoluokituksen ollessa AA+ (AA+).

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto oli 215 miljoonaa euroa (240 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset paransivat konsernin liikevoittoa 45 miljoonaa euroa (27 miljoonaa euroa). Tammi-joulukuussa suojauslaskennan nettotulos oli 36 miljoonaa euroa (5 miljoonaa euroa) ja realisoitumattomat arvopaperikaupan nettotuotot olivat 8 miljoonaa euroa (22 miljoonaa euroa).

Konsernin efektiivinen veroaste oli tilikaudella 20,0 % (20,1 %). Konsernin tilikauden tuloslaskelmassa verot olivat 43 miljoonaa euroa (48 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden tulos verojen jälkeen oli 172 miljoonaa euroa (192 miljoonaa euroa). Konsernin oman pääoman tuotto-% (*Return on Equity, ROE*) oli koko tilikaudelta 9,9 % (10,7 %). Ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ROE oli 7,8 % (9,6 %).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia -21 miljoonaa euroa (-3 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana merkittävin muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli suojauskustannuksen arvomuutos (*Cost-of-Hedging*) -15 miljoonaa euroa (-3 miljoonaa euroa). Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen laskennallisen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos oli -0,2 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat tilikaudella konsernin omaan pääomaan verovaikutukset huomioon ottaen 19 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennan mukaiseen ydinpääomaan (*CET1*) realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat verovaikutukset huomioon ottaen 16 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa). Tilikauden lopussa realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus vakavaraisuuslaskennan mukaisiin omiin varoihin oli 47 miljoonaa euroa (31 miljoonaa euroa).

Konsernin tulosta koskevat tiedot

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden sen hetkisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin. Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain, mikä aiheuttaa volatiliiteettia tulokseen, omaan pääomaan sekä omaiin varoihin. Yksittäisiin sopimuksiin liittyvien arvostusten aiheuttama vaikutus poistuu viimeistään sopimusten erääntyessä. Tilikauden realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten sekä luottoriskilisien muutokset.

Riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Kuntarahoitus-konserni hallitsee korko-, valuuttakurssi- ja muita markkina- ja hintariskejä käyttämällä johdannaisopimuksia. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta yleisesti käytössä olevien arvostusmenetelmien vuoksi käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumenttien ja niitä suojaavien johdannaisten välillä. Korkokäyrien muodon ja luottoriskilisien muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin. Arvostuserot eivät käytännössä realisoidu kassaperusteisesti, koska konserni pitää rahoitusinstrumentit sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähes aina eräpäivään asti. Johdannaisiin liittyvää vastapuoliriskiä suojataan kattavasti vakuuskäytännöillä. Myöskään luottoriskilisien muutosten aiheuttamien arvonmuutosten ei odoteta käytännössä realisoituvan luottotappioiden, koska konsernin likviditeettireservi on sijoitettu alhaisen luottoriskin instrumentteihin.

Emoyhtiön tulos

Kuntarahoituksen korkokate oli tammi-joulukuussa 237 miljoonaa euroa (264 miljoonaa euroa), ja liikevoitto oli 211 miljoonaa euroa (223 miljoonaa euroa). Tulos tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen oli 138 miljoonaa euroa (137 miljoonaa euroa). Kuntarahoitus maksoi huhtikuussa 2022 takaisin vakavaraisuuslaskennan ensisijaiseen lisäpääomaan kuuluvan AT1-pääomallainan nimellisarvoltaan 350 miljoonaa euroa. Tilikaudelle 2022 kohdistuneet korkokulut olivat 4 miljoonaa euroa (16 miljoonaa euroa). Emoyhtiössä pääomallaina oli kirjattu tase-erään *Velat, joilla on huonempi etuoikeus kuin muilla veloilla*.

Tytäryhtiö Inspira

Kuntarahoituksen tytäryhtiön, Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n, liikevaihto vuodelta 2022 oli 1,6 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa euroa) ja liikevoitto oli 0,0 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa).

Kuntarahoitus-konsernin heinä–joulukuun tuloskehitys

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vuoden 2022 jälkimmäisellä vuosipuoliskolla 96 miljoonaa euroa (105 miljoonaa euroa) eli 9 % pienempi kuin vuotta aiemmin. Korkokate oli 119 miljoonaa euroa (142 miljoonaa euroa). Korkokatteen supistumiseen vaikutti vuoden 2021 lopussa asiakkaiden hyväksi tehty hinnoittel uudistus. Kulut olivat heinä–joulukuussa 25 miljoonaa euroa (38 miljoonaa euroa). Kulut ilman vuonna 2022 keskeytettyyn tietojärjestelmähankkeeseen liittyviä kertaluonteisia kuluja kasvoivat 10,7 % ja olivat 30 miljoonaa euroa (27 miljoonaa

euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset paransivat liikevoittoa 28 miljoonaa euroa (7 miljoonaa euroa). Heinä–joulukuun liikevoitto oli 124 miljoonaa euroa (112 miljoonaa euroa).

Verrattuna vuoden ensimmäiseen puoliskoon heinä–joulukuun liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 29 %. Korkokate oli hieman pienempi kuin vuoden alkupuoliskolla. Heinä–joulukuun kulut olivat 47 % pienemmät kuin vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Eroa selittää osaltaan se, että koko vuotta koskeva luotto-laitosten kriisinhallintajärjestelmän vakausmaksu kirjataan kuluksi jo vuoden alussa. Vuosipuoliskojen välistä kulueroa selittää myös kertaluonteisten kulujen kohdistuminen eri vuosipuoliskoille. Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten tulosta kasvattava vaikutus oli loppuvuoden aikana 12 miljoonaa euroa suurempi kuin alkuvuonna. Heinä–joulukuun liikevoitto oli 38 % prosenttia suurempi kuin tammi–kesäkuun liikevoitto.

Konsernin tasetta koskevat tiedot

Konsernin tasetta koskevat tiedot

KONSERNIN TASE Miljoonaa euroa	31.12.2022	31.12.2021	Muutos, %
Käteiset varat	0	8 399	-100,0
Saamiset luottolaitoksilta	9 625	1 417	>100
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 144	29 214	-0,2
Saamistodistukset	4 787	4 841	-1,1
Johdannaissopimukset	2 707	2 000	35,4
Muut varoihin sisältyvät erät	1 473	489	>100
Varat yhteensä	47 736	46 360	3,0
Velat luottolaitoksille	2 333	2 801	-16,7
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 530	3 325	-23,9
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 592	35 328	0,7
Johdannaissopimukset	4 616	2 224	>100
Muut velkoihin sisältyvät erät	1 052	821	28,2
Oma pääoma	1 614	1 862	-13,3
Velat ja oma pääoma yhteensä	47 736	46 360	3,0

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta johtuen pyöristyksestä.

Yli 100 % muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100 % tai <-100 %.

Konsernin tase oli tilikauden lopussa 47 736 miljoonaa euroa (46 360 miljoonaa euroa) ja se kasvoi 3,0 % (5,3 %). Saamiset luottolaitoksilta kasvoivat merkittävästi tilikauden aikana, sillä aiemmin tase-erässä *Käteiset varat* ollut tilitalletus keskuspankkiin on syyskuusta 2022 alkaen tehty yliyön talletuksena keskuspankkiin. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä kasvoivat tilikaudella, mutta niiden määrä supistui taseessa korkotason noususta aiheutuneen realisoitumattomien käyvän arvon muutosten johdosta. Kasvu taseen varoissa johtui pääosin johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista ja keskusvasta-puolelle annetuista käteisvakuuksista muissa varoissa. Velkaerissä suurin muutos näkyy johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksissa.

Oma pääoma oli tilikauden lopussa 1 614 miljoonaa euroa (1 862 miljoonaa euroa). Vertailuvuosi sisältää 347 miljoonaa euroa huhtikuussa 2022 takaisinmaksettua AT1-pääomalainaa. AT1-pääomalainan takaisinmaksu huomioon ottaen konsernin oma pääoma kasvoi 6,6 %. Omaa pääomaa kasvatti tilikauden tulos, mutta toisaalta sijoitusten käyvän arvon rahasto, oman luottoriskin rahasto sekä suojauskustannusrahasto pienensivät omaa pääomaa 17 miljoonaa euroa. Konsernin omasta pääomasta on vähennetty AT1-pääomainstrumentista huhtikuussa 2022 maksetut korot 13 miljoonaa euroa (13 miljoonaa euroa) verovaikutus huomioiden sekä tilikaudelta 2021 huhtikuussa maksetut osingot 40 miljoonaa euroa (20 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

Emoyhtiön tase oli tilikauden lopussa 47 736 miljoonaa euroa (46 359 miljoonaa euroa).

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Kuntarahoitus-konsernin asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, hyvinvointialueet, hyvinvointiyhtymät ja näiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. Kuntarahoitus-konserni on näissä asiakasryhmissä selvästi suurin yksittäinen rahoittaja, ja se tarjoaa asiakkaille monipuolisia rahoitukseen liittyviä palveluita ja kokonaisvaltaista tukea investointien suunnitteluun ja talouden hallintaan.

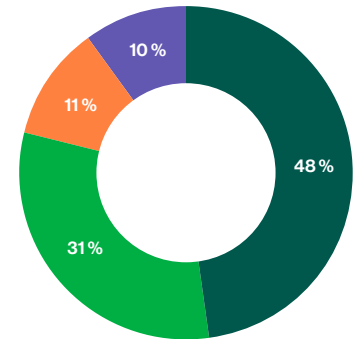
Kun Venäjä hyökkäsi helmikuussa 2022 Ukrainaan, myös Kuntarahoitus-konsernin asiakkaat siirtyivät koronavuosien poikkeusoloista uudella tavalla turbulentiin toimintaympäristöön, jota taloudellisesti leimasivat kasvava inflaatio, korkotason nousu ja energiakriisiin varautuminen.

Yleisestä epävarmuudesta huolimatta liiketoiminta kehittyi tasaisesti. Vaikka konsernin asiakkaat ovat epävakaan toimintaympäristön vuoksi olleet maltillisia rahoituksen hankkimisessa, Kuntarahoitus-konserni on entisestään vahvistanut markkina-asemaansa omista asiakasryhmissään. Vuonna 2022 konsernin rahoituskysyntään vaikutti asiakkaiden valmistautuminen vuoden 2023 alussa voimaan tulleeseen sote-uudistukseen. Tämä näkyi etenkin alkuvuonna 2022

kuntayhtymien ja sairaanhoitopiirien valmistautuessa tuleviin investointeihin ja hankkiessa rahoitusta etupainotteisesti. Myös Kuntarahoitus-konsernin omaa toimintaa leimasi valmistautuminen rahoitussopimusten ja vastuiden siirtoon sairaanhoitopiireiltä, erityishuoltopiireiltä ja vapaaehtoisilta sotekuntayhtymiltä hyvinvointialueille. Vuoden 2023 alussa Kuntarahoituksen luottoja ja muita sitoumuksia siirtyi hyvinvointialueiden vastattaviksi noin neljän miljardin euron arvosta.

Lokakuussa Kuntarahoitus sai Euroopan komissiolta luvan eli poikkeuksen valtioneuvoston päätöksen puitteissa rahoittaa kunnallisia energiayhtiöitä. Järjestely turvaa energiayhtiöiden toimintakykyä ja vahvistaa Suomen huoltovarmuutta, ja sitä koskevaa rahoitusta voi käyttää vain sähkömarkkinoilla vaadittuihin vakuusvaatimuksiin. Asiakastarpeet tähän rahoitukseen olivat vuoden 2022 aikana vähäiset. Joulukuussa komissio laajensi luvan kestoja vuoden 2022 lopusta vuoden 2023 loppuun. Samalla lupa laajeni kattamaan laajemman sovellusalan, kuten energiakriisistä johtuvat normaalia korkeammat likviditeettitarpeet käyttöpääomarahoitukseen ja investointeihin liittyen.

Lainakanta asiakkaittain 31.12.2022, %

- Asuntoyhteisöt
- Kunnat
- Kuntien yhtiöt
- Kuntayhtymät

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

Myönnetyn rahoituksen määrä kasvoi vuonna 2022 19,2 % (-28,8 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Uuden pitkäaikaisen asiakasrahoituksen määrä vuonna 2022 oli 4 375 miljoonaa euroa (3 671 miljoonaa euroa), mistä 4 074 miljoonaa euroa oli lainoja (3 275 miljoonaa euroa) ja 301 miljoonaa euroa (395 miljoonaa euroa) leasingrahoitusta. Pitkäaikaisen asiakasrahoituksen määrä oli vuoden lopussa 29 144 miljoonaa euroa (29 214 miljoonaa euroa), josta lainakanta oli 27 841 miljoonaa euroa (27 880 miljoonaa euroa) ja leasingsaamiset olivat 1 303 miljoonaa euroa (1 334 miljoonaa euroa). Pitkäaikainen asiakasrahoitus (laina- ja leasingrahoitus) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli joulukuun lopussa 30 660 miljoonaa euroa (29 063 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 5,5 % (5,6 %). Kunta- ja yritystodistuksina myönnetty lyhytaikainen asiakasrahoitus oli vuoden 2022 lopussa 1 457 miljoonaa euroa (1 089 miljoonaa euroa).

Talouden ja rahoituksen neuvonantopalveluita tarjoavan tytäryhtiö Inspiran liikevaihto oli 1,6 miljoonaa euroa (1,7 miljoonaa euroa) vuonna 2022. Inspiran palvelujen kysynnässä korostuivat erityisesti sote-uudistuksen tuomien muutosten analysointiin ja hyvinvointialueiden talouden ja investointien rahoituksen suunnitteluun keskittyvät palvelut.

Kumppanina kestävän rahoituskokonaisuuden rakentamisessa

Kuntarahoitus-konsernin tavoitteena on olla asiakkaillemme tärkein rahoituksen kumppani. Vuonna 2022 konserni jatkoi panostuksia palveluprosessien ja entistä laajempien vastuullisten asiakasratkaisujen kehittämiseen. Kuntarahoitus-konserni aloitti keväällä digitaalisen lyhytaikaisen rahoituksen

kuntatodistus- ja kuntayritystodistuskaupankäynnin, ja loppuvuonna pilotoitiin sähköistä asiointia pitkäaikaisen rahoituksen hakemiseen. Uudistus sujuvoittaa asiakkaiden omaa työtä ja lisää hinnoittelun läpinäkyvyyttä.

Kuntarahoitus-konserni tukee asiakkaita kestävässä taloudenpidossa ja vastuullisten investointipäätösten tekemisessä. Tytäryhtiö Inspira edistää neuvonantopalveluillaan esimerkiksi kunta- ja hyvinvointialueiden talouden analysointia, investointien suunnittelua sekä omistusten ja palvelutuotannon uudelleenjärjestelyjä. Konserni tarjoaa päätöksenteon tueksi myös säännöllisiä talouden ajankohtaiskatsauksia ja digitaalisten palveluiden käyttökoulutuksia.

Konserni tarjoaa asiakkaiden kestäviin investointeihin vihreää ja yhteiskunnallista rahoitusta. Vihreä rahoitus on suunnattu ympäristölle hyödyllisten investointien rahoittamiseen, yhteiskunnallinen rahoitus puolestaan investointeihin, jotka tuottavat laaja-alaista yhteiskunnallista hyötyä.

Vastuullisista rahoitustuotteista etenkin vihreän rahoituksen kysyntä oli vuoden mittaan vahvaa. Konserni uudisti vuoden aikana vihreän rahoituksen viitekehyksen, joka asettaa reunaehdot rahoituksen myöntämiselle, hankkeiden arvioinnille ja raportoinnille. Uudistuksen myötä arviointiperusteet ovat läpinäkyvämpiä ja kunnianhimoisempia ja hankkeiden arviointiprosessi entistä suoraviivaisempi.

Vuoden 2022 lopussa pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa oli 248 vihreää ja 76 yhteiskunnallista hanketta. Ympäristövaikeuksiltaan kestävien investointien rahoitukseen tarkoitettua

vihreää rahoitusta oli vuoden lopussa 3 251 miljoonaa euroa (2 328 miljoonaa euroa) ja yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävää yhteiskunnallista rahoitusta 1 734 miljoonaa euroa (1 161 miljoonaa euroa). Vastuullisten investointien vaikutuksiin voi tutustua tarkemmin erillisinä julkaistavissa vihreässä vaikutusraportissa ja yhteiskunnallisessa vaikutusraportissa.

Vihreä ja yhteiskunnallinen rahoitus ovat instrumentteja, joilla Kuntarahoitus-konserni kannustaa asiakkaitaan vastuullisiin investointeihin. Konserni myöntää vihreille ja yhteiskunnallisille hankkeille marginaalialennuksen, mikä osaltaan ohjaa asiakkaita arvioimaan laaja-alaisemmin investointien vaikuttavuutta ja tekemään ympäristön ja yhteiskunnan kannalta kestävämpiä valintoja.

Vuonna 2022 konserni järjesti *Ilmasto & kunnat* -tapahtumasarjan, jossa jaettiin käytännön kokemuksia ja esimerkkejä kuntien ja asuntoalan toimijoiden ilmastoinvestoinneista. Lisäksi konserni valmisteli kunta-asiakkaiden käyttöön ESG-sovellusta, joka tulee mahdollistamaan kestävä kehityksen tunnuslukujen seurannan ja vertailun.

Vuonna 2022 Kuntarahoitus-konserni jatkoi työtä oman toiminnan ja rahoitettujen kohteiden päästöjen mittaamiseksi. Tavoitteena on suunnitelmallisesti pienentää konsernin hiilijalanjälkeä, tukea asiakkaita päästöjen vähentämisessä ja hallita konsernin toimintaan liittyviä ilmasto- ja ympäristöriskejä. Lisäksi konserni panosti liiketoimintaan ja asiakkaisiin liittyvien ESG-riskien arvioinnin kehittämiseen. **K**

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Kuntarahoitus-konsernin varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla varmistetaan rahoituksen saatavuutta kaikissa markkinaolosuhteissa. Tämä strategia osoittautui erityisen toimivaksi turvallisuus- ja talouspoliittisten mullistusten keskellä, sillä konsernin pääsy pääomaomamarkkinoille säilyi vahvana läpi vuoden ja varainhankinnan keskihinta pysyi hyvällä tasolla.

Kuntarahoitus-konserni hankkii luotonantoon tarvittavat varat pääosin kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta vakioituina liikkeeseenlaskuina velkakirjaohjelmien alla. Konserni järjesti vuoden aikana kaksi euromääräistä ja yhden Yhdysvaltain dollarimääräisen viitelainan ja ne otettiin markkinoilla hyvin vastaan. Lisäksi tehtiin myös useita lisäyksiä aiemmin liikkeeseen laskettuihin joukkovelkakirjalainoihin. Lisääntyneen markkinavolatiliteetin johdosta konserni teki strategisten viitelainojen lisäksi myös paljon muuta varainhankintaa. Kuntarahoitus-konserni oli aktiivinen erityisesti Englannin punta- ja Norjan kruunumarkkinoilla. Konsernin varainhankinnan volyymit ovat pienentyneet Japanin Uridashi-markkinalla.

Vuonna 2022 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 8 827 miljoonaa euroa (9 395 miljoonaa euroa). Yhteensä pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyitä tehtiin vuoden aikana 180 (208) kaiken kaikkiaan 13 valuutassa (13). Konserni suojaa varainhankintaan liittyvät markkinariskit johdannaispimuksilla.

Varainhankinnan kokonaismäärä vuoden 2022 lopussa oli 40 210 miljoonaa euroa (40 712 miljoonaa euroa), josta lyhytaikaisten Kuntarahoituksen velkasitoumukset (*Euro Commercial Paper, ECP*) määrä oli vuoden lopussa 4 650 miljoonaa euroa (3 819 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärästä euromääräistä oli 48,5 % (49,0 %) ja valuuttamääräistä 51,5 % (51,0 %).

KUNTARAOITUKSEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT VELKAOHJELMAT

Medium Term Note (<i>MTN</i>) -ohjelma	45 000 milj. euroa
Euro Commercial paper (<i>ECP</i>) -ohjelma	10 000 milj. euroa
AUD-velkahojelma (<i>Kangaroo</i>)	2 000 milj. AUD

Kuntarahoituksen varainhankinnan takaa Kuntien takauskeskus. Kuntien takauskeskus on lailla perustettu julkisoikeudellinen laitos, jossa jäseninä ovat kaikki Manner-Suomen kunnat. Jäsenkunnat vastaavat takauskeskuksen sitoumuksista asukaslukujensa mukaisessa suhteessa. Kuntien takauskeskus on antanut takauksen velkahojelmille sekä ohjelmien ulkopuolisille varainhankintajärjestelyille, minkä perusteella Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat velkasitoumukset lasketaan luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa ja vakuutusyhtiöiden solvenssilaskennassa nollariskiluokkaan sekä likviditeettilaskennassa tason 1 likvideihin varoihin EU-alueella.

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Sijoittajien kiinnostus vastuullisia sijoituskohteita kohtaan on jatkuvassa kasvussa, ja myös rahoitusalan sääntelykehitys ohjaa markkinoita tähän suuntaan. Kuntarahoitus-konsernin tavoitteena on laskea liikkeeseen säännöllisesti uusi vihreä ja yhteiskunnallinen joukkovelkakirjalaina. Vuonna 2022 laskettiin liikkeeseen sijoittajilta erinomaisen vastaanoton saanut vihreä joukkovelkakirjalaina. Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta laina ylimerkittiin moninkertaisesti, ja sijoittajista jopa 80 % oli vastuulliseen sijoittamiseen keskittyviä tahoja. Kuntarahoitus myös palkittiin maaliskuussa toista kertaa perätysten Environmental Financen kovatasoisessa kilpailussa vuoden parhaasta vihreästä joukkovelkakirjalainasta paikallishallinnon ja kuntasektorin kategoriassa. Yhteiskunnallista joukkovelkakirjalainaa ei laskettu liikkeeseen vuonna 2022.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on vaikuttanut olennaisesti myös Kuntarahoitus-konsernin likviditeetin suunnitteluun, jotta voidaan varmistaa asiakkaiden rahoituksen saatavuus. Konsernin määrittelemä pitkän aikavälin riskinottohalukkuus edellyttää, että kokonaislikviditeetin määrän on riitettävä vastaamaan Kuntarahoituksen velvoitteisiin ilman uutta varainhankintaa vähintään 12 kuukauden ajan (*Survival Horizon*), mutta poikkeuksellisesta poliittisesta ja markkinatilanteesta johtuen konserni on kasvattanut likviditeettiä selvästi yli tämän vaatimuksen. Vuoden lopun kokonaislikviditeetti riittäisi vastaamaan Kuntarahoituksen kaikkiin velvoitteisiin ilman uutta varainhankintaa 15 kuukauden ajan (15 kuukautta).

Markkinatilanteen yleisen epävarmuuden vuoksi konserni lisäsi vuoden 2022 aikana sijoitustensa keskimääräistä allokaatiota keskuspankkitalletuksiin. Vuoden 2022 lopussa kokonaislikviditeetti oli yhteensä 11 506 miljoonaa euroa (12 222 miljoonaa euroa). Tästä talletuksia keskuspankkiin oli 8 144 miljoonaa euroa (8 435 miljoonaa euroa) ja 3 330 miljoonaa euroa (3 753 miljoonaa euroa) sijoitettuna likvideihin, vähäriskisiin arvopaperisijoituksiin. Arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus oli AA+ (AA+), ja keskimääräinen maturiteetti oli 2,6 vuotta (2,6). Tämän lisäksi rahamarkkinatalletuksia luottolaitoksiin oli 32 miljoonaa euroa (34 miljoonaa euroa). Arvopaperisijoitusten korkoriski on suojattu koronvaihtosopimuksilla, joten korkojen muutokset eivät aiheuta tulosvaikutusta.

Kuntarahoitus-konsernin vastuullisen sijoittamisen viitekehys kiteyttää konsernin sijoitustoiminnan vastuullisuuden periaatteet, prosessit ja vastuut. Matalan luottoriskin ja korkean likviditeetin lisäksi tavoitellaan likviditeettisijoitusten vastuullisuutta. Konserni seuraa sijoitustensa vastuullisuutta ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja hyvää hallintoa kuvaavan ESG-arvon (*Environmental, Social and Governance*) avulla. ESG-arvon laskee ulkopuolinen palveluntarjoaja neljännesvuosittain, ja vuonna 2022 laskennan toteuttaja vaihtui. ESG-arvon laskennassa huomioidaan liikkeeseenlaskijan merkittävimmät ESG-riskit ja -mahdollisuudet sekä omassa toiminnassa että toimialalla, kuinka altistunut

liikkeeseenlaskija on näille avainriskeille/mahdollisuuksille, kuinka hyvin liikkeeseenlaskija hallinnoi avainriskejä ja mahdollisuuksia, miltä näyttää liikkeeseenlaskijan toiminnan kokonaiskuva ja miten toiminta vertautuu globaaliin vertaisryhmään. Näitä kohtia arvioidaan kymmenen eri ESG-teeman avulla ja lopputuloksena saadaan ESG-arvo asteikolla 0–10, jossa 10 vastaa parasta arvosanaa.

Vuoden 2022 lopussa konsernin likviditeettisijoitusten ESG-arvo oli 7,65, mikä ylittää vertailuindeksin 7,43. Suoria vastuullisia sijoituksia oli yhteensä 498 miljoonaa euroa (456 miljoonaa euroa), mikä oli 15,0 % (12,1 %) kaikista arvopaperisijoituksista. Vastuullisten sijoitusten osuus on konsernilla korkeampi kuin markkinaindeksistä laskettu viitearvo 8,1 % (5,0 %). Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan oli 14,5 % (15,6 %).

Kuntarahoituksen luottoluokitukset

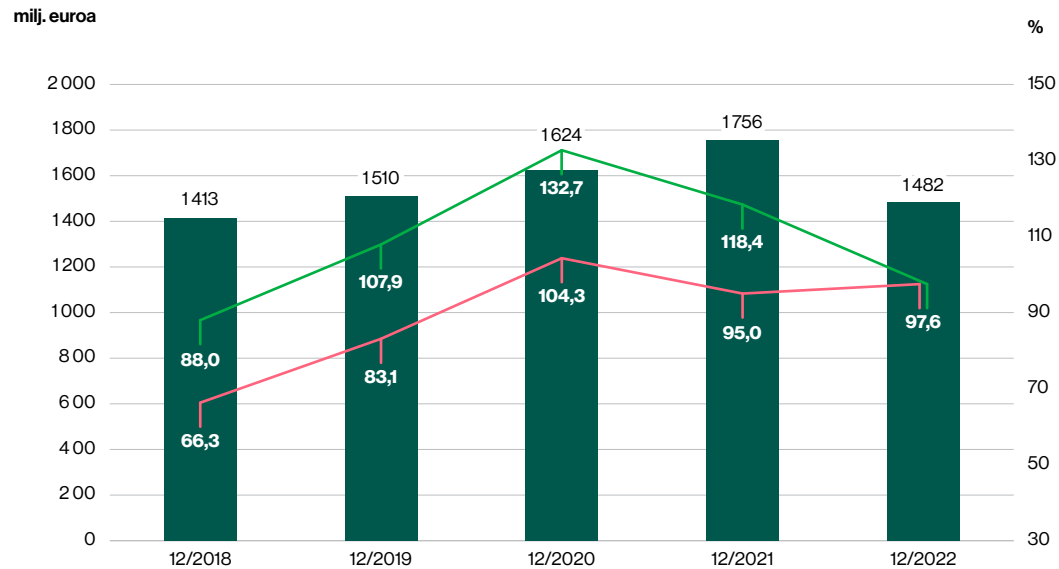
LUOKITUSLAITOS	 Pitkäaikainen varainhankinta	 Näkymät	 Lyhytaikainen varainhankinta
Moody's Investors Service	 Aa1	Vakaat	P-1
Standard & Poor's	 AA+	Vakaat	A-1+

Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia.

Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana. Kuntarahoituksen varainhankinnan takaavalla Kuntien takauskeskuksella on vastaavat luottoluokitukset.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

- Omat varat (miljoonaa euroa)
- CET1-vakavaraisuus, %
- Kokonaisvakavaraisuus, %

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konsernin vakavaraisuus on erittäin vahva. CET1-vakavaraisuus oli 97,6 % (95,0 %), mikä vastaa myös Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuutta joulukuun 2022 lopussa (118,4 %), sillä konsernilla oli vain ydinpääomaa tilikauden lopussa. Kokonaisvakavaraisuuden laskuun vaikutti huhtikuussa 2022 toteutettu AT1-pääomallain takaisinmaksu, mikä heikensi kokonaisvakavaraisuutta vuoden lopun tilanteessa 23,0 %-yksikköä. CET1-vakavaraisuus on yli seitsemänkertainen verrattuna kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen vaaditut pääomapuskurit huomioiden.

Vakavaraisuus

OMAT VARAT, KONSERNI (1 000 €)	31.12.2022	31.12.2021
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	1546 129	1464 442
Vähennykset ydinpääomasta	-64 519	-56 172
Ydinpääoma (CET1)	1481 610	1408 270
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	347 454
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	347 454
Ensisijainen pääoma (T1)	1481 610	1755 723
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1481 610	1755 723

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (CET1) oli vuoden 2022 lopussa 1 482 miljoonaa euroa (1 408 miljoonaa euroa). Tilikauden lopussa konsernilla ei ollut enää ensisijaiseen lisäpääomaan luettavia eriä, minkä johdosta ensisijainen pääoma oli yhtä suuri kuin ydinpääoma eli 1 482 miljoonaa euroa (1 756 miljoonaa euroa). AT1-pääomalainan takaisinmaksu pienensi ensisijaista pääomaa 347 miljoonalla eurolla. Toissijaista pääomaa ei ollut, ja omat varat olivat yhteensä 1 482 miljoonaa euroa (1 756 miljoonaa euroa).

Ydinpääomaan sisältyy tilikauden voitto, sillä tilikauden tulos on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella.

Vakavaraisuus

KONSERNIN OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS (1 000 €)	31.12.2022		31.12.2021	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	41 727	521 592	42 524	531 547
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	-	0	-	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	419	5 240	451	5 634
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	639	7 983	705	8 807
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	-	0	-	0
Saamiset laitoksilta	26 800	335 004	23 422	292 771
Saamiset yrityksiltä	3 297	41 210	6 038	75 471
Katetut joukkolainat	8 723	109 041	9 734	121 670
Muut erät	1 849	23 113	2 176	27 194
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	37 644	470 552	39 549	494 362
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	42 071	525 892	36 527	456 587
Yhteensä	121 443	1 518 036	118 600	1 482 496

Vastapuoliriskin omien varojen vaade on 5 640 tuhatta euroa (4 727 tuhatta euroa).

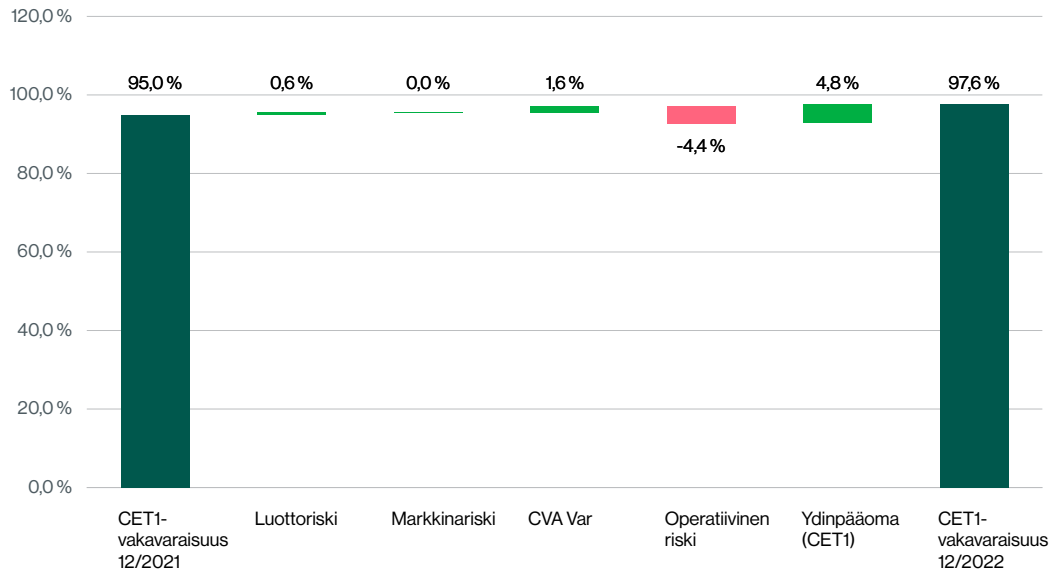
Konsernin riskipainotetut saamiset kasvoivat 2,4 % vuoden 2021 lopusta ollen 1 518 miljoonaa euroa tilikauden lopussa (1 482 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotetut saamiset laskivat 10 miljoonaa euroa edellisvuodesta. Markkinariskille ei ollut pääomavaadetta tilikauden lopussa eikä vertailuvuonna, sillä valuuttapositio oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen 351 artiklan mukaisesti. Vastuun arvonokaisuriski laski 471 miljoonaan euroon (494 miljoonaa euroa). Operatiivisen riskin vasta-arvo oli 526 miljoonaa euroa (457 miljoonaa euroa). Kasvu johtui vuoden 2022 lopun tuottoindikaattorin erien kasvusta.

Kuntarahoitus-konserni julkistaa viikolla 10 erillisen riskienhallintaa, vakavaraisuutta ja palkitsemista koskevia tietoja sisältävän Pilari III -raportin, joka on saatavilla Kuntarahoituksen verkkosivuilla englanninkielisenä.

Vakavaraisuus

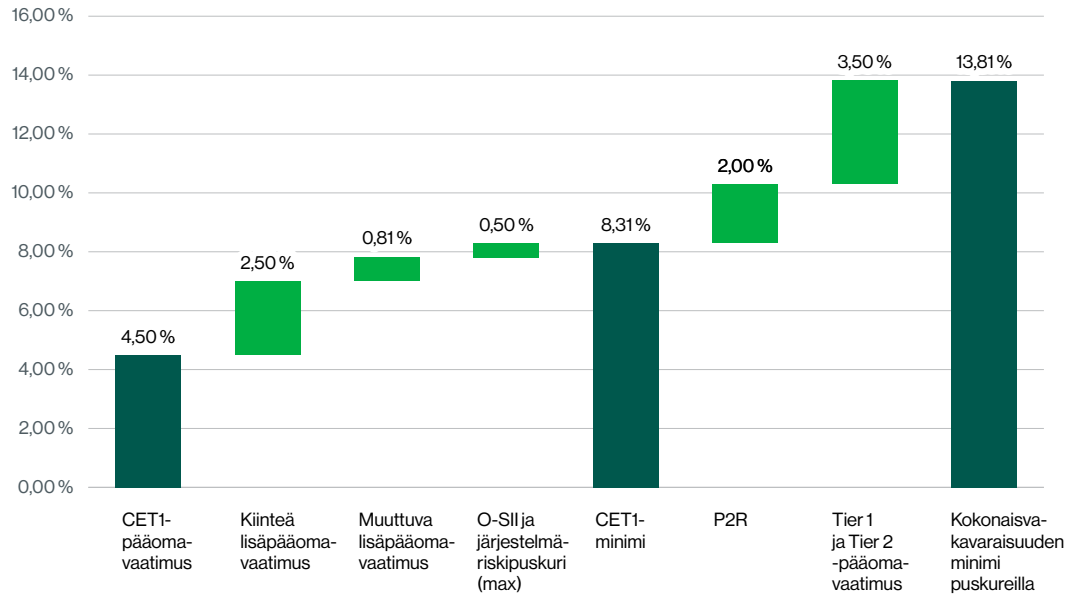
Muutokset konsernin CET1-vakavaraisuudessa, %

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (*Other Systemically Important Institution, O-SII*) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,5 %. Kesäkuun 2022 lopussa Finanssivalvonta antoi vuosittaisen päätöksensä O-SII-lisäpääomavaatimuksesta ja piti vaatimuksen ennallaan 0,5 %:ssa. Finanssivalvonta ei ole asettanut Kuntarahoitus-konsernille järjestelmäriskipuskuriin perustuvaa lisäpääomavaatimusta. Järjestelmäriskipuskuri ja O-SII-lisäpääomavaatimus ovat rinnakkaisia puskureita, joista sovelletaan suurempaa.

Joulukuussa 2022 Finanssivalvonta päätti olla asettamatta kvartaaleittain päätettävää muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittyvä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,8 % (0,1 %), ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 8,3 % (7,6 %) ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 11,8 % (11,1 %).

Vakavaraisuus

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, %

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (*Supervisory Review and Evaluation Process, SREP*) Kuntarahoitus-konsernille 2,0 % lisäpääomavaatimuksen (*Pillar 2 Requirement, P2R*). Lisäpääomavaatimus supistui EKP:n SREP-päätöksellä tilikauden aikana 0,25 %-yksikköä aiemmasta. Kun huomioidaan lisäpääomavaatimus, SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (*Total SREP Capital Requirement, TSCR*) kuvaava suhde oli joulukuun 2022 lopussa 10 % (10,25 %).

Kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 13,8 % (13,4 %) sisältäen P2R:n sekä muut lisäpääomavaatimukset.

Vähimmäisomavaraisuusaste, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli joulukuun lopussa 11,6 % (12,8 %). Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos (*public development credit institution*), ja näin ollen voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta- ja valtoriskillä olevat luottosaatavansa. Kunta- ja valtoriskillä olevien luottosaatavien määrä oli joulukuun lopussa 31 853 miljoonaa euroa (31 568 miljoonaa euroa). Vähimmäisomavaraisuusasteen laskuun on vaikuttanut AT1-pääoman lainan takaisinmaksu, joka näkyy pienempinä omina varoina. Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 %.

Vakavaraisuus

Joulukuun lopussa maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli 256,7 % (334,9 %) ja pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) 120,3 % (123,6 %). Molempien vaatimusten vähimmäistaso on 100 %.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (*Single Resolution Board, SRB*). Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on asettanut Kuntarahoitukselle sitovan omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL*), joka on suuruudeltaan 10 % kokonaisriskin määrästä ja 3 % vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytetystä vastuiden kokonaismäärästä. MREL-vaateessa on otettu huomioon SRB:n päätös siitä, että Kuntarahoitusta koskee yksinkertaistettu kriisinratkaisustrategia.

MREL-vaade tulee voimaan 1.1.2024. Kuntarahoituksen on kuitenkin tullut täyttää 1.1.2022 alkaen täysimääräisesti lopullisen MREL-vaateen tasot, jotka ovat yhtä suuria kuin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuuden vähimmäisvaateet. Kuntarahoituksen omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen yhteismäärän ylittää moninkertaisesti Kuntarahoitukselle asetettavan vähimmäisvaatimuksen. Kuntarahoituksella ei ole tällä hetkellä tarvetta Tier 3 -instrumenttien liikkeeseenlaskulle.

Muutokset pankkisääntelyssä

Kuntarahoitus-konserni on tilikauden aikana valmistautunut Euroopan komission delegoidun asetuksen (2016/2251) implementointiin, joka koskee kahdenvälisten johdannaissopimusten alkuvakuuden (*initial margin*) asettamista arvopaperivakuuksilla. Sääntelyn vaiheittaisen voimaantulon vuoksi alkuvakuusvaade tuli Kuntarahoitusta koskeväksi syyskuussa 2022 ja valmius alkuvakuuden asettamisesta arvopaperivakuuksilla saavutettiin syyskuun loppuun mennessä.

Vuoden 2022 aikana konserni on myös panostanut ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien riskien julkistamiseen ja valmistautunut CRR:n 449a artiklan mukaiseen julkistamiseen näiden riskien osalta huomioiden vaatimukset Euroopan pankkiviranomaisen antamassa teknisessä standardissa (EBA/ITS/2022/01). Nämä tiedot julkistetaan vuoden 2022 lopusta viikolla 10 erillisessä Pilari III -raportissa, joka on saatavilla Kuntarahoituksen verkkosivuilla englanninkielisenä.

Euroopan komissio julkisti lokakuun 2021 lopussa esityksensä lopullisten Basel III -pankkisääntelystandardien toimeenpanemisesta EU:ssa (ns. *CRR III*). Uudistus vaikuttaa pankkien vakavaraisuuslaskentaan, erityisesti luotto-, markkina- ja operatiivisen riskin laskentaan, vastuun arvonoi-kaisuriskiin, vähimmäisomavaraisuusasteen laskentaan sekä tuo uuden riskipainolattian (*output floor*). Kuntarahoitus-konsernin liiketoimintamalli perustuu vain nollariskiluokituksen saavaan luotonantoon, eikä tähän ole tulossa muutoksia Basel III -paketin toimeenpanossa. Uudistus tulee kuitenkin vaikuttamaan Kuntarahoitus-konsernin laskentamenetelmiin ja raportointiin. Vaikutusarviot muutoksista tulevat tarkentumaan tulevina vuosina, kun konserni valmistautuu CRR III -sääntelyn voimaantuloon.

Marraskuussa 2022 Euroopan parlamentti on hyväksynyt Euroopan komission huhtikuussa 2021 ehdottaman yritysten kestävä kehityksen raportointidirektiivin (*Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD*). Kuntarahoitus-konserni valmistautuu seuraavina vuosina CSRD:n mukaisen kestävyysraportoinnin aloittamiseen tilikaudella 2025.

Kuntarahoitus-konsernin taloudelliset tavoitteet

Kuntarahoituksen perustehtävänä on varmistaa rajatun, julkista tehtävää hoitavan asiakaskuntansa rahoituksen saatavuus ja edullisuus kaikissa markkinaolosuhteissa. Tämä perustehtävä edellyttää, että Kuntarahoituksen pääomien määrä ja laatu sekä maksuvalmius ylittävät aina tiukimmatkin viranomaisvaatimukset ja mahdollistavat siten normaalin liiketoiminnan harjoittamisen myös taloudellisesti vaikeina aikoina. Kuntarahoitus suhtautuu riskinottoon hyvin maltillisesti sekä ylläpitää vahvaa määrällistä ja laadullista riskinkantokykyä.

Poikkeuksellisen liiketoimintamallin johdosta konsernin kaikkein tiukin sääntelyyn perustuva pääomavaade on useimmista luottolaitoksista poiketen vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*). Vähimmäisomavaraisuusaste on luottolaitossääntelyssä (*CRR*) määritelty, vakavaraisuus-tunnuslukuja täydentävä tunnusluku. Sen tavoitteena on

estää luottolaitosten liiallinen velkaantuminen. Tunnusluku lasketaan vakavaraisuussäännösten mukaisen ensisijaisen pääoman sekä taseen varojen ja sääntelyssä tarkemmin kuvatulla tavalla määriteltyjen taseen ulkopuolisten erien suhteena. Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen ((EU) 2019/876) mukainen julkinen kehitysluottolaitos. Tämän johdosta se voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta- ja valtoriskillä olevat luottosaatavansa. Vähennyksen jälkeen merkittävimmin Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuuden tasoon vaikuttaa yhtiön maksuvalmiutta turvaavan likviditeettisalkun koko.

Kuntarahoituksen tavoitteena on, että konsernin ydinpääoman (*CE1*) määrä ylittää aina vähimmäisomavaraisuusasteen vähimmäistavoitteen, joka muodostuu sääntelyn vähimmäisvaatimuksen (3 %) sekä johdon asettaminen pääomapuskurien (4 %) yhteismäärästä (7 %).

Johdon pääomapuskureilla konserni varautuu epäedullisesti pääoma-asemaan vaikuttaviin tapahtumiin ja muutoksiin, jotka voivat olla realisoituneita liiketoimintariskejä tai pääoma-asemaa heikentäviä sääntelyn muutoksia. Liiketoimintariskeihin kohdistuva pääomavaade perustuu ankaraan stressitestiin. Merkittävä osa edellä mainitusta liiketoimintarisalien pääomavaateesta aiheutuu realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista, jotka ovat luonteeltaan tilapäisiä.

Vuoden 2022 lopussa konsernin vähimmäisomavaraisuusaste ydinpääomilla oli 11,6 %. Vähimmäispääomatavoitteen ylittävät pääomat kattavat likviditeetin määrän muutosten aiheuttamaa pääomavaateen heilahteluja sekä turvaavat liiketoiminnan jatkuvuutta ja osingonmaksukykyä.

Kuntarahoitus-konsernin taloudelliset tavoitteet

Huomioiden, että Kuntarahoituksen tavoitteena julkisen kehitysluottolaitoksena ei ole yhtiön tuloksen maksimointi, konserni tavoittelee tulosta, joka turvaa pitkällä aikavälillä konsernin kyvyn perustehtävän toteuttamisen. Konsernin tavoitteena on saavuttaa vähintään tulos, joka on riittävä kattamaan liiketoiminnan kasvun aiheuttaman pääomavaateen kasvun sekä tyydyttämään omistajien pitkän aikavälin tuotto-odotuksen. Kuntarahoitus pyrkii pitkän aikavälin hinnoittelulla ja muilla toimenpiteillä mahdollisimman suureen asiakashyötyyn, huomioiden samalla myös toiminnan jatkuvuuden varmistamisen ja omistajien tuotto-odotukset.

Kuntarahoituksen hallitus on tehnyt yhtiökokoukselle ehdotuksen osinkopolitiikasta. Ehdotus julkaistaan kokonaisuudessaan yhtiökokouksutsun liitteenä. Ehdotetun osinkopolitiikan mukaan vahvan pääoma-aseman mahdollistamana Kuntarahoituksen tavoitteena olisi maksaa osinkoa 30–60 % konsernin tilikauden tuloksesta. Osingonjako ei kuitenkaan saisi vaarantaa Kuntarahoituksen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta eikä kykyä selvitä sitoumuksistaan.

Voitonjakoesitystä valmisteltaessa ja itse voitonjakopäätöstä tehtäessä olisi otettava kattavasti huomioon konsernin pääoma-asemaan vaikuttavia tekijöitä, kuten:

- toimintaympäristöön ja sääntelyyn liittyvät epävarmuudet ja muutokset
- arviot konsernin taloudellisesta tilanteesta tulevaisuudessa
- konsernin rahoitusasema ja maksuvalmius
- riskiasemassa tapahtuneet muutokset
- omiin varoihin vaikuttaneet realisoitumattomat käyvän arvon muutokset
- arviot likviditeetin määrän kehityksestä
- valvojien ja luottoluokittajien näkemykset
- mahdollisten AT1-lainojen tulokseen kirjaamattomat korot.

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan konsernin riskiaseman säilyminen emoyhtiön hallituksen vahvistamissa puitteissa. Konserni soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että Kuntarahoituksen hyvää luottoluokitusta ei vaaranneta.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkeen liiketoimintaan liittyvät olennaisesti myös strategiset riskit, yritys vastuuriskit, kuten ilmasto- ja ympäristöriskit, sekä operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riskit.

Konsernin riskiasema

Konsernin riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2022 aikana, ja konserni on pysynyt hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa. Ukrainassa käytävän Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset konsernin taloudelliseen asemaan tai toiminnan tulokseen ovat olleet vähäiset. Markkinaturbulenssista huolimatta konsernin varainhankinta on toiminut tilikauden aikana normaalisti. Sodan ja inflaatio-odotusten aiheuttaman epävarmuuden johdosta konserni on kuitenkin varautumistoimenpiteenä ylläpitänyt normaalia suurempia likviditeettipuskureita. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vaikuttaa Kuntarahoitus-konsernin riskeihin välillisesti pääosin yleisen markkinatilanteen kautta. Vaikutuksia voisi myös tulla esimerkiksi Kuntarahoitus-konserniin kohdistuvista kyberhyökkäyksistä, joihin on kuitenkin varauduttu huolellisesti.

Ulkoisten olosuhteiden muutoksista huolimatta Kuntarahoitus-konsernin toiminnan riskiasema on säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena. Tilikauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttivat tavanomaista tulosvolatiliteettia. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Kuntarahoitus altistuu luottoriskille osana konsernin liiketoimintaa. Asiakaskunnan luonteen vuoksi luottoriskit ovat vähäisiä. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät lähes yksinomaan asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaidensa korkoriskipositioiden suojaamiseen myös johdannaissopimuksia, jotka katetaan vastakkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Konserni käyttää johdannaisia vain markkinariskeiltä suojautumiseen.

Riskienhallinta

Huomioiden luottoriskin vähentämistekniikat (kiinteistövaakuudet ja saadut takaukset) ja CRR:n artiklan 400 mukaiset vapautukset liittyen suurten asiakasriskien laskentaan Kuntarahoitus-konsernille ei synny sääntelyn tarkoittamaa asiakasriskiä asiakkaidensa rahoituksessa, eikä näin ollen yhdenkään asiakkaan asiakasriski ylitä 10 % omista varoista. Tilikauden tulokseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli 0,1 miljoonaa euroa (-0,1 miljoonaa euroa). Myönnettyjen lainanhoitajoustopien määrä vuoden 2022 lopussa oli 80 miljoonaa euroa (88 miljoonaa euroa). Järjestämättömiä saamisia oli joulukuun lopussa 7 miljoonaa euroa (128 miljoonaa euroa), joille Kuntarahoituksella on kuntien omavelkainen takaus tai kiinteistövuakuus sekä valtion täytetakaus, eikä siten näihin saataviin odoteta liittyvän riskiä lopullisesta luottotappiosta. Järjestämättömät saamiset olivat 0,02 % asiakasvastuista (0,4 %).

Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt vuoden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Myös tulevaisuudessa luottoriskiaseman odotetaan pysyvän vakaana konsernin luottoriskistrategian mukaisesti.

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Konserni suojautuu markkinariskiltä johdannaissopimuksilla, ja niitä voidaan tehdä ainoastaan suojaustarkoituksessa, sillä konserni ei harjoita trading-toimintaa. Korkoriskiä syntyy pääasiassa viitekorkojen korkosidonnaisuuden eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Korkoriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Tuloriskin laskennassa käytetään kahdeksaa eri skenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon korkoriskin seurannassa. Yhden vuoden tuloriski oli joulukuun lopussa -25 miljoonaa euroa, jolloin epäedullisin skenaario oli korkokäyrän -200 korkopisteen lasku (vuoden 2021 lopussa epäedullisin skenaario oli korkokäyrän 50 korkopisteen nousu, 0 miljoonaa euroa). Myös taseen nykyarvon korkoherkkyyden laskennassa käytetään useita eri skenaarioita, joista huomioidaan epäedullisin tulema. Epäedullisin skenaario joulukuun lopussa oli korkokäyrän 200 korkopisteen nousu, jolloin korkoherkkyys oli -34 miljoonaa euroa (vuoden 2021 lopussa epäedullisin skenaario oli korkokäyrän 50 korkopisteen nousu, -13 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaisopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Konsernin kaikki asiakasrahoitus on euromääräistä. Konsernilla ei ole merkittäviä avoimia valuuttapositioita. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen vakuushallinnan seurauksena voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti vähäistä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla.

Konserni on myös tunnistanut arvostusriskin olennaiseksi liiketoimintansa riskiksi. Tilikauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttavat konsernille tavanomaista tulosvolatiliteettia. Realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten sekä luottoriskilisten muutokset. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Kuntarahoitus-konsernin markkinariski on edelleen säilynyt vakaana huolimatta markkinaturbulenssista.

Riskienhallinta

Kuntarahoitus hallitsee jälleärahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettia. Lisäksi maksuvalmiusriskiä rajoitetaan käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyuden limiitillä. Likviditeetin riittävyys -tunnusluvun laskentamenetelmää on kehitetty vuoden 2022 aikana, ja uuden menetelmän mukainen tunnusluku oli joulukuun lopussa 15 kuukautta (15 kuukautta). Kuntarahoitus-konsernin maksuvalmius on hyvä. Maksuvalmiusvaatimus (*LCR*) oli vuoden lopussa 256,7 % (334,9 %). Pitkäaikaisen rahoituksen saatavuutta seurataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (*NSFR*), ja se oli vuoden lopussa 120,3 % (123,6 %). Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla koko vuoden aikana ja tammi–joulukuussa 2022 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 8 827 miljoonaa euroa (9 395 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuoden 2022 aikana. Konsernin toimintatavat ovat etätyökäytäntöineen muuttuneet, mutta liiketoiminta on jatkunut normaalisti.

Yritysvastuuriskit voidaan jakaa ilmasto- ja ympäristöriskeihin, yhteiskunnallisiin riskeihin sekä hallintotapaan liittyviin riskeihin (*ESG-riskit*). Yritysvastuuriskeissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia tai hallintotapaan liittyviä riskejä. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan myöskään ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille ei toteudu lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ilmasto- ja ympäristöriskeillä voi kuitenkin olla kielteinen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen. Konserni on vuoden 2022 aikana panostanut voimakkaasti ilmasto- ja ympäristöriskien hallintaan liittyvän riskienhallintakehikon rakentamiseen sääntelyvaatimusten ja EKP:lta saadun palautteen mukaisesti. Tämä kehitystyö jatkuu myös vuosien 2023–2024 aikana.

Kuntarahoitus-konserni osallistui ensimmäisellä vuosipuolikkaalla 2022 EKP:n ilmastostressitestiin, jonka tulokset julkistettiin heinäkuussa. Tulosten mukaan Kuntarahoituksen liiketoiminnan potentiaalinen altistuminen ilmastonmuutoksen aiheuttamille siirtymäriskeille on keskimäärin alhaisempi verrattuna kaikkiin ilmastostressitestiin osallistuneisiin pankkeihin. Konserni on tilikauden 2022 aikana kehittänyt edelleen ESG-riskienhallintaa ja julkistaa myös ESG-riskeihin liittyviä tietoja osana Pilari III-raporttia viikolla 10, jolloin raportti on saatavilla englanniksi Kuntarahoituksen verkkosivuilta.

Hallinnointikäytäntö

Kuntarahoitus noudattaa yhtiölainsäädännön lisäksi luottolaitostoinnasta annetun lain vaatimuksia ja viranomaisohjeita hallinnon järjestämisestä. Hallintoon liittyvät käytännöt on kuvattu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

Kuntarahoitus-konserni julkistaa vuosikertomuksen julkistamisen aikaan verkkosivuillaan toimintakertomuksesta erillisen arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7§:n mukaisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästänsä sisältäen kuvauksen taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä. Selvitys pitää sisällään myös luottolaitostoinnasta annetun lain edellyttämät kuvaukset hallinnosta sekä tiedot siitä, miten Kuntarahoitus noudattaa pörssiyhtiötä koskeavaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koodi koskee suomalaisia pörssiyhtiöitä eli niitä yhtiöitä, joiden osakkeet ovat listattuina Helsingin pörssissä. Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista soveltaa kyseistä koodia suoraan.

Konsernirakenne

Kuntarahoitus-konsernin muodostavat Kuntarahoitus Oyj (Kuntarahoitus) sekä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oyj (Inspira). Kuntarahoitus omistaa Inspiran täysimääräisesti. Tilikauden aikana konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

Yhtiökokous

Kuntarahoituksen varsinainen yhtiökokous pidettiin 24.3.2022. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2021 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle. Lisäksi yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että osinkoa jaetaan 1,03 euroa osakkeelta, yhteensä 40 235 711,94 euroa. Yhtiön taseen 31.12.2021 mukaan voitonjakokelpoiset varat olivat 267 949 619,07 euroa.

Varsinainen yhtiökokous päätti omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, että toimikaudella 2022–2023 hallituksen jäsenten lukumäärä on kahdeksan sekä nimitti hallituksen jäsenet toimikaudelle 2022–2023 (vuoden 2022 varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavan varsinaisen

yhtiökokouksen päättämiseen asti). Yhtiökokous vahvisti myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettavien palkkioiden määrät.

Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin hallituksen ehdotuksen ja suostumuksensa mukaisesti tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Tiia Kataja. Hän toimi myös edellisellä tilikaudella päävastuullisena tilintarkastajana.

Yhtiökokous päätti myös omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksesta, että omistajien nimitysvaliokunnan kokoonpanoa täydennetään viidennellä, kuntasektoria edustavalla jäsenellä. Kolme suurinta osakkeenomistajaa eli Keva, Suomen valtio ja Helsingin kaupunki sekä Suomen Kuntaliitto ry ovat kukin nimittäneet yhden jäsenen nimitysvaliokuntaan. Viidennen jäsenen nimittämiseen ovat oikeutettuja kolmen suurimman omistajan jälkeen seuraavat viisi omistajaa yhdessä.

Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset ovat luettavissa Kuntarahoituksen verkkosivuilla olevasta yhtiökokouksen pöytäkirjasta.

Hallitus

Omistajien nimitysvaliokunta teki ehdotuksen 24.3.2022 järjestetylle yhtiökokoukselle yhtiön hallitukseen valittavista henkilöistä toimikaudelle, joka alkoi vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous päätti valita hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt: Maaria Eriksson, Markku Koponen, Kari Laukkanen, Vivi Marttila, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell ja Leena Vainiomäki. Kuntarahoituksen hallitus valitsi omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksesta puheenjohtajaksi Kari Laukkanen ja varapuheenjohtajaksi Maaria Erikssonin.

Kuntarahoituksella on sääntelyn edellyttämät, hallituksen perustamat tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnat, jotka toimivat hallitusta avustavina ja valmistelevina toimieliminä. Tarkastusvaliokuntaan hallitus valitsi Markku Kopenen puheenjohtajaksi sekä Vivi Marttilan, Minna Smedstenin ja Denis Strandellin jäseniksi. Riskivaliokuntaan hallitus valitsi Leena Vainiomäen puheenjohtajaksi sekä Maaria Erikssonin, Kari Laukkanen ja Tuomo Mäkisen jäseniksi. Palkitsemisvaliokuntaan hallitus valitsi Kari Laukkanen puheenjohtajaksi sekä Leena Vainiomäen ja Maaria Erikssonin jäseniksi.

Vuoden 2021 varsinaisesta yhtiökokouksesta vuoden 2022 varsinaiseen yhtiökokoukseen asti hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet: Kari Laukkanen (puheenjohtaja), Maaria Eriksson (varapuheenjohtaja), Markku Koponen, Vivi Marttila, Tuomo Mäkinen, Minna Smedsten, Denis Strandell, Leena Vainiomäki ja Kimmo Viertola. Kimmo Viertola ei ollut enää käytettävissä hallitukseen maaliskuussa 2022 alkaneelle kaudelle.

Hallituksen ja sen valiokuntien toimintaa on selostettu tarkemmin Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli joulukuun 2022 lopussa 175 henkilöä (164), joista emoyhtiössä 165 henkilöä (153). Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat koko konsernissa 15,5 miljoonaa euroa (14,6 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Aku Dunderfelt, Toni Heikkilä, Joakim Holmström, Harri Luhtala, Minna Piitulainen ja Juha Volotinen.

Palkat ja palkitseminen

Kuntarahoitus-konsernin johdon ja henkilöstön palkkiot muodostuvat kiinteästä palkkiosta (peruspalkka ja luontoisedut) ja muuttuvasta palkitsemisesta palkitsemisjärjestelmän ehtojen mukaan. Palkitsemisjärjestelmän periaatteet vahvistaa emoyhtiön hallitus, ja ne arvioidaan vuosittain. Palkitsemisjärjestelmiin ja palkkioihin liittyvässä työssä hallitusta avustaa hallituksen palkitsemisvaliokunta. Kuntarahoitus-konserni julkistaa viikolla 10 erillisen riskienhallintaa, vakavaraisuutta ja palkitsemista koskevia tietoja sisältävän Pilari III -raportin, joka on saatavilla Kuntarahoituksen verkkosivuilla englanniksi.

Sisäinen tarkastus

Kuntarahoitus-konsernin sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu valvoa konsernin taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on varmistaa, että Kuntarahoitus-konsernilla on toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt toimintatavat ja tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävää.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan katsauskauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Näkymät vuodelle 2023

Suhdannenäkymä on kaikilla päätalosalueilla selvästi heikentynyt. USA:ssa kasvun hidastumisen suurin syy on nopeasti kiristynvä rahapolitiikka, euroalueella energia- ja elinkustannuskriisi. Kiinassa kasvuodotuksia puolestaan painavat maan koronatilanne sekä kiinteistösektorin ongelmat. Euroalueen odotetaan ajautuvan taantumaan alkuvuodesta 2023. Koska yritykset ovat sopeutuneet energian niukkuuteen ennakoitua nopeammin ja kotitaloussektorilla on yhä jonkin verran jäljellä pandemian aikana kertyneitä ylimääräisiä säästöjä, taloustaantumaa arvioidaan jäävän suhteellisen lieväksi ja lyhytkestoiseksi.

Inflaatio on edelleen kansainvälisen makrotalouden suurin ongelma. Kuluttajahintojen voimakas nousuvauhti oletettavasti rauhoittuu talvikuukausien aikana, mutta inflaation aleneminen keskuspankkien tavoitetasolle voi viedä parikin vuotta. Koronnostot todennäköisesti jatkuvat ainakin vuoden 2023 alkupuoliskon ajan ja muut rahapolitiikan kiristystoimet vielä selvästi tätäkin pidempään. Yhdysvalloissa keskuspankkikoron ennakoitaan nousevan 5 %:n tuntumaan ja euroalueella yli 3 %:iin.

Reaalisen ansiotason merkittävä aleneminen sekä yritysten investointihalujen väheneminen ovat painamassa myös Suomen talouden lievään taantumaan. Toimialoista erityisesti vähittäiskaupan ja rakentamisen näkymät ovat heikentyneet. Talouden yleinen epävarmuus ja nouseva korkotaso ovat asuntomarkkinoiden kannalta hankala yhdistelmä. Rakennuslupien kehitys ennakoi asuinrakentamisen supistuvan selvästi vuonna 2023.

On odotettavissa, että taloussuhdanteen jäähtyminen välittyy lopulta myös työmarkkinoille: työllisyyden kasvu pysähtyy, ja työttömyysaste kääntyy maltilliseen nousuun. Monilla aloilla työvoimapula on kuitenkin niin suurta, ettei voimakasta työttömyyden kasvua ole näköpiirissä.

Julkinen talous pysyy lähivuodet huomattavan alijäämäisenä. Uusien menopaineiden vuoksi erityisesti valtionhallinto velkaantuu selvästi enemmän kuin vielä jokin aika sitten arviointiin. Sen sijaan kuntataloudessa vuodesta 2023 on tulossa ennätyskellisen vahva. Sote-uudistuksen veroleikkaukset näkyvät täysimääräisesti kuntien verokertymissä vasta vuonna

2024, mutta sotemenot kuitenkin poistuvat heti vuoden 2023 alusta. Verohyödyn ansiosta kuntatalouden rahoitusaseman on arvioitu olevan vuonna 2023 yli miljardi euroa ylijäämäinen. Kuntatalouden suurimpia epävarmuustekijöitä ovat yleistaloudellinen kehitys ja energiakriisi sekä uusien tehtävien, esimerkiksi työllisyyskokeilun ja oppivelvollisuuden pidennyksen todelliset kustannukset.

Edellä kuvatut seikat huomioon ottaen Kuntarahoitus arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan samantasoinen kuin vuotta aiemmin. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän vahvoina. IFRS-tilinpäätösnormiston arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiliiteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä

Hallituksen ehdotus taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonjaosta päättämisestä

Kuntarahoitus Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 365 774 616,34 euroa, josta tilikauden voitto on 138 060 709,21 euroa.

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2022 vahvistettavan taseen perusteella jaetaan osinkoa 1,73 euroa osakkeelta, yhteensä 67 580 370,54 euroa.

Kuntarahoituksen tilikauden tulos oli erittäin hyvä. Hallitus pitää perusteltuna ehdotuksen mukaisen osingon jakamista. Kuntarahoitus ylittää merkittävästi kaikki yhtiölle asetetut vakavaraisuusvaatimukset. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen arvion mukaan vaarana pääomavaateiden täyttämistä tai yhtiön maksuvalmiutta tai ole ristiriidassa Kuntarahoitusta velvoittavan lainsäädännön kanssa.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on merkittynä yhtiön osakasluetteloon 4.4.2023. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 13.4.2023.

Helsingissä 10.2.2023
Kuntarahoitus Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Esa Kallio, puh. 050 337 7953
Johtaja, talous, Harri Luhtala, puh. 050 592 9454

Konsernin kehitys

Konsernin kehitys

	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020	1-12/2019	1-12/2018
Liikevaihto (milj. euroa)	759	535	532	718	714
Korkokate (milj. euroa)*	241	280	254	240	236
%-osuus liikevaihdosta	31,8	52,4	47,7	33,5	33,1
Liikevoitto (milj. euroa)*	215	240	194	131	190
%-osuus liikevaihdosta	28,3	44,8	36,5	18,3	26,6
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset (milj. euroa)*	45	27	-3	-54	0
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	170	213	197	186	190
Kulu-tuotto-suhde*	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
Kulu-tuottosuhde ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia*	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Uusi pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	4 375	3 671	5 157	3 486	3 226
Uusi pitkäaikainen varainhankinta (milj. euroa)*	8 827	9 395	10 966	7 385	7 436

Konsernin kehitys

	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	9,9	10,7	9,4	6,8	10,8
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	7,8	9,6	9,6	9,6	10,7
Koko pääoman tuotto (ROA), %*	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %*	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	29 144	29 214	28 022	24 798	22 968
Varainhankinnan kokonaismäärä (milj. euroa)*	40 210	40 712	38 139	33 929	30 856
Oma pääoma (milj. euroa)	1 614	1 862	1 705	1 594	1 486
Taseen loppusumma (milj. euroa)	47 736	46 360	44 042	38 934	35 677
Kokonaislikviditeetti (milj. euroa)*	11 506	12 222	10 089	9 882	8 722
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	256,7	334,9	264,4	430,2	176,7
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	120,3	123,6	116,4	116,3	-
Omavaraisuusaste, %*	3,4	4,0	3,9	4,1	4,2
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 482	1 408	1 277	1 162	1 065
Ensisijainen pääoma (Tier 1) (milj. euroa)	1 482	1 756	1 624	1 510	1 413
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 482	1 756	1 624	1 510	1 413
CET1-vakavaraisuus, %	97,6	95,0	104,3	83,1	66,3
Tier 1-vakavaraisuus, %	97,6	118,4	132,7	107,9	88,0
Kokonaisvakavaraisuus, %	97,6	118,4	132,7	107,9	88,0
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %**	11,6	12,8	3,9	4,0	4,1
Henkilöstö	175	164	165	167	151

* *Vaihtoehtoinen tunnusluku.*** *Kuntarahhoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos, ja näin ollen voi vähentää laskennassa vastuistaan kunta- ja valtoriskillä olevat luottosaatavansa. CRR II -asetus astui voimaan kesäkuussa 2021.**Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivuilla 40–47. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahhoitus-konsernin lukuja ellei toisin ole mainittu.*

Tunnusluvut

Kuntarahoitus-konserni määrittelee vaihtoehtoiset tunnusluvut (*Alternative Performance Measures, APM*) tunnusluvuiksi, joita ei ole määritelty IFRS-standardeissa tai vakavaraisuussäännöksissä (*CRD/CRR*). Vaihtoehtoiset tunnusluvut parantavat vertailukelpoisuutta saman toimialan yritysten ja eri raportointikausien välillä ja tarjoavat arvokasta tietoa taloudellisten raporttien lukijoille. Vaihtoehtoiset tunnusluvut tarjoavat johdonmukaisen perustan eri kausien tulosten vertaamiseen ja konsernin suorituskyvyn arviointiin. Ne ovat myös tärkeä osa konsernin johdon asettamien operatiivisten tavoitteiden määrittämistä ja seurantaa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut esitetään konsernin taloudellisessa raportoinnissa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (*European Securities and Markets Authority, ESMA*) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamien ohjeiden mukaisesti.

Tunnusluvut

VAIHTOEHTOINEN

TUNNUSLUKU

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.–31.12.2022

1.1.–31.12.2021

Korkokate	Korkotuotot rahoitusvaroista ja korkokulut rahoitusveloista kirjataan korkokatteeseen. Konsernin liiketoiminnan tuotoista suurin osa muodostuu korkokatteesta.	Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing) Korkokulut ja vastaavat kulut	712 -471	504 -223
		Korkokate	241	280
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	IFRS 9 -standardin mukaisesti osa konsernin rahoitus-instrumenteista arvostetaan käypään arvoon tulos-vaikutteisesti, mikä lisää konsernin tulosvolatiliteettiä. Eri raportointikausien ja yritysten liiketoiminnan tuloksellisuuden vertailtavuuden parantamiseksi on usein tarpeen raportoida konsernin tulosta ja siihen liittyviä tunnuslukuja ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.	Arvopaperikaupan nettotuotot, realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Suojauslaskennan nettotulos	8 36	22 5
		Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	45	27
Liikevoitto	Liikevoitto kuvaa konsernin liiketoiminnan tulosta ennen veroja.	Liikevoitto	215	240
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan ansaintakykyä.	Liikevoitto - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	215 45	240 27
		Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	170	213
Tuotot	Tuotot kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jakajana käytettyä (palkkiokuluilla oikaistua) erää, joka kuvaa konsernin kaikkia tuottoja ml. korkokate.	Korkokate Palkkiotuotot Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Suojauslaskennan nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	241 2 8 0 36 0	280 2 24 - 5 0
		Tuotot	288	311

Tunnusluvut

VAIHTOEHTOINEN

TUNNUSLUKU

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.–31.12.2022

1.1.–31.12.2021

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvastaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan tuottoja, joista merkittävien on korkokate.	Tuotot - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	288 45	311 27
		Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	243	285
Muut tuotot	Muut tuotot pitävät sisällään kaikki konsernin muutot tuotot, pl. korkokate sekä realisoitumattomat käyvän arvon muutokset.	Palkkiotuotot Arvopaperikaupan nettotuotot, realisoituneet Valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Liiketoiminnan muut tuotot	2 0 0 0 0	2 1 1 - 0
		Muut tuotot	2	4
Kulut	Kulut kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jaettavana (pl. palkkiokulut) käytettyä erää, joka kuvaa konsernin kaikkia liiketoiminnan kuluja.	Palkkiokulut Hallintokulut Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä Liiketoiminnan muut kulut	6 37 10 20	5 35 16 16
		Kulut	73	72
Kulut ilman kertaluonteista erää	Kulut ilman kertaluonteista erää kuvastaa aiempiin raportointikausiin vertailukelpoista kulujen määrää.	Kulut - Kertaluonteinen keskeytetystä järjestelmähankkeesta kirjattu kulu	73 -5	72 -10
		Kulut ilman kertaluonteista erää	69	61
Kulu-tuottosuhte	Kulu-tuottosuhte on rahoitustoimialalla vakiintunut tunnusluku kulujen ja tuottojen välisen suhteen arvioimiseksi. Suhdeluku antaa sijoittajille vertailukelpoisen kuvan konsernin toiminnan kustannustehokkuudesta.	Kulut (pl. palkkiokulut) ÷ Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot)	68 283	66 306
		Kulu-tuottosuhte	0,2	0,2

Tunnusluvut

VAIHTOEHTOINEN

TUNNUSLUKU

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.–31.12.2022

1.1.–31.12.2021

Miljoonaa euroa

Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia antaa kulu-tuottosuhdetta tarkemman kuvan konsernin operatiivisesta tehokkuudesta, koska se ei huomioi realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta kulu-tuottosuhteeseen. Tunnusluku parantaa vertailukelpoisuutta eri raportointikausien ja yritysten välillä.	Kulut (pl. palkkiokulut) ÷ (Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot) - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset)	68 283 45	66 306 27
		Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	0,3	0,2
Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	Tunnusluku kuvaa kauden realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta konsernin laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen.	Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, tulosvaikutteiset Tulosvaikutteisesti kirjatut verot realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos verojen jälkeen Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos verojen jälkeen Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista verojen jälkeen	45 -9 0 -12 -5	27 -5 0 -2 -1
		Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	19	19
Uusi pitkäaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasteomittari (<i>KPI</i>). Tunnusluku sisältää kauden aikaisen uuden nostetun antolainauksen ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia sekä uuden leasingrahoituksen määrän ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.	Uusi luotonanto Uusi leasingrahoitus	4 074 301	3 275 396
		Uusi pitkäaikainen asiakasrahoitus	4 375	3 671
Pitkäaikainen uusi varainhankinta	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan aktiivisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasteomittari (<i>KPI</i>). Tunnusluku sisältää yli vuoden mittaisen kauden aikana tehdyn uuden varainhankinnan ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.	Pitkäaikainen uusi varainhankinta	8 827	9 395

Tunnusluvut

VAIHTOEHTOINEN

TUNNUSLUKU

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

31.12.2022

31.12.2021

Oman pääoman tuotto (ROE), %	ROE mittaa konsernin pääoman käytön tehokkuutta. Tunnuslukua käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	215 -43 1738	240 -48 1783
Oman pääoman tuotto (ROE), %			9,9 %	10,7 %
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Konsernin käyttämä strateginen mittari. Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROEn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	170 -34 1738	213 -43 1783
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			7,8 %	9,6 %
Koko pääoman tuotto (ROA), %	ROA mittaa konsernin investointien tehokkuutta. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	215 -43 47 048	240 -48 45 201
Koko pääoman tuotto (ROA), %			0,4 %	0,4 %
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten poislukeminen parantaa ROAn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Tunnusluku raportoidaan annualisoituna.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	170 -34 47 048	213 -43 45 201
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			0,3 %	0,4 %
Omavaraisuusaste, %	Omavaraisuusaste on vakavaraisuussuhdetta kuvaava tunnusluku, joka mittaa oman pääoman rahoittamaa varojen määrää. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten välistä vertailtavuutta.	(Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus ÷ Taseen loppusumma) x100	1614 47 736	1862 46 360
Omavaraisuusaste, %			3,4 %	4,0 %
Lainakanta	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasteomittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Leasing	29 144 1303	29 214 1334
Lainakanta			27 841	27 880
Pitkäaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasteomittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 144	29 214
Pitkäaikainen asiakasrahoitus			29 144	29 214

Tunnusluvut

VAIHTOEHTOINEN

TUNNUSLUKU

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

31.12.2022

31.12.2021

Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI), jossa realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on haluttu eliminoida, jotta varsinaiset asiakasrahoituksessa tapahtuneet muutokset käyvät ilmi tunnusluvusta.	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	29 144 1 516	29 214 -151
		Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	30 660	29 063
Lyhytaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Saamistodistukset, kuntatodistukset ja kuntayritystodistukset	1 457	1 089
		Lyhytaikainen asiakasrahoitus	1 457	1 089
Varainhankinnan kokonaismäärä	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Velat luottolaitoksille Velat yleisölle ja julkisyhteisöille Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 333 2 530 35 592	2 801 3 325 35 328
		Yhteensä	40 454	41 453
		- Saadut lisävakuudet (CSA-vakuudet)	-244	-741
		Varainhankinnan kokonaismäärä	40 210	40 712
Pitkäaikainen varainhankinta	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Varainhankinnan kokonaismäärä - Lyhytaikaiset velkakirjalainat (ECP)	40 210 -4 650	40 712 -3 819
		Pitkäaikainen varainhankinta	35 560	36 893
Kokonaislikvideetti	Johdon raportoinnissa konsernin maksuvalmiuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	Saamistodistukset - Lyhytaikainen asiakasrahoitus Osakkeet ja osuudet	4 787 -1 457 -	4 841 -1 089 -
		Arvopaperisijoitukset yhteensä	3 330	3 753
		Käteiset varat	-	8 399
		Muut talletukset	8 176	70
		Muut sijoitukset yhteensä	8 176	8 469
		Kokonaislikvideetti	11 506	12 222
Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan	Johdon raportoinnissa vastuullisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).	(Vastuullisten sijoitusten määrä ÷ Vihreän ja yhteiskunnallisen varainhankinnan määrä) x100	498 3 430	456 2 930
		Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan	14,5 %	15,6 %

Tunnusluvut

MUUT

TUNNUSLUVUT

MÄÄRITELMÄ

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.–31.12.2022 1.1.–31.12.2021

Miljoonaa euroa

			1.1.–31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Liikevaihto	Määritely IAS 1 -standardissa. Liikevaihtoa ei esitetä konsernin tuloslaskelmassa omana eräänään, minkä vuoksi konserni esittää laskentakaavan ja täsmäytyksen tunnuslukutaulukossa.	Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing) Palkkiotuotot Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Suojauslaskennan nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	712 2 8 0 36 0	504 2 24 - 5 0
		Liikevaihto	759	535
			31.12.2022	31.12.2021
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Likvidit varat ÷ (Likviditeetin ulosvirtaukset – likviditeetin sisäänvirtaukset stressitilanteessa)) x100	10 882 4 240	11 564 3 453
		Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	256,7 %	334,9 %
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Pysyvän varainhankinnan erät (ASF) ÷ Pysyvää varainhankintaa edellyttävät erät (RSF)) x100	31 966 26 583	33 638 27 221
		Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	120,3 %	123,6 %
CET1-vakavaraisuus, %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ydinpääoma (CET1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 482 1 518	1 408 1 482
		CET1-vakavaraisuus, %	97,6 %	95,0 %

Tunnusluvut

MUUT

TUNNUSLUVUT

MÄÄRITELMÄ

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

31.12.2022

31.12.2021

Miljoonaa euroa

Tier 1 -vakavaraisuus, %	Määriteltä vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1482 1518	1756 1482
		Tier 1 -vakavaraisuus, %	97,6 %	118,4 %
Kokonais- vakavaraisuus, %	Määriteltä vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Omat varat yhteensä ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1482 1518	1756 1482
		Kokonaisvakavaraisuus, %	97,6 %	118,4 %
Vähimmäis- omavaraisuusaste, %	Määriteltä vakavaraisuusasetuksessa (CRR).	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Vastuiden kokonaismäärä) x100	1482 12 779	1756 13 716
		Vähimmäisomavaraisuusaste, %	11,6 %	12,8 %

**Kuntarahoitus-konsernin
tilinpäätöstiedotteen
taulukko-osio**

Kuntarahoitus

Konsernin tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1-12/2022	1-12/2021	7-12/2022	7-12/2021
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	(2)	711 740	503 536	470 788	246 964
Korkokulut ja vastaavat kulut	(2)	-470 585	-223 339	-351 349	-104 958
Korkokate		241 155	280 197	119 439	142 006
Palkkiotuotot		2 302	2 126	1 127	1 227
Palkkiokulut		-5 517	-5 056	-2 756	-2 630
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(3)	8 140	24 095	5 184	6 947
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		-149	-	-149	-
Suojauslaskennan nettotulos	(4)	36 444	4 823	23 255	-64
Liiketoiminnan muut tuotot		90	95	24	19
Hallintokulut		-37 361	-34 722	-18 758	-16 910
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		-10 423	-16 208	-2 874	-13 355
Liiketoiminnan muut kulut		-19 774	-15 568	-858	-5 008
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot		118	-104	858	-42
Liikevoitto		215 024	239 678	124 492	112 190
Tuloverot		-43 023	-48 073	-23 894	-22 512
Kauden tulos		172 001	191 605	100 598	89 678

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin laaja tuloslaskelma

(1 000 €)	Liite	1-12/2022	1-12/2021	7-12/2022	7-12/2021
Kauden tulos		172 001	191 605	100 598	89 678
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi					
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto		-184	400	30 168	4 601
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos		-15 166	-2 504	11 810	-4 579
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto		-5 961	-672	-1 686	-377
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	(10)	3	0	3	-4
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		4 262	555	-8 059	72
Muut laajan tuloksen erät yhteensä		-17 046	-2 222	32 235	-288
Kauden laaja tulos		154 955	189 383	132 833	89 390

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin tase

(1 000 €)	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Varat			
Käteiset varat	(7)	2	8 399 045
Saamiset luottolaitoksilta		9 625 488	1 417 310
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		29 144 361	29 214 043
Saamistodistukset		4 786 768	4 841 428
Osakkeet ja osuudet		-	-
Johdannaissopimukset	(8)	2 707 103	1 999 676
Aineettomat hyödykkeet	(9)	8 831	12 296
Aineelliset hyödykkeet	(9)	5 062	7 491
Muut varat		1 234 810	256 117
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		223 104	212 655
Laskennalliset verosaamiset		763	-
Varat yhteensä	(5, 6)	47 736 293	46 360 060

(1 000 €)

	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Velat luottolaitoksille	(11)	2 332 623	2 801 016
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		2 529 585	3 324 685
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(12)	35 592 065	35 327 525
Johdannaissopimukset	(8)	4 616 111	2 224 294
Varaukset ja muut velat	(13)	593 848	349 331
Siirtovelat ja saadut ennakot		166 635	181 732
Laskennalliset verovelat		291 717	289 887
Velat yhteensä	(5, 6)	46 122 584	44 498 470
Oma pääoma			
Osakepääoma		42 583	42 583
Vararahasto		277	277
Käyvän arvon rahasto – sijoitukset		-4 457	309
Oman luottoriskin rahasto		-83	64
Suojauskustannusrahasto		1 488	13 621
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		40 366	40 366
Kertyneet voittovarot		1 533 535	1 416 916
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		1 613 709	1 514 136
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	(14)	-	347 454
Oma pääoma yhteensä		1 613 709	1 861 590
Velat ja oma pääoma yhteensä		47 736 293	46 360 060

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(1000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto – sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarat			
Oma pääoma 31.12.2020	42 583	277	847	-255	15 624	40 366	1 258 224	1 357 666	347 454	1 705 120
AT1-pääomainstrumentille maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2020 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-20 313	-20 313	-	-20 313
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	191 605	191 605	-	191 605
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	320	-	-	-	320	-	320
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	-2 004	-	-	-2 004	-	-2 004
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	-538	-	-	-	-	-538	-	-538
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	0	-	-	-	-	0	-	0
Oma pääoma 31.12.2021	42 583	277	309	64	13 621	40 366	1 416 916	1 514 136	347 454	1 861 590

(1000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma								Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto – sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
AT1-pääomainstrumentin takaisinmaksu	-	-	-	-	-	-	-2 546	-2 546	-347 454	-350 000
AT1-pääomainstrumentille maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2021 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-40 236	-40 236	-	-40 236
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	172 001	172 001	-	172 001
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	-147	-	-	-	-147	-	-147
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	-12 133	-	-	-12 133	-	-12 133
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	-4 769	-	-	-	-	-4 769	-	-4 769
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	2	-	-	-	-	2	-	2
Oma pääoma 31.12.2022	42 583	277	-4 457	-83	1 488	40 366	1 533 535	1 613 709	-	1 613 709

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin rahavirtalaskelma

(1 000 €)	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta	-7 975 442	2 750 437
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	2 063 033	3 085 073
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	1 103 027	-354 008
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-1 637 350	-1 580 112
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	-368 992	224 130
Sijoitusten nettomuutos	-7 919 967	667 724
Vakuustalletusten nettomuutos	-1 332 255	480 083
Korkovirta rahoitusvaroista	97 307	16 875
Korkovirta rahoitusveloista	93 906	221 595
Muut tuotot	54 080	74 355
Maksut liiketoiminnan kuluista	-61 490	-88 798
Maksetut verot	-66 742	3 518
Investointien rahavirta	-3 550	-7 747
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-16	-3
Aineellisten hyödykkeiden luovutukset	149	226
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-3 684	-7 970
Rahoituksen rahavirta	-407 887	-37 866
AT1-pääomainstrumentin takaisinmaksu	-350 000	-
AT1-pääomainstrumentin korot	-15 750	-15 750
Maksetut osingot	-40 236	-20 313
Vuokrasopimuksista johtuva kokonaisrahavirta	-1 902	-1 803
Rahavarojen muutokset	-8 386 879	2 704 824
Rahavarat 1.1.	8 435 504	5 730 680
Rahavarat 31.12.	48 624	8 435 504

Liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstiedotetta.

Konsernin tilinpäätöstiedotteen liitetiedot

- Liite 1. Laatu- ja laatu- ja laatu-
- Liite 2. Korkotuotot ja -kulut
- Liite 3. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
- Liite 4. Suojauslaskenta
- Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat
- Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot
- Liite 7. Rahavarat
- Liite 8. Johdannaissopimukset
- Liite 9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset
- Liite 10. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit
- Liite 11. Velat luottolaitoksille
- Liite 12. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- Liite 13. Varaukset ja muut velat
- Liite 14. Pääomainstrumentit
- Liite 15. Annetut vakuudet
- Liite 16. Ehdolliset varat ja velat
- Liite 17. Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- Liite 18. Lähipiiritapahtumat
- Liite 19. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Liite 1. Laatomisperiaatteet

Kuntarahoituksen konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 *Osavuosikatsaukset* -standardin sekä vuoden 2021 konsernitilinpäätöksessä (Liite 1) esitettyjen laatomisperiaatteiden mukaisesti. Laatomisperiaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia vuoden 2021 konsernitilinpäätöksestä.

Tilinpäätöstiedote perustuu vuoden 2022 tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Tilintarkastuskertomus on annettu 10.2.2023.

Liitetiedot esitetään tuhansina euroina. Kaikki tilinpäätöstiedotteen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteensumma saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tilinpäätöstiedote julkaistaan suomen ja englannin kielellä. Suomenkielinen tilinpäätöstiedote on virallinen, jota käytetään, mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

Johdon harkinta ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöstiedotteen laatiminen IFRS-standardien mukaan edellyttää tiettyä johdon harkintaa ja arvioita. Konsernin tekemät keskeiset oletukset liittyvät tulevaisuutta ja raportointipäivän arvioita koskeviin merkittävimpiin epävarmuustekijöihin.

Käyvän arvon määrittämiseen liittyvä johdon harkinta

Jos rahoitusinstrumentille on saatavilla toimivilla markkinoilla noteerattu hinta, on johdon käyttämän harkinnan tarve yleensä vähäinen. Jos rahoitusinstrumentille ei ole saatavissa toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa, konserni käyttää käyvän arvon määrittämiseksi arvostusmenetelmiä. Näihin arvostusmenetelmiin liittyy jonkin verran johdon arvioita ja harkintaa, joiden aste riippuu syöttötietojen saatavuudesta ja instrumentin monimutkaisuudesta. Niiden instrumenttien arvostusten osalta, jotka on arvostettu markkinoilla vakiintuneilla arvostusmenetelmillä ja joissa kaikki käytetyt syöttötiedot noteerataan toimivilla markkinoilla, on arvostuksessa tarvittavan arvionvaraisuuden tai harkinnan taso vähäinen. Vaadittu arvionvaraisuuden ja johdon harkinnan aste ovat merkittävämpiä niille instrumenteille, jotka arvostetaan monimutkaisemmilla malleilla ja joissa osa tai kaikki syöttötiedoista ovat vähemmän likvidejä tai muita kuin havainnoitavissa olevia. Johdon harkintaa vaaditaan sopivien syöttötietojen, oletusten, arvostusparametrien ja mallintamistekniikoiden valinnassa ja soveltamisessa erityisesti silloin, kun syöttötietojen noteeraukset ovat vähäisiä tai on sovellettava ekstrapolointitekniikoita.

Kuntarahoitus-konserni esittää rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen hierarkiatasot liitetiedoissa. Johdon harkintaa tarvitaan, kun määritellään hierarkiataso, johon tietyt instrumentit tulisi luokitella erityisesti silloin, kun käypä arvo määrytyy useiden syöttötietojen perusteella, joista osa on havainnoitavissa ja osa ei. Lisäksi instrumentin luokittelu voi muuttua ajan myötä syöttötietojen likvideiteetti muutoksista johtuen. Konserni esittää myös herkkyysanalyysin tason 3 rahoitusinstrumenttien osalta käyttämällä mahdollisia vaihtoehtoisia oletuksia tason 3 syöttötiedolle. Mahdollisten vaihtoehtoisien oletusten määrittäminen vaatii johdon harkintaa.

Käyvän arvon määrittämiseen liittyvät arvostusmenetelmät ja -kontrollit sekä määrälliset tiedot ja käyvän arvon hierarkiatasot herkkyysanalyysineen on esitetty liitteessä 6 *Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot*. Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa vaikuttavat tuloslaskelmassa eriin *Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot* ja *Suojauslaskennan nettotulos* sekä muissa laajan tuloksen erissä eriin *Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikuttaisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos ja Suojauskustannuksen (Cost-of-Hedging) muutos*.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan liittyvä johdon harkinta

Arvonalentumistappioiden määrittäminen edellyttää kaikissa rahoitusvarojen ryhmissä harkintaa erityisesti liittyen tulevaisuuden kassavirtojen määrään ja ajoitukseen sekä vakuuksien arvoihin, kun arvonalentumistappioita määritetään ja luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan. Näihin arviointeihin vaikuttavat monet tekijät, joiden muutokset voivat johtaa erisuuruisiin varauksiin. Konsernin odotettavissa olevat luottotappiot on esitetty liitteessä *10 Saamisten ja sitoumusten luottoriskit*. Odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa erään *Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot*.

Konsernin odotettavissa olevien luottotappioiden laskelmat ovat monimutkaisten mallien tuotosta. Mallit sisältävät lukuisia oletuksia, jotka koskevat muuttujien valintaa ja niiden keskinäisiä riippuvuuksia. Odotettavissa olevien luottotappioiden mallien elementtejä, joita pidetään harkintaa sisältävinä ja arvioina ovat:

- Konsernin sisäinen luottoluokitusmalli, joka määrittää maksukyvyttömyyden todennäköisyydet yksittäisille luokille.
- Konsernin kriteerit sen arvioimiseksi, onko luottoriskissä tapahtunut merkittävä lisääntyminen sekä laadullinen arviointi.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden mallien kehittämisen mukaan lukien erilaiset kaavat ja muuttujien valinta.

- Makrotaloudellisten skenaarioiden ja taloudellisten muuttujien, kuten työttömyysasteen ja vakuuksien arvon, välisten suhteiden määrittäminen sekä näiden vaikutus maksukyvyttömyyden todennäköisyyksiin (*PD*), maksukyvyttömyyshetken vastuiden määrään (*EAD*) ja tappio-osuuksiin (*LGD*).
- Tulevaisuuteen suuntautuvien makrotaloudellisten skenaarioiden valinta ja niiden painotetut todennäköisyydet odotettavissa olevan luottotappiomallin taloudellisten muuttujien määrittämiseksi.

Konserni tarkastelee mallejaan säännöllisesti toteutuneisiin luottotappioihin verrattuna sekä muokkaa malleja tarvittaessa. Kuntarahoitus-konserni on vuoden 2022 toisen vuosipuoliskon aikana saanut valmiiksi järjestelmä- ja mallimuutoskehityksen liittyen odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan. Kehityksen myötä kohonneen luottoriskin (*SICR*) arviointikriteereihin ja konkurssitodennäköisyyden sekä tappio-osuuden malleihin on tehty muutoksia. Tätä varten konserni kirjasi vuoden 2021 lopussa lisävarauksen vuodelle 2022 ajoittuvien järjestelmä- ja mallimuutosten vaikutusten johdosta ja päivitti kesäkuun 2022 lopussa lisävarausta. Konsernin johdon päättämä ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli 916 tuhatta euroa. Koska järjestelmä- ja mallikehitys on saatu valmiiksi vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla, ryhmäkohtainen arvioon perustuva lisävaraus on purettu. Lisävaraus kohdistui tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Lisävarausta ei kohdistettu sopimustasolle. Lisäksi makroskenaarioita on päivitetty loppuvuonna 2022 tulevaisuuden informaation huomioimiseksi.

Ukrainan sodan vaikutukset johdon harkintaan

Kuntarahoitus-konserni on käyttänyt johdon harkintaa tämän tilinpäätöstiedotteen valmistelussa liittyen Ukrainan sodan mahdollisiin vaikutuksiin konsernin liiketoimintaan ja riskeihin. Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset konsernin tulokseen ja riskeihin ovat olleet vähäiset, sillä Kuntarahoituksella ei ole vastuita Venäjälle tai Ukrainaan. Vuoden 2022 ensimmäisellä vuosipuoliskolla korko- ja inflaatioympäristö kääntyivät Venäjän hyökkäyssodan myötä jyrkkään nousuun ja talouskasvu laskuun. Markkinaturbulenssista huolimatta Kuntarahoitus-konsernin varainhankinta on kuitenkin jatkunut normaalista ja pääsy pääomamarkkinoille on säilynyt vahvana tilikauden aikana. Sodan ja inflaatio-odotusten aiheuttaman epävarmuuden johdosta konserni on kuitenkin varautumistoi- menpiteenä ylläpitänyt normaalia suurempia likviditeettipuskureita. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan vaikuttaa Kuntarahoitus-konsernin liiketoimintaan ja riskeihin välillisesti pääosin yleisen markkinatilanteen kautta. Vaikutuksia voisi myös tulla esimerkiksi Kuntarahoitus-konserniin kohdistuvista kyberhyökkäyksistä, joihin on kuitenkin varauduttu huolellisesti.

Liite 2. Korkotuotot ja -kulut

(1 000 €)	1-12/2022			1-12/2021		
	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Varat						
Jaksotettu hankintameno						
Käteiset varat	30 304	-26 828	3 475	-	-38 619	-38 619
Saamiset luottolaitoksilta	8 290	-8 346	-56	46	-7 845	-7 800
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	220 905	-	220 905	188 484	-	188 484
Saamistodistukset	5 345	-3 206	2 140	9	-5 335	-5 326
Muut varat	8 019	-	8 019	1 121	-	1 121
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat						
Saamistodistukset	9	-	9	-	-589	-589
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	348	-	348	236	-	236
Saamistodistukset	9 436	-	9 436	8 422	-	8 422
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	827	-	827	933	-	933
Saamistodistukset	-	-	-	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	92 225	-87 665	4 560	76 104	-99 734	-23 630
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-34 804	-	-34 804	-93 724	-	-93 724
Leasing	10 177	-	10 177	6 366	-	6 366
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	6	-	6	8	-	8
Korot varoista yhteensä	351 089	-126 045	225 044	188 005	-152 123	35 883
<i>, josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	<i>272 863</i>	<i>-38 380</i>		<i>189 660</i>	<i>-52 389</i>	

(1 000 €)	1-12/2022			1-12/2021		
	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Velat						
Jaksotettu hankintameno						
Velat luottolaitoksille	11 575	-12 570	-995	20 118	-949	19 169
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-44 838	-44 838	-	-51 503	-51 503
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	778	-263 148	-262 370	1 711	-219 984	-218 273
Varaukset ja muut velat	-	-4 286	-4 286	-	-2 181	-2 181
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Velat luottolaitoksille	-	-54	-54	-	-30	-30
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-34 195	-34 195	-	-32 726	-32 726
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-157 748	-157 748	14	-78 466	-78 452
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	348 298	-139 384	208 915	293 688	-96 628	197 061
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	311 682	311 682	-	411 252	411 252
Korot veloista yhteensä	360 651	-344 540	16 111	315 531	-71 216	244 315
<i>,josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	<i>12 353</i>	<i>-324 841</i>		<i>21 829</i>	<i>-274 618</i>	
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	711 740	-470 585	241 155	503 536	-223 339	280 197

Odotettavissa olevien luottotappioiden (*ECL*) laskennassa vaiheen 3 rahoitusvaroista kirjattiin tilikaudella korkotuottoja 743 tuhatta euroa (951 tuhatta euroa). Nämä korkotuotot näkyvät taulukon erissä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* ja *Leasing*.

Korkokulut varauksista ja muista veloista sisältää 51 tuhatta euroa (70 tuhatta euroa) IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardin mukaisesti kirjattuja vuokrasopimusvelkojen korkoja.

Jaksotettuun hankintamenuun luokiteltujen rahoitusvarojen korkokulut käteisistä varoista koostuvat keskuspankkitalletuksista ja saamisista luottolaitoksilta vastaavasti vakuustalletuksista maksetuista koroista. Korkokulut saamistodistuksista koostuvat kunta- ja kuntayritystodistusten negatiivisista koroista. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista syntyy korkokulua johtuen saamistodistusten ja sijoitustodistusten yli-/alihinnan jaksotuksesta. Korkokulut johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten koroista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen

rahoitusvarojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten suojaksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä* ja *Leasing*.

Jaksotettuun hankintamenuun luokiteltujen rahoitusvelkojen korkotuotot veloista luottolaitoksille koostuvat vakuustalletuksista saaduista koroista sekä TLTRO III -velan koroista ja korkotuotot yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista koostuvat Kuntarahoituksen velkasitoumuksista (*ECP*) saaduista koroista. Korkotuotot johdannaissopimuksista käypään arvoon tulosvaikutteisesti koostuvat muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaissopimusten positiivisista korkokuluista. Tässä erässä esitetyt johdannaissopimukset ovat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen suojaukseksi tehtyjä johdannaissopimuksia. Johdannaissopimukset suojauslaskennassa suojaavat eriä *Velat luottolaitoksille, Velat yleisölle ja julkisyhteisöille* ja *Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat*.

(1 000 €)	7-12/2022			7-12/2021		
	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Varat						
Jaksotettu hankintameno						
Käteiset varat	30 304	-3 234	27 070	-	-20 306	-20 306
Saamiset luottolaitoksilta	8 254	-4 524	3 730	19	-3 787	-3 768
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	145 105	-	145 105	93 091	-	93 091
Saamistodistukset	5 337	-721	4 616	1	-2 767	-2 766
Muut varat	6 833	-	6 833	811	-	811
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat						
Saamistodistukset	9	174	183	-	-259	-259
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	174	-	174	-373	-	-373
Saamistodistukset	6 245	-	6 245	3 842	-	3 842
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	404	-	404	511	-	511
Saamistodistukset	-	-	-	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	58 125	-44 283	13 842	38 286	-48 837	-10 551
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	12 807	-	12 807	-48 249	-	-48 249
Leasing	5 930	-	5 930	3 386	-	3 386
Korot rahoitusvaroihin kuulumattomista muista varoista	2	-	2	5	-	5
Korot varoista yhteensä	279 530	-52 588	226 942	91 329	-75 956	15 374
<i>,josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	195 833	-8 305		93 922	-27 119	

(1 000 €)	7-12/2022			7-12/2021		
	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto	Korkotuotot ja vastaavat tuotot	Korkokulut ja vastaavat kulut	Netto
Velat						
Jaksotettu hankintameno						
Velat luottolaitoksille	-654	-10 223	-10 877	11 953	-566	11 388
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-24 430	-24 430	-	-23 463	-23 463
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	15	-134 099	-134 084	1 105	-96 500	-95 395
Varaukset ja muut velat	-	-2 434	-2 434	-	-985	-985
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Velat luottolaitoksille	-	-27	-27	-	-23	-23
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-	-17 648	-17 648	-	-16 514	-16 514
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-127 038	-127 038	-	-41 074	-41 074
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti						
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	191 897	-72 550	119 347	142 577	-52 526	90 051
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	89 687	89 687	-	202 646	202 646
Korot veloista yhteensä	191 258	-298 761	-107 503	155 635	-29 002	126 633
<i>,josta korkotuotot/-kulut efektiivisen koron menetelmän mukaan</i>	-639	-171 185		13 058	-121 512	
Korkotuotot ja -kulut yhteensä	470 788	-351 349	119 439	246 964	-104 958	142 006

Liite 3. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT (1 000 €)	1-12/2022			7-12/2022		
	Realisoituneet voitot ja tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä	Realisoituneet voitot ja tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä
Rahoitusvarat						
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-245 535	-245 535	-	-99 134	-99 134
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-976	-976	-	1 308	1 308
Rahoitusvelat						
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	559 318	559 318	-	-7 744	-7 744
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	205	-304 568	-304 363	205	110 935	111 140
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (<i>Day 1 gain or loss</i>)	-	-156	-156	-	-176	-176
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	205	8 083	8 288	205	5 188	5 393
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-11 124	10 976	-148	-15 256	15 047	-209
Yhteensä	-10 918	19 058	8 140	-15 051	20 235	5 184

Arvopaperikaupan nettotuotot sisältää käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon muutoksen, suojauslaskentaan kuulumattomien johdannaissopimusten (johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti) käyvän arvon muutoksen sekä näiden erien myyntivoitot ja -tappiot. Valuuttatoiminnan nettotuotot sisältää kaikkien valuuttamääräisten erien osalta realisoituneet ja realisoitumattomat kurssierot.

ARVOPAPERIKAUPAN JA VALUUTTATOIMINNAN NETTOTUOTOT (1 000 €)	1-12/2021			7-12/2021		
	Realisoituneet voitot ja tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä	Realisoituneet voitot ja tappiot (netto)	Käyvän arvon muutos	Yhteensä
Rahoitusvarat						
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-50 402	-50 402	-	-34 618	-34 618
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-23	-2 532	-2 554	-	-1 101	-1 101
Rahoitusvelat						
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	279 431	279 431	-	222 226	222 226
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	910	-204 471	-203 560	-335	-179 173	-179 508
Ensimmäisen päivän voitto tai tappio (<i>Day 1 gain or loss</i>)	-	-208	-208	-	-250	-250
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	888	21 819	22 707	-335	7 084	6 748
Valuuttatoiminnan nettotuotot	53	1 336	1 388	38	160	198
Yhteensä	940	23 155	24 095	-297	7 244	6 947

**NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELLUT RAHOITUSVARAT JA -VELAT
(1 000 €)**

	Nimellisarvo 31.12.2022	Tasearvo 31.12.2022	Nimellisarvo 31.12.2021	Tasearvo 31.12.2021
Rahoitusvarat				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	30 000	28 432	30 000	38 941
Saamistodistukset	3 355 906	3 162 034	3 484 223	3 539 074
Rahoitusvarat yhteensä *	3 385 906	3 190 465	3 514 223	3 578 015
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	5 000	3 291	5 000	4 787
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 495 567	1 318 658	1 445 202	1 548 394
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	11 505 250	10 842 676	10 680 831	10 008 299
Rahoitusvelat yhteensä	13 005 818	12 164 626	12 131 032	11 561 479

* Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen osalta luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä on 31.12.2022 ja 31.12.2021 tasearvon suuruinen.

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUSVAROJEN ARVONMUUTOS (1 000 €)	31.12.2022	1.1.2022	Käyvän arvon muutos tulos- laskelmassa 1-12/2022	, josta		Käyvän arvon muutos tulos- laskelmassa 7-12/2022	, josta	
				luottoriskin osuus	markkinariskin osuus		luottoriskin osuus	markkinariskin osuus
Rahoitusvarat								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-10 581	-769	-9 812	196	-10 008	-2 185	66	-2 251
Saamistodistukset	-215 498	20 226	-235 724	-9 088	-226 635	-96 949	-5 273	-91 676
Rahoitusvarat yhteensä	-226 078	19 457	-245 535	-8 892	-236 643	-99 134	-5 208	-93 926

Rahoitusvarat, jotka konserni on luokitellut nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi, sisältää likviditeettisalkun saamistodistukset sekä yksittäisiä antolainoja, joiden korkoriski on suojattu korko- ja valuuttajohdannaisilla. Luokittelu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi tehdään, sillä se vähentää merkittävästi arvostukseen liittyviä epäjohtonmukaisuuksia (kirjanpidollista epäsymmetriaa), joka syntyisi siitä, että johdannaissopimus arvostetaan tulosvaikutteisesti ja saamistodistus IFRS 9 -liiketoimintamallin perusteella käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai antolaina jaksotettuun hankintameno. Konsernilla ei ole luottojohdannaisia, jotka suojaisivat näitä rahoitusvaroja.

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUSVELKOJEN ARVONMUUTOS (1 000 €)	31.12.2022	1.1.2022	Käyvän arvon muutos tulos- laskelmassa 1-12/2022	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1-12/2022		Käyvän arvon muutos yhteensä 1-12/2022	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 7-12/2022		Käyvän arvon muutos yhteensä 7-12/2022
Rahoitusvelat									
Velat luottolaitoksille	1 708	187	1 521	-25	1 496	377	22	399	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	245 483	-152 113	397 597	-12 269	385 327	120 346	5 886	126 233	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	733 254	573 054	160 201	12 111	172 311	-128 467	24 260	-104 208	
Rahoitusvelat yhteensä	980 445	421 127	559 318	-184	559 134	-7 744	30 168	22 424	

NETTO KÄYVÄN ARVON MUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2022	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1-12/2022	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7-12/2022
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	980 445	559 318	-7 744
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaispimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-989 771	-554 212	12 950
Netto käyvän arvon muutos	-9 325	5 106	5 205

Konserni on luokitellut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velkasitoumukset, jotka on suojattu valuuttajohdannaisilla, nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Luokittelun avulla poistetaan kirjanpidollista epäsymmetriaa, joka muuten syntyisi johdannaisen ja rahoitusvelan eri arvostusperiaatteista johtuen. Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat ovat rahoitusvelkoja, jotka on suojattu konsernin riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti, mutta joihin ei sovelleta IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa. Rahoitusvelkojen käyvän arvon muutoksesta syntyy tulosvaikutusta, mutta niiden ollessa suojattu odotettavissa olevat voitot ja tappiot niiden osalta rajoittuvat korkoihin. Yllä oleva taulukko kuvaa rahoitusvelkojen ja niitä suojaavien johdannaisten nettovaikutuksen tulokseen.

Kun rahoitusvelka luokitellaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan käyvän arvon muutos, lukuunottamatta käyvän arvon muutosta, joka johtuu oman luottoriskin muutoksesta, tuloslaskelmassa erään *Arvopaperikaupan nettotuotot*. Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen osuus käyvän arvon muutoksesta esitetään erikseen muissa laajan tuloksen erissä oman luottoriskin rahaston muutoksena.

Oman luottoriskin muutoksen erottamiseksi rahoitusvelan käyvän arvon muutoksesta Kuntarahoitus soveltaa IFRS 13 -standardin mukaista tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa (*income approach*). Valtaosalle nimenomaisesti käypään arvoon luokitelluille rahoitusveloille ei ole saatavilla markkinahintoja, sillä niillä ei käydä aktiivisesti kauppaa jälkimarkkinoilla. Oman luottoriskin erottamiseksi

kehityksessä arvostusmenetelmässä käytetään syöttötietoina Kuntarahoituksen jälkimarkkinakäyriä eri valuutoissa (*benchmark curves*), markkinatietoa valuuttojen välisistä viitekoronvaihtosopimusten preemioista (*cross currency basis*) sekä toteumatietoa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskettujen velkojen luottomarginaalista (*credit spread*). Näiden tietojen perusteella saadaan määritettyä eri raportointiajankohdille arvostuskäyrä, jolla arvostetaan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellut rahoitusvelat. Vertaamalla tekohetken ja raportointihetken käyrillä laskettua käypää arvoa voidaan määrittää Kuntarahoituksen oman luottoriskin muutoksen vaikutus rahoitusvelan käypään arvoon.

Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitelluilla rahoitusveloilla ei käydä kauppaa.

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUSVAROJEN ARVONMUUTOS (1 000 €)	31.12.2021	1.1.2021	Käyvän arvon muutos tulos- laskelmassa 1-12/2021	, josta		Käyvän arvon muutos tulos- laskelmassa 7-12/2021	, josta	
				luottoriskin osuus	markkinariskin osuus		luottoriskin osuus	markkinariskin osuus
Rahoitusvarat								
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-769	-	-769	13	-782	-10 651	69	-10 720
Saamistodistukset	20 226	69 859	-49 633	4 434	-54 067	-23 966	3 275	-27 241
Rahoitusvarat yhteensä	19 457	69 859	-50 402	4 446	-54 849	-34 618	3 344	-37 962

NIMENOMAISESTI KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI LUOKITELTUIEN RAHOITUSVELKOJEN ARVONMUUTOS (1 000 €)	31.12.2021	1.1.2021	Käyvän arvon muutos tulos- laskelmassa 1-12/2021	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 1-12/2021		Käyvän arvon muutos yhteensä 1-12/2021	Käyvän arvon muutos tulos- laskelmassa 7-12/2021	Oman luottoriskin rahaston muutos muissa laajan tuloksen erissä 7-12/2021	
Rahoitusvelat									
Velat luottolaitoksille	187	418	-231	26	-205	-12	26	14	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-152 113	-244 146	92 032	1 729	93 761	38 480	1 794	40 274	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	573 054	385 424	187 630	-1 356	186 274	183 758	2 781	186 539	
Rahoitusvelat yhteensä	421 127	141 696	279 431	400	279 831	222 226	4 601	226 827	

NETTO KÄYVÄN ARVON MUUTOS ARVOPAPERIKAUPAN NETTOTUOTOISSA (1 000 €)	Kumulatiivinen käyvän arvon muutos 31.12.2021		Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 1-12/2021	Käyvän arvon muutos tuloslaskelmassa 7-12/2021
Rahoitusvelat luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti		421 127	279 431	222 226
Rahoitusvelkoja suojaavat johdannaispimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti		-435 559	-267 712	-216 947
Netto käyvän arvon muutos		-14 432	11 719	5 279

Liite 4. Suojauslaskenta

Konsernin korko- ja valuuttakurssiriskejä hallitaan johdannaisten avulla. Markkinariskipolitiikan mukaisesti suojausstrategiana on pääsääntöisesti suojata rahoitusvarojen ja -velkojen merkittävät valuutta- ja korkoriskit niiden erien osalta, joiden maturiteetti ylittää vuoden. Näin ollen ulkomaan valuutan määräiset erät muunnetaan euromääräisiksi, ja kiinteät ja pitkiin viitekorkoihin sidotut korkoehdot vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla ehdoiltaan lyhyempiin vaihtuviin korkoihin.

Konserni soveltaa sekä IFRS 9 -standardin mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa että IAS 39 -standardin mukaista käyvän arvon portfoliosuojauslaskentaa. Konserni ei sovelle rahavirran suojauslaskentaa. Suojauslaskentaan liittyvät laatimisperiaatteet on kuvattu konsernitilinpäätöksen 2021 laatimisperiaateissa (Liite 1) kohdassa 10. *Suojauslaskenta*.

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kohteena olevat varat ja velat tase-erien mukaisesti jaoteltuna IAS 39 -standardin mukaiseen portfolio-suojauslaskentaan ja IFRS 9 -standardin mukaiseen käyvän arvon suojauslaskentaan, joka on edelleen jaettu kahteen osaan sen perusteella sovelletaanko suojauksessa suojauskustannuksen eriyttämistä (*Cost-of-Hedging*).

SUOJAUSLASKENTA 31.12.2022 (1 000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Antolainat	12 826 877	11 348 612	11 289 353	59 259	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Leasing	302 864	274 053	-	274 053	-
Varat yhteensä	13 129 741	11 622 665	11 289 353	333 313	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	95 000	84 892	-	84 892	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 302 710	1 210 927	-	1 210 927	-
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	27 163 444	24 419 692	-	12 603 372	11 816 320
Velat yhteensä	28 561 154	25 715 510	-	13 899 190	11 816 320

Viereisessä taulukossa esitetään suojauskohteen suojatun riskin ja suojausinstrumentin kumulatiivinen käypä arvo tilikauden alussa ja lopussa sekä käyvän arvon muutokset tilikauden ja katsauskauden aikana. Taulukossa esitettävät luvut eivät pidä sisällään suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden valuuttakurssieroista johtuvia käyvän arvon muutoksia, jotka kirjataan tuloslaskelmassa erään *Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot*. Edellä mainitusta syystä johtuen suojausinstrumenttien yhteissumma ei täsmää liitteessä 8 *Johdannaissopimukset* esitettävään erään *Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä*. Suojauskohteiden käyvän arvon muutos suojatun riskin osalta ja niitä suojaavien johdannaisten muut käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmassa erään *Suojauslaskennan nettotulos*. Suojaussuhteen tehoton osuus näkyy siten tässä tuloslaskelmaerässä.

Markkinakäytännön ja IFRS 13 -standardin mukaisesti konserni diskonttaa suojauskohteet swap-käyrällä, kun ne arvostetaan suojatun riskin osalta käypään arvoon. Johdannaissopimukset taas diskontataan OIS-käyrällä. Ero käytetyissä diskonttokäyrissä aiheuttaa merkittävän osan konsernin suojauslaskennan tehotomuudesta. Lisäksi tehotomuutta voi jossain määrin syntyä myös eroista pääomissa, päivälaskentamenetelmissä tai kassavirtojen ajoittumisissa.

ARVOSTUS SUOJATUN RISKIN OSALTA (1 000 €)

	31.12.2022	1.1.2022	Tulosvaikutus 1-12/2022	Tulosvaikutus 7-12/2022
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-1476 553	122 505	-1599 058	-522 396
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1549 315	-78 911	1628 226	529 236
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	-1 721	218	-1 939	-1 948
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	71 041	43 812	27 229	4 892
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-29 402	25 414	-54 816	-16 870
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	28 548	-25 669	54 217	16 183
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-855	-255	-599	-687
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Velat luottolaitoksille	10 108	-5 120	15 228	1 713
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	54 570	-340 433	395 003	115 258
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 559 950	-171 028	2 730 978	825 498
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-2 631 089	500 306	-3 131 395	-923 419
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-6 461	-16 275	9 814	19 049
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensatiot	-3 343	-3 343	0	0
Suojauslaskenta yhteensä	60 382	23 938	36 444	23 255

Viereisessä taulukossa esitetään koron- ja valuutanvaihtosopimusten (*cross currency swaps*) suojauskustannuksen (*Cost-of-Hedging*) vaikutus oman pääoman erään *Suojauskustannusrahasto*. Luvut esitetään verojen jälkeen. Kaikissa valuuttamääräisissä suojaussuhteissa konserni on ottanut käyttöön ns. suojauskustannuksen eriyttämisen (*Cost-of-Hedging*). Jokaisen suojaussuhteen osalta, kun koron- ja valuutanvaihtosopimus määritetään suojausinstrumentiksi, eri valuuttojen välinen viitekoronvaihtosopimuksen preemio (*cross currency basis*) erotetaan ja jätetään suojaussuhteen ulkopuolelle.

Johdannaisen koko käyvän arvon muutoksen ja suojaussuhteeseen määritetyn osuuden käyvän arvon muutoksen erotus kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta suojauskustannuksena erään *Suojauskustannusrahasto*. Muutokset eri valuuttojen välisten viitekoronvaihtosopimusten preemioissa vaikuttavat siten muihin laajan tuloksen eriin eivätkä luo tehottomuutta suojaussuhteeseen.

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN ERIIN (1 000 €)

	31.12.2022	1.1.2022	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 488	13 621	-12 133
Yhteensä	1 488	13 621	-12 133

Seuraavassa taulukossa esitetään suojauslaskennan kumulatiivinen tehokkuus suojauskohteittain. Lisäksi taulukossa esitetään käytetyt suojausinstrumentit.

SUOJAUSLASKENNAN TEHOKKUUS SUOJAUSKOHEITTAIN
31.12.2022 (1 000 €)

SUOJAUSKOHDE	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	-1476 553	1549 315	72 762
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	-595	1043	449
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-28 808	27 504	-1304
Varat yhteensä		-1505 955	1577 862	71907
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euromääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	1967 231	-1972 437	-5 207
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuuttavaihtosopimukset) Korkojohdannainen	657 397	-658 652	-1255
Velat yhteensä		2 624 628	-2 631 089	-6 461

SUOJAUSLASKENTA 31.12.2021 (1000 €)	Nimellisarvo	Käyvän arvon suojauslaskenta yhteensä	IAS 39 portfolio- suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta	IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta sis. Cost-of-Hedging
Varat					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Antolainat	12 577 902	12 725 453	12 598 775	126 678	-
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä – Leasing	243 432	242 936	-	242 936	-
Varat yhteensä	12 869 504	12 968 390	12 598 775	369 615	-
Velat					
Velat luottolaitoksille	50 000	55 120	-	55 120	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 504 060	1 776 291	-	1 737 750	38 541
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 714 983	24 852 845	-	12 207 796	12 645 049
Velat yhteensä	26 269 043	26 684 256	-	14 000 666	12 683 589

**ARVOSTUS SUOJATUN RISKIN OSALTA
(1 000 €)**

	31.12.2021	1.1.2021	Tulosvaikutus 1-12/2021	Tulosvaikutus 7-12/2021
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	122 505	464 688	-342 182	-136 156
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-78 911	-428 083	349 171	142 147
Kertyneen käyvän arvon jaksotus suojauslaskennan lopettamisesta	218	47	170	187
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta netto	43 812	36 653	7 159	6 179
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöille	25 414	41 424	-16 010	-4 915
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-25 669	-42 044	16 375	5 088
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-255	-620	365	174
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Velat luottolaitoksille	-5 120	-13 800	8 681	-1 078
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-340 433	-481 546	141 113	46 279
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-171 028	-859 986	688 958	308 383
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	500 306	1 340 456	-840 150	-359 719
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta netto	-16 275	-14 876	-1 399	-6 135
IBOR-uudistukseen liittyvät kompensatiot	-3 343	-2 041	-1 302	-282
Suojauslaskenta yhteensä	23 938	19 116	4 822	-64

**SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN ERIIN
(1 000 €)**

	31.12.2021	11.2021	Vaikutus Suojaus- kustannusrahastoon
Suojauskustannus (<i>Cost-of-Hedging</i>)			
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	13 621	15 624	-2 004
Yhteensä	13 621	15 624	-2 004

**SUOJAUSLASKENNAN TEHOKKUUS SUOJAUSKOHEITTAIN
31.12.2021 (1 000 €)**

SUOJAUSKOHDE	Suojausinstrumentti	Voitot/tappiot suojaussuhteesta		Suojaussuhteen tehoton osuus
		Suojauskohde	Suojausinstrumentti	
Varat				
IAS 39 portfoliosuojauslaskenta				
Kiinteäkorkoiset ja pitkiin viitekorkoihin sidotut lainat	Korkojohdannainen	122 505	-78 911	43 594
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Strukturoitu antolainaus	Korkojohdannainen	25 908	-25 880	28
Kiinteäkorkoinen ja pitkiin viitekorkoihin sidottu leasing	Korkojohdannainen	-495	211	-283
Varat yhteensä		147 919	-104 580	43 339
Velat				
IFRS 9 käyvän arvon suojauslaskenta				
Euomääräiset rahoitusvelat	Korkojohdannainen	-435 365	426 733	-8 633
Valuuttamääräiset rahoitusvelat	Valuuttajohdannainen (koron- ja valuutanvaihtosopimukset) Korkojohdannainen	-81 215	73 573	-7 642
Velat yhteensä		-516 581	500 306	-16 275

Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat

RAHOITUSVARAT 31.12.2022 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	2	-	-	-	-	2	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 625 488	-	-	-	-	9 625 488	9 625 488
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä *	28 055 798	-	28 432	31 090	-	28 115 321	29 739 890
Saamistodistukset	1 457 098	167 636	3 162 034	-	-	4 786 768	4 786 383
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	504 097	504 097	504 097
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	2 203 006	2 203 006	2 203 006
Muut varat **	1 219 541	-	-	-	-	1 219 541	1 219 541
Yhteensä	40 357 928	167 636	3 190 465	31 090	2 707 103	46 454 223	48 078 407

* Erä sisältää 274 053 tuhatta euroa leasingsaamisia, jotka ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa. Suojauslaskennan ulkopuolella olevia leasingsaamisia ei ole esitetty rahoitusvarat ja -velat -taulukossa, sillä leasing ei ole IFRS 9 -standardin mukainen rahoitusvara.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

RAHOITUSVELAT 31.12.2022 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	2 329 332	3 291	-	2 332 623	2 332 609
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 210 927	1 318 658	-	2 529 585	2 543 548
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 749 389	10 842 676	-	35 592 065	35 650 001
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 562 525	1 562 525	1 562 525
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	3 053 586	3 053 586	3 053 586
Varaukset ja muut velat *	574 192	-	-	574 192	574 192
Yhteensä	28 863 840	12 164 626	4 616 111	45 644 576	45 716 461

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 570 922 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokrasopimusvelkaa 3 269 tuhatta euroa.

RAHOITUSVARAT 31.12.2021 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Käteiset varat	8 399 045	-	-	-	-	8 399 045	8 399 045
Saamiset luottolaitoksilta	1 417 310	-	-	-	-	1 417 310	1 417 310
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä *	28 048 688	-	38 941	35 204	-	28 122 834	30 301 783
Saamistodistukset	1 088 888	213 466	3 539 074	-	-	4 841 428	4 841 792
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	-	-	761 023	761 023	761 023
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	-	-	-	-	1 238 653	1 238 653	1 238 653
Muut varat **	238 930	-	-	-	-	238 930	238 930
Yhteensä	39 192 861	213 466	3 578 015	35 204	1 999 676	45 019 222	47 198 536

* Erä sisältää 242 936 tuhatta euroa leasingsaamisia, jotka ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa. Suojauslaskennan ulkopuolella olevia leasingsaamisia ei ole esitetty rahoitusvarat ja -velat -taulukossa, sillä leasing ei ole IFRS 9 -standardin mukainen rahoitusvara.

** Erä sisältää keskusvastapuolelle annetun käteisvakuuden.

RAHOITUSVELAT 31.12.2021 (1 000 €)	Jaksotettu hankintameno	Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Yhteensä	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	2 796 230	4 787	-	2 801 016	2 800 913
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 776 291	1 548 394	-	3 324 685	3 344 334
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	25 319 226	10 008 299	-	35 327 525	35 434 600
Johdannaisopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-	-	1 114 003	1 114 003	1 114 003
Johdannaisopimukset suojauslaskennassa	-	-	1 110 291	1 110 291	1 110 291
Varaukset ja muut velat *	337 823	-	-	337 823	337 823
Yhteensä	30 229 570	11 561 479	2 224 294	44 015 343	44 141 965

* Erä sisältää keskusvastapuolelta saatua käteisvakuutta 333 295 tuhatta euroa ja IFRS 16 -standardin mukaista vuokratrasopimusvelkaa 4 528 tuhatta euroa.

Seuraavassa taulukossa esitetään uudelleenluokittelun vaikutus niiden rahoitusvarojen osalta, jotka on IFRS 9 -siirtymässä 1.1.2018 siirretty IAS 39 -standardin mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista IFRS 9 -standardin mukaisesti jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviksi. Kuntarahoitus-konserni ei IFRS 9 -siirtymän yhteydessä uudelleenluokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin.

UUDELLEENLUOKITELLUT RAHOITUSVARAT (1 000 €)	Alkuperäinen luokitteluryhmä IAS 39:n mukaan	Uusi luokittelu- ryhmä IFRS 9:n mukaan	Käypä arvo 31.12.2022	Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio tilikaudella *	Efekttiivinen korko määritelty 1.1.2018 **	Kirjatut korkotuotot 1-12/2022	Kirjatut korkotuotot 7-12/2022
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Käyvän arvon optio	Jaksotettu hankintameno	91 834	-983	0,14 %	478	242

* Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio, joka olisi kirjattu tulosvaikutteisesti tilikaudella, jos rahoitusvarojen uudelleenluokittelua ei olisi tehty.

** Efekttiivinen korko määritelty soveltamisen aloittamisajankohtana.

UUDELLEENLUOKITELLUT RAHOITUSVARAT (1 000 €)	Alkuperäinen luokitteluryhmä IAS 39:n mukaan	Uusi luokittelu- ryhmä IFRS 9:n mukaan	Käypä arvo 31.12.2021	Käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio tilikaudella	Efekttiivinen korko määritelty 1.1.2018	Kirjatut korkotuotot 1-12/2021	Kirjatut korkotuotot 7-12/2021
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Käyvän arvon optio	Jaksotettu hankintameno	99 253	-1 589	0,14 %	422	70

Liite 6. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liike-toimessa. Konsernin käyvän arvon arvostuksissa käytetään seuraavaa käyvän arvon hierarkiaa, joka heijastaa arvostuksissa käytettyjen syöttötietojen merkitystä:

Taso 1

Syöttötiedot ovat täysin samanlaisille instrumenteille noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja toimivilla markkinoilla, joihin konsernilla on pääsy arvostuspäivänä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat hintaa, johon tavanomainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa. Tason 1 instrumentit sisältävät pääosin konsernin sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin.

Taso 2

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (hintoina) tai epäsuorasti (johdettuna hinnoista). Taso 2 sisältää instrumentit, jotka on arvostettu käyttämällä täysin samanlaisten tai vastaavien varojen tai velkojen noteerattuja hintoja markkinoilla, jotka eivät ole täysin toimivat tai muita arvostusmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot ovat suorasti tai epäsuorasti havainnoitavissa markkinoilta. Tason 2 instrumentit sisältävät pääasiassa OTC-johdannaisia (*over-the-counter*), konsernin liikkeeseen laskemia plain vanilla -velkakirjalainoja sekä konsernin antolainasopimuksia.

Taso 3

Tason 3 instrumenttien arvostusmenetelmät sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa ja ei-havainnoitavissa olevilla syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla. Jos syöttötieto on epälikvidi, ekstrapoloitu tai perustuu historialliseen hintaan, syöttötieto määritellään tason 3 syöttötiedoksi, koska tällaiset syöttötiedot eivät ole havainnoitavissa. Rahoitusinstrumentit, joissa on osake- ja valuuttastruktuurereja, kuuluvat tähän tasoon johtuen syöttötietojen, kuten osinkotuoton, vaikutuksesta näiden käypään arvoon. Lisäksi taso 3 sisältää joitakin pitkän maturiteetin korkostruktuureja (esimerkiksi yli 35 vuotta) tai valuuttoja, joiden korkokäyrä ei ole kaikilla maturiteeteilla likvidi.

Konsernin varainhankintaportfolion luonne huomioiden (liikkeeseen lasketut velkakirjat suojataan back-to-back), jos suojaava johdannainen määritellään tason 3 instrumentiksi, niin myös suojattu liikkeeseen laskettu velka määritellään tason 3 instrumentiksi. Sama periaate koskee myös muita portfolioita ja käyvän arvon hierarkiatasoa. Konsernilla ei ole muita omaisuuseriä kuin rahoitusvaroja tai -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon eikä myöskään varoja tai velkoja, jotka arvostetaan kertaluonteisesti käypään arvoon.

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusinstrumentit käyvän arvon hierarkiatasoin käypään arvoon.

RAHOITUSVARAT 31.12.2022 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	167 636	137 695	29 941	-	167 636
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	28 432	-	28 432	-	28 432
Saamistodistukset	3 162 034	3 057 135	104 899	-	3 162 034
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	31 090	-	-	31 090	31 090
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	504 097	-	489 218	14 880	504 097
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	2 203 006	-	2 202 335	671	2 203 006
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	6 096 296	3 194 830	2 854 824	46 641	6 096 296
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 622 665	-	12 214 359	-	12 214 359
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	11 622 665	-	12 214 359	-	12 214 359
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Käteiset varat	2	2	-	-	2
Saamiset luottolaitoksilta	9 625 488	8 224 415	1 401 072	-	9 625 488
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	16 433 133	-	17 466 009	-	17 466 009
Saamistodistukset	1 457 098	-	1 456 713	-	1 456 713
Muut varat	1 219 541	-	1 219 541	-	1 219 541
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	28 735 262	8 224 417	21 543 335	-	29 767 753
Rahoitusvarat yhteensä	46 454 223	11 419 247	36 612 519	46 641	48 078 407

RAHOITUSVELAT 31.12.2022 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	3 291	-	3 291	-	3 291
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 318 658	-	1 166 432	152 227	1 318 658
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 842 676	-	9 865 856	976 820	10 842 676
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 562 525	-	1 222 013	340 512	1 562 525
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	3 053 586	-	3 047 585	6 001	3 053 586
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	16 780 736	-	15 305 177	1 475 559	16 780 736
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	84 892	-	84 878	-	84 878
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 210 927	-	1 224 889	-	1 224 889
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *	24 419 692	-	24 420 879	56 749	24 477 627
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	25 715 510	-	25 730 646	56 749	25 787 395
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Velat luottolaitoksille	2 244 440	-	2 244 440	-	2 244 440
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	329 698	-	329 698	-	329 698
Varaukset ja muut velat	574 192	-	574 192	-	574 192
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	3 148 329	-	3 148 329	-	3 148 329
Rahoitusvelat yhteensä	45 644 576	-	44 184 153	1 532 308	45 716 461

* Kuntarahoituskonsernin liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa, jonka seurauksena ne on suojatun riskin osalta arvostettu käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Tilinpäätöstiedotteen liitetiedoissa Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo on raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatua hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

RAHOITUSVARAT 31.12.2021 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	213 466	172 717	40 748	-	213 466
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	38 941	-	38 941	-	38 941
Saamistodistukset	3 539 074	3 451 809	87 265	-	3 539 074
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 204	-	344	34 861	35 204
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	761 023	-	698 194	62 829	761 023
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 238 653	-	1 238 246	407	1 238 653
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	5 826 360	3 624 526	2 103 737	98 097	5 826 360
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	12 968 390	-	13 749 511	-	13 749 511
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	12 968 390	-	13 749 511	-	13 749 511
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Käteiset varat	8 399 045	8 399 045	-	-	8 399 045
Saamiset luottolaitoksilta	1 417 310	106 734	1 310 576	-	1 417 310
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	15 080 299	-	16 478 128	-	16 478 128
Saamistodistukset	1 088 888	-	1 089 253	-	1 089 253
Muut varat	238 930	-	238 930	-	238 930
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut yhteensä	26 224 472	8 505 779	19 116 886	-	27 622 665
Rahoitusvarat yhteensä	45 019 222	12 130 305	34 970 134	98 097	47 198 536

RAHOITUSVELAT 31.12.2021 (1 000 €)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	4 787	-	4 787	-	4 787
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 548 394	-	1 284 601	263 793	1 548 394
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 008 299	-	8 248 729	1 759 569	10 008 299
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 114 003	-	369 705	744 299	1 114 003
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 110 291	-	1 084 602	25 690	1 110 291
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	13 785 774	-	10 992 423	2 793 350	13 785 774
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	55 120	-	55 016	-	55 016
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 776 291	-	1 795 941	-	1 795 941
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 852 845	-	24 873 880	86 040	24 959 920
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	26 684 256	-	26 724 837	86 040	26 810 877
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut					
Velat luottolaitoksille	2 741 110	-	2 741 110	-	2 741 110
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	466 381	-	466 381	-	466 381
Varaukset ja muut velat	337 823	-	337 823	-	337 823
Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut yhteensä	3 545 314	-	3 545 314	-	3 545 314
Rahoitusvelat yhteensä	44 015 343	-	41 262 574	2 879 390	44 141 965

Kaikki arvostusmallit, sekä monimutkaiset että yksinkertaiset, käytävät markkinahintoja ja muita syöttötietoja. Nämä syöttötiedot pitävät sisällään korot, valuuttakurssit, volatiliiteetit, korrelaatiot jne. Konserni soveltaa erityyppisiä syöttötietoja riippuen instrumentin tyypistä ja monimutkaisuudesta sekä tarvittavista markkinariskifaktoreista ja tuottorakenteista. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen luokittelu perustuu analyysiin, joka tehdään syöttötiedon, stressitestauksen (kohtuullinen mahdollinen vaihtoehtoinen oletus) ja mallin monimutkaisuuden perusteella. Jos instrumentin käyvän arvon määrittämisessä käytetyt syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian eri tasoille, instrumentin arvostus luokitellaan kokonaisuudessaan sen alimman tason syöttötiedon mukaisesti, jolla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostukselle.

IFRS 13 -standardin mukaisesti kolme yleisesti käytettyä arvostusmenetelmää ovat markkinoihin perustuva lähestymistapa, tuottoihin perustuva lähestymistapa ja hankintameno perustuva lähestymistapa. Kuntarahoitus-konserni soveltaa markkinalähtöistä lähestymistapaa, kun instrumentilla on toimivat markkinat ja julkisia hintanoteerauksia saatavilla. Konserni käyttää markkinalähtöistä lähestymistapaa sijoitus-salkun joukkovelkakirjalainojen arvostamiseen. Kaikille tason 1 instrumenteille konserni käyttää täysin samanlaisen instrumentin markkinahintaa (sama ISIN). Konserni ei hyödynnä arvostamisessa vastaavanlaisten rahoitusvarojen hintoja.

Tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa käytetään, kun arvostus perustuu arvostusmalliin, kuten tulevien kassavirtojen nykyarvoon (diskonttaaminen). Arvostusmenetel-

missä otetaan huomioon luottoriskin arviointi, käytetyt diskonttokorot, ennakaisen takaisinmaksun mahdollisuus ja muut tekijät, jotka luotettavasti vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Konserni käyttää tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa monien rahoitusinstrumenttensa arvostamisessa, esimerkiksi johdannaissopimuksissa, antolainauksessa ja varainhankinnan instrumenteissa. Konserni ei käytä hankintameno perustuvaa lähestymistapaa rahoitusinstrumenttien arvostuksessa.

Konserni käyttää laajalti tunnustettuja ja käytettyjä arvostusmalleja määrittäessään sellaisten yleisten ja yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien, kuten korko- ja valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot, jotka käyttävät vain havainnoitavissa olevia markkinatietoja ja vaativat vain vähän johdon harkintaa ja arvioita. Havainnoitavissa olevat hinnat tai syöttötiedot ovat yleensä saatavissa noteeratuille velkakirjoille ja osakkeille ja yksinkertaisille OTC-johdannaisille, kuten koronvaihtosopimuksille. Havainnoitavissa olevat markkinahinnat ja syöttötiedot vähentävät johdon harkinnan ja arvioiden käyttämistä sekä käypien arvojen määrittämiseen liittyvää epävarmuutta. Havainnoitavissa olevien markkinahintojen ja syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteista ja markkinoista riippuen ja ne ovat alttiina muutoksille johtuen erityisistä tapahtumista ja rahoitusmarkkinoiden yleisistä olosuhteista.

Kuntarahoitus-konserni soveltaa erilaisia malleja tietyn tyyppisten instrumenttien arvostamiseksi. Perusmallien valinta ja mallien kalibrointi riippuvat rahoitusvälineen monimutkaisuudesta ja tarkoituksenmukaisten syöttötietojen saatavuudesta. Markkinakäytännön mukaisesti ensisijainen

perusmalli määrittyy kohde-etuksina olevien omaisuuserien mukaisesti. Tämän lisäksi instrumentit jaetaan eri luokkiin, jotta tärkeimmät riskitekijät ja erityyppiset kalibrointitekniikat saadaan määriteltyä. Perusmallien, erilaisten oletusten ja kalibrointitekniikoiden yhdistelmät dokumentoidaan. Konsernin arvostusmalleilla arvostettavat rahoitusinstrumentit jaetaan neljään eri luokkaan:

- Korkoinstrumentit,
- Valuuttapohjaiset instrumentit,
- Osakelinkatut instrumentit ja
- Hybridi-instrumentit.

Rahoitusinstrumentit, jotka kuuluvat luokkiin *valuuttapohjaiset*, *osakelinkatut* ja *hybridi-instrumentit*, luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa pääasiassa tason 3 instrumenteiksi.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien nettonykyarvona. Tätä laskentaa täydennetään vastapuolitason oikaisuilla. Konserni sisällyttää johdannaisten arvostuksiin luottokelpoisuuden huomioivan vastapuoliriskioikaisun (*Credit Valuation Adjustment, CVA*) sekä oman luottoriskioikaisun (*Debit Valuation Adjustment, DVA*). CVA kuvastaa vastapuolen luottoriskin vaikutusta käypään arvoon ja DVA konsernin omaa luottokelpoisuutta. Konserni soveltaa samaa metodologiaa CVA:n ja DVA:n laskemiseksi. Molemmissa käytetään kolmea syöttötietoa: Maksujen laiminlyönnistä johtuva tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*), laiminlyönnin todennäköisyys (*Probability of Default, PD*), oma DVA:ssa ja vastapuolen CVA:ssa sekä odotettu vastuun määrä (*Expected Exposure, EE*).

Arvostusten viitekehys

Kuntarahoitus-konsernilla on käytössä viitekehys, joka pitää sisällään konsernin malliriskien hallinnan järjestelyt, aktiviteetit ja menettelytavat (*model risk management framework*). Viitekehysten tarkoituksena on varmistaa malliriskien tehokas hallinta ja vähentää käyvän arvon arvostukseen liittyvää epävarmuutta sekä varmistaa ulkoisten ja sisäisten vaatimusten noudattaminen. Konserni varmistaa, että kaikki arvostusmallien elinkaaren näkökohdat (ml. hyväksyntä, suunnittelu, kehittäminen, testaus, ylläpito, valvonta ja toimeenpano) pitävät sisällään tehokkaan hallinnon, selkeät tehtävät ja vastuut sekä tehokkaan sisäisen valvonnan.

Konserni hallinnoi ja ylläpitää mallivarastoa, joka tarjoaa kokonaisvaltaisen kuvan kaikista arvostusmalleista, niiden liiketoiminnallisista tarkoituksista ja ominaisuuksista sekä sovelluksista ja käyttöehdoista. Johtoryhmä arvioi ja hyväksyy kaikki mallivarastossa olevat hyväksytyt arvostusmallit uudelleen vuosittain.

Kuntarahoitus-konsernin Talouden johtoryhmä toimii arvostusten kontrolliryhmänä, joka valvoo konsernin arvostuksia ja vastaa arvostusten lopullisesta hyväksynnästä taloudellisen raportoinnin käyttöön. Talouden johtoryhmä valvoo ja kontrolloi konsernin arvostusprosessia sekä arvostusmenetelmien suorituskykyä, päättää tarvittavista toimenpiteistä ja raportoi edelleen johtoryhmälle. Talouden johtoryhmä arvioi myös,

tuottavatko arvostusmallit ja -prosessi riittävän oikeaa tietoa konsernin taloudellisen raportoinnin käyttöön, ja päättää saatujen tietojen perusteella mahdollisista oikaisuista arvostusprosessin tuottamiin arvoihin.

Konserni on ottanut käyttöön arvostusmallien tehokkaan kontrolli- ja suorituskyvyn seurantakehyksen, jolla pyritään varmistamaan mallien antamien tulosten oikeellisuus ja asianmukaisuus. Mallien suorituskyvyn seuranta koostuu neljästä pääkontrollista:

- Vastapuoliarvostusten kontrolli (*Counterparty valuation control, CVC*),
- Arvostusten analyysi (*Fair value explanation*),
- Riippumaton arvostusten todentaminen (*Independent Price Verification, IPV*) ja
- Riippumaton mallien validointi.

Riskienhallinta suorittaa päivittäin vastapuoliarvostusten kontrollin. Kontrollissa analysoidaan mahdolliset poikkeamat arvostusmallin tuottamassa arvostuksessa verrattuna konsernin aiempiin arvostuksiin sekä vastapuolien arvostuksiin. Kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Arvostusten analyysi koostuu riskienhallinnan tekemästä päivittäisestä käypien arvojen muutoksien analysoinnista. Analyysin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton

arvostusten todentaminen tehdään kuukausittain ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta osana konsernin IPV-prosessia. IPV-kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton mallien validointi tehdään vuosittain valitulle konsernin arvostusmallien otokselle ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta. Mallivalidoinnin tulokset raportoidaan Talouden johtoryhmälle.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Kuntarahoitus-konserni arvioi käyvän arvon hierarkialuokituksen tarkoituksenmukaisuutta ja oikeellisuutta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja kunakin raportointipäivänä. Tämän avulla määritellään tasojen 1, 2 ja 3 instrumenttien alkuperäinen luokitus ja niitä seuraavat mahdolliset siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen siirto voi tapahtua esimerkiksi, kun aiemmin havainnoitavaksi katsottu syöttötieto vaatii oikaisun ei-havainnoitavissa olevaa syöttötietoa käyttäen. Menettely on sama siirroille käyvän arvon tasoille ja niiltä pois. Siirtojen eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen sen kvartaalin lopussa, jonka aikana siirron aiheuttama tapahtuma tai olosuhteiden muutos on toteutunut.

Tilikaudella 2022 siirrettiin rahoitusvaroja tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 9 270 tuhatta euroa. Tilikaudella 2022 ei siirretty rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3.

TASON 3 SIIRROT 2022 (1 000 €)	1.1.2022	Arvonmuutos tuloslaskelmassa	Ostot ja uudet sopimukset	Myynnit ja erääntymiset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2022
Rahoitusvarat							
Käypään arvoon arvostetut							
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	34 861	-3 649	-	-121	-	-	31 090
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	62 829	-42 509	687	-5 415	-	-713	14 880
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	407	515	66	-	-	-317	671
Rahoitusvarat yhteensä	98 097	-45 643	753	-5 536	-	-1 030	46 641
Rahoitusvelat							
Käypään arvoon arvostetut							
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	263 793	-46 923	-	-	-	-64 643	152 227
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 759 569	-122 696	180 471	-796 670	-	-43 855	976 820
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	744 299	150 724	20 607	-569 309	-	-5 809	340 512
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	25 690	-1 179	2 884	-133	-	-21 260	6 001
Käyvän arvon suojauslaskennassa							
Jaksotettu hankintameno							
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	86 040	1 491	26 047	-3 066	-	-53 764	56 749
Rahoitusvelat yhteensä	2 879 390	-18 583	230 009	-1 369 177	-	-189 331	1 532 308
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä *	2 977 487	-64 226	230 762	-1 374 713	-	-190 361	1 578 949

* Konserni kirjaa nämä voitot ja tappiot tuloslaskelmassa eriin *Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot* ja *Suojauslaskennan nettotulos*. Oman luottoriskin muutoksen osuus arvonmuutoksesta kirjataan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen osalta muihin laajan tuloksen eriin.

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi

Herkkyyshanalyysi esittää mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutuksen niiden rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus on riippuvainen ei-havainnoitavissa olevista syöttötiedoista. On kuitenkin epätodennäköistä, että käytännössä kaikki ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaihtoehtoiset oletukset liikkuisivat yhtäaikaisesti ääripäihin, joita herkkyyshanalyysissä testataan. Tästä johtuen tässä liitetiedossa herkkyyshanalyysin kuvaama vaikutus käypään arvoon

on todennäköisesti suurempi kuin tosiasiallinen epävarmuus tilinpäätöspäivän käyvässä arvossa. Lisäksi tämä herkkyyshanalyysi ei ole ennustava tai indikaatiivinen tulevaisuuden muutoksista rahoitusinstrumenttien käyvissä arvoissa.

Vaikka Kuntarahoitus-konserni uskoo käyvän arvon arvostusten olevan asianmukaisia, erilaisten menetelmien ja oletusten käyttö voisi johtaa erilaisiin käyvän arvon määrityksiin. Tason 3 käyvän arvon määrityksissä yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset)

voisi olla seuraavat vaikutukset arvostuksiin: 31.12.2022 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 60,6 miljoonaa euroa tai pienentää käypiä arvoja 71,1 miljoonaa euroa. 31.12.2021 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 60,3 miljoonaa euroa tai pienentää käypiä arvoja 59,6 miljoonaa euroa.

MERKITTÄVIEN EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN SYÖTTÖTIETOJEN HERKKYYSANALYYSI INSTRUMENTTITYYPEITTÄIN (1 000 €)

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	Käyvän arvon positiivinen vaihteluväli 2022	Käyvän arvon negatiivinen vaihteluväli 2022	Käyvän arvon positiivinen vaihteluväli 2021	Käyvän arvon negatiivinen vaihteluväli 2021
Antolainat	249	-273	133	-84
Johdannaissopimukset				
Osakejohdannaiset	18 117	-22 052	18 864	-11 446
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	834	-1 318	2 644	-1 537
Muut koronvaihtosopimukset	11 726	-11 860	13 173	-13 344
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille				
Osakelinkatut velkakirjat	16 927	-23 275	12 350	-18 115
FX-linkatut velkakirjat	834	-990	704	-2 233
Muut velkakirjat	11 919	-11 327	12 412	-12 810
Yhteensä	60 606	-71 095	60 279	-59 570

Tasolle 3 luokiteltavien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen käyvän arvon muutokset eivät ole välttämättä toisistaan riippumattomia, ja vuorovaikutuksellisia suhteita esiintyy usein ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen ja havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä. Tällaisia suhteita, jotka ovat merkittäviä rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle, on kontrolloitu hinnoittelumallien ja arvostusmenetelmien kautta. Kuntarahoitus-konserni käyttää stokastisia malleja tulevaisuuden kassavirtojen luomiseksi. Tulevaisuuden kassavirrat diskontataan nykyhetkeen, minkä jälkeen niistä johdetaan rahoitusinstrumenttien käypä arvo. Konserni käyttää stokastisina arvostusmalleinaan Hull-Whiten mallia ja Dupireen volatiliiteettimallia.

Seuraavaksi on kuvattu konsernin käyttämät ei-havainnoitavissa olevat syöttötiedot, joita käytetään rahoitusinstrumenttien arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla.

Korrelaatioparametrit

Korrelaatio kuvaa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttavien kohde-etuuksien vuorovaikutussuhteita tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttaa useampi eri ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto. Korrelaatiolla on merkittävä vaikutus esimerkiksi osakelinkattujen instrumenttien käypään arvoon, jos kohde-etuuden arvo riippuu useammasta eri osakkeesta. FX-linkattujen koron- ja valuutanvaihtosopimusten osalta korrelaatioita esiintyy eri valuuttakurssien välillä, jotka vaikuttavat

instrumentin käypään arvoon. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on korkea korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon nousuun. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on matala korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon laskuun. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa korrelaatio on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Volatiliiteetti (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo johdetaan stokastisella mallilla, käyttää tyypillisesti kohde-etuuden volatiliiteettia syöttötietona. Stokastisena arvostusmallinaan konserni käyttää Dupireen volatiliiteettimallia. Korkokomponenteissa käytetään arvostuksissa tasaoptioiden implisiittistä volatiliiteettia. FX- ja osakekomponenteille (sekä osakeindeksit että yksittäiset osakkeet) on käytössä volatiliiteetipinta, joka huomioi instrumenttien eri toteutushinnat ja juoksuajat. Kuntarahoitus-konserni käyttää implisiittistä volatiliiteettia suurimmalle osalle osakelinkatuista struktuureista. Joissain tapauksissa osakelinkatuille struktuureille ei ole kuitenkaan tiedossa volatiliiteetipintaa, joka olisi likvidi. Tällaisissa tapauksissa konserni käyttää proxy-volatiliiteettia implisiittisen volatiliiteetin sijaan. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa volatiliiteetti on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Osinkotuotto

Osakelinkattujen tuotteiden käypään arvoon vaikuttaa olennaisesti osinkotuotto ja kohde-etuuden volatiliiteetti. Osakelinkatut instrumentit vaativat kohde-etuuden osinkotiedon käyvän arvon syöttötietona. Osakelinkattujen tuotteiden osakekomponentin käypä arvo johdetaan käyttämällä Dupireen volatiliiteettimallia, jossa oletetaan kohde-etuuden osakkeen hinnan noudattavan satunnaista kulkua. Kuntarahoitus-konsernilla on osakelinkattuja rahoitusinstrumentteja, joissa osinkotuotto on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Korkostrukturi (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Monimutkaisten korkostruktuurien arvostamisessa käytetään ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tulevaisuuden korkokassavirrat ja näiden käypä arvo lasketaan käyttämällä kohde-etuuden forward-käyriä sekä volatiliiteettia käyttämällä stokastisena mallina Hull-Whiten mallia. Tasolle 3 luokiteltujen monimutkaisten rahoitusinstrumenttien korkosuoritus on riippuvainen juoksuajan syöttötiedon arvosta. Kuntarahoitus-konsernilla on monimutkaisia korkostruktoureja rahoitusinstrumenteissa, joissa ekstrapoloitu tai epälikvidi korko on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja sitä suojaavissa johdannaisissa.

Seuraava taulukko kuvaa sitä, mikä vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehdot) voisi olla arvostuksiin tilinpäätöspäivänä.

**EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN
SYÖTTÖTIETOJEN HERKKYYSANALYYSI
31.12.2022 (1 000 €)**

	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	31 090	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	249	-273
Johdannaisopimukset					
Osakejohdannaiset	-104 317	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	-1743	-1906
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	21 290	-17 708
			Osinkotuotto	-1 430	-2 438
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-120 294	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	-11	-121
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	845	-1 197
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut koronvaihtosopimukset	-106 351	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	80	14
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11 510	-11 736
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	136	-138
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakelinkatut velkakirjat	676 238	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	569	-194
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	15 511	-22 611
			Osinkotuotto	847	-470
FX-linkatut velkakirjat	170 030	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	-36	-133
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	870	-857
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	0	0
Muut velkakirjat	339 527	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	0	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11 876	-11 285
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	43	-43
Yhteensä				60 606	-71 095

ENSIMMÄISEN PÄIVÄN VOITTO TAI TAPPIO (1 000 €)	1-12/2022	1-12/2021	7-12/2022	7-12/2021
Avaava saldo kauden alussa	-236	-29	-216	14
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän voitto	498	412	265	412
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän tappio	-470	-711	-470	-609
Jaksotettu ensimmäisen päivän voitto tai tappio	-184	91	29	-54
Yhteensä kauden lopussa	-392	-236	-392	-236

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä ja herkkyyshanalyysi 2021

Tilikaudella 2021 siirrettiin rahoitusvaroja tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 50 127 tuhatta euroa. Tilikaudella 2021 ei siirretty rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3.

TASON 3 SIIRROT 2021 (1000 €)	1.1.2021	Arvonmuutos tuloslaskelmassa	Ostot ja uudet sopimukset	Myynnit ja erääntymiset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2021
Rahoitusvarat							
Käypään arvoon arvostetut							
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	43 735	-4 878	-	-3 997	-	-	34 861
Osakkeet ja osuudet	27	-	-	-27	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	79 452	-14 590	604	-2 636	-	-	62 829
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	572	-366	317	-	-	-117	407
Rahoitusvarat yhteensä	123 787	-19 834	921	-6 660	-	-117	98 097
Rahoitusvelat							
Käypään arvoon arvostetut							
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	224 413	-8 408	47 787	-	-	-	263 793
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 125 714	-144 658	762 861	-975 731	-	-8 617	1 759 569
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	646 293	136 055	38 581	-76 252	-	-378	744 299
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	24 391	6 797	450	-	-	-5 948	25 690
Käyvän arvon suojauslaskennassa							
Jaksotettu hankintameno							
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	94 048	-1802	27 162	-	-	-33 368	86 040
Rahoitusvelat yhteensä	3 114 859	-12 015	876 840	-1 051 984	-	-48 310	2 879 390
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä	3 238 646	-31 849	877 761	-1 058 644	-	-48 427	2 977 487

**EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIENT
SYÖTTÖTIE TOJEN HERKKYYSANALYYSI
31.12.2021 (1 000 €)**

	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	34 861	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	133	-84
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-37 319	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	759	653
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	17 551	-11 504
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-647 461	Stokastinen malli	Osinkotuotto	554	-595
			Korrelaatioparametrit	498	-353
Muut koronvaihtosopimukset	-21 972	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	2 145	-1 183
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	1	-1
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-21 972	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	7	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	12 870	-13 048
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	296	-296
Osakelinkatut velkakirjat	741 554	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	229	-149
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11 455	-16 829
FX-linkatut velkakirjat	785 053	Stokastinen malli	Osinkotuotto	666	-1 137
			Korrelaatioparametrit	17	-123
Muut velkakirjat	582 795	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	677	-2 099
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11	-11
			Korrelaatioparametrit	1	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	12 313	-12 711
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	98	-98
Yhteensä				60 279	-59 570

Liite 7. Rahavarat

31.12.2022 (1 000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	-	-	-
Käteiset varat	2	2	0
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	48 622	48 622	0
Rahavarat yhteensä	48 624	48 624	0

31.12.2021 (1 000 €)	Yhteensä	Rahavarat	Odotettavissa olevat luottotappiot
Kassa	2	2	-
Vaadittaessa maksettavat talletukset keskuspankeissa	8 399 043	8 399 043	0
Käteiset varat	8 399 045	8 399 045	0
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	36 458	36 459	0
Rahavarat yhteensä	8 435 503	8 435 504	0

Liite 8. Johdannaissopimukset

31.12.2022 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	33 687 419	1 608 625	-2 279 032
<i>, joista keskusvastapuoliselvitetävät</i>	<i>32 422 737</i>	<i>1 546 169</i>	<i>-2 240 748</i>
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	12 567 281	594 381	-774 553
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	46 254 701	2 203 006	-3 053 586
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset	18 272 893	411 500	-1 084 554
<i>, joista keskusvastapuoliselvitetävät</i>	<i>11 417 640</i>	<i>320 535</i>	<i>-7 895</i>
Korko-optiot	40 000	94	-94
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	3 983 481	81 658	-226 389
Terminisopimukset	4 591 665	10 848	-147 174
Osakejohdannaiset	732 900	-2	-104 314
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	27 620 939	504 097	-1 562 525
Johdannaissopimukset yhteensä	73 875 640	2 707 103	-4 616 111

Erä *Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti* sisältää kaikki konsernin johdannaissopimukset, jotka eivät ole suojauslaskennassa, vaikka ne olisi tehty riskienhallintatarkoituksessa suojaaviksi. Tähän ryhmään lukeutuvat nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, kuntien kanssa tehdyt johdannaissopimukset, kuntajohdannaisten

suojausiksi tehdyt johdannaissopimukset sekä taseen korkoriskin suojaukseksi tehdyt johdannaissopimukset, joille ei ole määritelty yksilöityä suojauskohdetta.

Johdannaissopimuksista saadut tai maksetut korot sisältyvät taseen eriin *Siirtosaamiset ja maksetut ennakot* ja *Siirtovelat ja saadut ennakot*.

31.12.2021 (1 000 €)	Kohde-etuuden nimellisarvo	Käypä arvo	
	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa			
Korkejohtannaiset			
Koronvaihtosopimukset	32 607 387	756 203	-384 289
<i>,joista keskusvastapuoliselitettävät</i>	<i>31 014 295</i>	<i>682 416</i>	<i>-308 205</i>
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	12 616 756	482 450	-726 003
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa yhteensä	45 224 143	1 238 653	-1 110 291
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
Korkejohtannaiset			
Koronvaihtosopimukset	16 475 777	475 940	-357 092
<i>,joista keskusvastapuoliselitettävät</i>	<i>9 814 584</i>	<i>46 821</i>	<i>-163 327</i>
Korko-optiot	40 000	101	-101
Valuuttajohdannaiset			
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	4 516 786	133 656	-718 888
Termiinisopimukset	3 354 738	150 723	-
Osakejohtannaiset	816 109	604	-37 922
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	25 203 409	761 023	-1 114 003
Johdannaissopimukset yhteensä	70 427 552	1 999 676	-2 224 294

Liite 9. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

2022 (1000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	39 841	299	8 585	9 335	18 219
+ Lisäykset	3 988	-	16	614	630
- Vähennykset	-15 755	-	-1371	-131	-1502
Hankintameno 31.12.	28 074	299	7 230	9 818	17 347
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	27 545	-	5 835	4 893	10 728
- Vähennysten kertyneet poistot	-710	-	-1302	-112	-1 413
+ Suunnitelman mukaiset poistot	2 890	-	1132	1839	2 971
+/- Arvonalentumiset ja niiden peruutukset *	-10 482	-	-	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	19 243	-	5 665	6 620	12 285
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 831	299	1565	3 198	5 062

* Erään sisältyy kertaluonteinen 10 482 tuhannen euron arvonalentumisen muutos merkittävästä kauden aikana keskeytetystä tietojärjestelmähankkeesta.

2021 (1000 €)	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		
	Yhteensä	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Käyttöoikeus-omaisuuserät	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	31 630	299	8 950	9 152	18 401
+ Lisäykset	8 660	-	3	212	215
- Vähennykset	-449	-	-367	-29	-396
Hankintameno 31.12.	39 841	299	8 585	9 335	18 219
Kertyneet poistot 1.1.	14 283	-	4 840	3 197	8 037
- Vähennysten kertyneet poistot	-	-	-226	-29	-255
+ Suunnitelman mukaiset poistot	2 780	-	1 221	1 725	2 946
+ Arvonalentumiset *	10 482	-	-	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	27 545	-	5 835	4 893	10 728
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 296	299	2 751	4 442	7 491

* Erään sisältyy kertaluonteinen 10 482 tuhannen euron arvonalentuminen merkittävästä keskeneräisestä tietojärjestelmähankkeesta.

Liite 10. Saamisten ja sitoumusten luottoriskit

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain.

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet			Yhteensä		
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3 *					
VASTUUT JA ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT SAAMISERITTÄIN JA ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN								
31.12.2022 (1 000 €)	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Odotettavissa olevat luottotappiot
Käteiset varat jaksotettuun hankintamenoon	2	-	-	-	-	-	2	-
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintamenoon	9 625 488	-109	-	-	-	-	9 625 488	-109
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoon	27 277 326	-89	497 729	-662	6 690	-21	27 781 745	-772
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoon	1 283 297	-6	19 655	-22	142	0	1 303 094	-28
Saamistodistukset jaksotettuun hankintamenoon	1 457 098	-1	-	-	-	-	1 457 098	-1
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	167 636	-44	-	-	-	-	167 636	-44
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenoan arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	1 219 541	-203	-	-	-	-	1 219 541	-203
Muihin varoihin sisältyvät takaussaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-	-	-	-	-	-	-	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 447 573	-11	16 392	-2	-	-	2 463 964	-14
Yhteensä	43 477 961	-464	533 776	-686	6 832	-21	44 018 569	-1171

* Konsernilla on vaiheen 3 saamisille täydet takaus- ja vakuusjärjestelyt kuten konsernitiilin päätöksen 2021 liitteessä 2 *Riskienhallinnan periaatteet ja konsernin riskiasema* kohdassa 7. *Luottoriski* on kuvattu. Konsernin johdon arvion mukaan vaiheen 3 saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota synny. Vaiheen 3 saamiset sisältävät 2 144 tuhatta euroa (2 345 tuhatta euroa) saamia, jotka ovat olleet myöntöhetkellä arvoltaan alentuneita (*Purchased or Originated Credit Impaired, POCI*). POCI-saamisista on kirjattu 8 tuhannen euron (7 tuhannen euron) odotettavissa oleva luottotappio.

	Ei arvoltaan alentuneet			Arvoltaan alentuneet			Yhteensä	
	Vaihe 1	Vaihe 2		Vaihe 3				
VASTUUT JA ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT SAAMISERITTÄIN JA ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN								
31.12.2021 (1 000 €)	Tasearvo	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassaolo- ajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo	Odotettavissa olevat luottotappiot
Käteiset varat jaksotettuun hankintamenoön	8 399 045	0	-	-	-	-	8 399 045	0
Saamiset luottolaitoksilta jaksotettuun hankintamenoön	1 417 310	-82	-	-	-	-	1 417 310	-82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoön	27 457 506	-23	220 730	-578	127 517	-546	27 805 752	-1147
Leasingsaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä jaksotettuun hankintamenoön	1 333 987	-2	-	-	159	-	1 334 146	-2
Saamistodistukset jaksotettuun hankintamenoön	1 079 338	0	9 550	0	-	-	1 088 888	0
Saamistodistukset käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	213 466	-41	-	-	-	-	213 466	-41
Muihin varoihin sisältyvä jaksotettuun hankintamenoön arvostettu käteisvakuus keskusvastapuolelle	238 930	-13	-	-	-	-	238 930	-13
Muihin varoihin sisältyvät takaussaamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	1 752	-	-	-	-	-	1 752	-
Luottolupaukset (taseen ulkopuolinen erä)	2 585 201	-4	3 167	0	4 506	0	2 592 873	-4
Yhteensä	42 726 533	-166	233 447	-578	132 182	-546	43 092 161	-1289

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenvetona odotettavissa olevien luottotappioiden muutos ja täsmäytys arvonalentumisvaiheittain tilikauden aikana.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT YHTEENSÄ ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odotettavissa olevat luottotappiot		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot			
Avaava saldo 1.1.2022	-166	-578	-546	-1 289	43 092 161	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-361	357	-1	-5	17 324 241	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	95	7	77	179	-16 397 777	
Siirrot vaiheeseen 1	-1	496	-	496	496	
Siirrot vaiheeseen 2	1	-575	18	-556	-556	
Siirrot vaiheeseen 3	0	-	0	0	0	
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	-	430	430	430	
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa * ja parametreissa ** koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-32	-394	0	-426	-426	
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2022	-464	-686	-21	-1 171	44 018 568	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-223	834	247	858		

* Esittää muutosta mallissa.

** Esittää muutosta mallin parametreissa (esim. BKT, työttömyysluvut).

Kuntarahoitus-konserni on vuoden 2022 toisen vuosipuoliskon aikana saanut valmiiksi järjestelmä- ja mallimuutoskehityksen liittyen odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan. Kehityksen myötä kohonneen luottoriskin (*SICR*) arviointikriteereihin, konkurssitodennäköisyyden sekä tappio-osuuden malleihin on tehty muutoksia. Lisäksi makroskenaarioita on päivitetty tulevaisuuden informaation huomioimiseksi tilikauden lopussa. Muutoksista malleissa ja parametreissa aiheutui 426 tuhannen euron kasvu odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Konserni kirjasi vuoden 2021 lopussa lisävarauksen vuodelle 2022 ajoittuvien järjestelmä- ja mallimuutosten vaikutusten johdosta ja päivitti kesäkuun 2022 lopussa lisävarausta. Konsernin johdon päättämä ryhmäkohtaiseen arvioon perustuva lisävaraus oli 916 tuhatta euroa. Koska järjestelmä- ja mallikehitys on saatu valmiiksi vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla, niin ryhmäkohtainen arvioon perustuva lisävaraus on purettu. Lisävaraus kohdistui tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Lisävarausta ei kohdistettu sopimustasolle.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena ja odotettavissa olevien luottotappioiden (*ECL*) määrä on edelleen vähäinen. Kuntien verokehitys oli positiivista vuoden 2022 aikana. Vuodesta 2023 arvioidaan tulevan kuntataloudelle heikoista yleisistä suhdannenäkymistä huolimatta huomattavan vahva, sillä sote-uudistuksen verotuloja leikkaava vaikutus näkyy täysimääräisesti vasta vuonna 2024. Käynnissä olevan energiakriisin, korkotason nousun ja inflaation ei vielä vuoden 2022 aikana havaittu merkittävästi vaikuttaneen Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden maksukykyyn tai luottokelpoisuuteen. Konsernin asiakassaamiset luokitellaan vakavaraisuuslaskennassa 0-riskiluokkaan, koska ne ovat suomalaisilta kunnilta, kuntayhtymiltä tai hyvinvointialueilta tai niihin liittyä turvaava kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen takaus, tai kiinteistövuokutta täydentävä valtion täytetakaus. Johdon arvion mukaan kaikki saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin eikä lopullista luottotappiota näin ollen synny. Konsernilla on 31.12.2022 asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia takaussaamisia julkisyhteisöiltä yhteensä 4 miljoonaa euroa (19 miljoonaa euroa). Likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt hyvällä tasolla keskimääräisen luottoluokituksen ollessa AA+ (AA+).

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT YHTEENSÄ ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3			
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2021	-126	-835	-224	-1184	39 717 750	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-41	56	-13	3	9 637 333	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	46	101	55	203	-6 262 613	
Siirrot vaiheeseen 1	0	18	-	18	18	
Siirrot vaiheeseen 2	0	-203	60	-143	-143	
Siirrot vaiheeseen 3	-	1	-1	1	1	
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	340	-430	-90	-90	
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-46	-56	6	-96	-94	
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2021	-166	-578	-546	-1289	43 092 161	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	20	313	-376	-42		

Kuntarahoitus-konserni teki vuonna 2021 päivityksiä odotettavissa olevien luottotappioiden makroskenaarioihin sekä laiminlyönnin todennäköisyyksiin, joista johtuen kasvua oli noin 96 tuhatta euroa. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleihin ei tehty muutoksia.

Vuoden 2021 lopussa konserni on kirjasi 430 tuhannen euron lisävarauksen vuodelle 2022 ajoittuvien mallimuutosten vaikutusten johdosta. Arvio lisävaraustarpeesta perustui siihen, että konsernin johto arvioi mallimuutoksen johdosta osan vastuista siirtyvän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa vaiheen 2 vastuiksi, jolloin odotettavissa oleva luottotappio määritetään lainan koko voimassaoloajalle vaiheen 1 vastuiden 12 kuukauden sijaan tai joissain tapauksissa tappio-osuuden kasvaessa nykyisestä. Tämän lisäksi luottojen tappio-osuuden (LGD) laskentamalliin tulevan kehityksen arvioitiin vaikuttavan odotettavissa olevien luottotappioiden määrään vaiheessa 3. Koska järjestelmä- ja mallikehitys on saatu valmiiksi

vuoden 2022 toisella vuosipuoliskolla, ryhmäkohtainen arvioon perustuva lisävaraus on purettu tilikaudella 2022. Lisävaraus kohdistui tase-erään *Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä*. Lisävarausta ei kohdistettu sopimustasolle.

Seuraavat taulukot kuvaavat odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän täsmäytystä arvonalentumisvaiheittain avaavasta taseesta tilinpäätöspäivään jokaiselle saamistyyppille erikseen.

KÄTEISET VARAT JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odotettavissa olevat luottotappiot	
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot		
(1 000 €)					
Avaava saldo 1.1.2022	0	-	-	0	8 399 045
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-	-	-	-	-
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	-	-	0	-8 399 043
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2022	-	-	-	-	2
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	0	-	-	0	

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3			
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2022	-82	-	-	-82	1 417 310	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-85	-	-	-85	9 112 062	
Takaisinmaksuista ja eräänymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	62	-	-	62	-903 880	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-3	-	-	-3	-3	
Yhteensä 31.12.2022	-109	-	-	-109	9 625 488	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-9	-	-	-9		

SAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odottavissa olevat luottotappiot		Tasearvo
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassaoloajan odotettavissa olevat luottotappiot			
Avaava saldo 1.1.2022	-23	-578	-546	-1147	27 805 752	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-42	357	-1	314	3 871 298	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	2	4	77	84	-3 895 282	
Siirrot vaiheeseen 1	-1	496	-	496	496	
Siirrot vaiheeseen 2	0	-573	18	-554	-554	
Siirrot vaiheeseen 3	0	-	0	0	0	
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	-	430	430	430	
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-25	-370	0	-395	-395	
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2022	-89	-662	-21	-772	27 781 745	
Odottavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-51	858	247	1 054		

LEASINGSAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3			
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2022	-2	-	0	-2	1334 146	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-5	0	0	-5	242 148	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	2	-	-	2	-273 177	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	0	0	-	0	0	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-2	-22	-	-23	-23	
Yhteensä 31.12.2022	-6	-22	0	-28	1303 094	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-5	-22	0	-27		

SAAMISTODISTUKSET JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
Avaava saldo 1.1.2022	0	0	-	0	1 088 888
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	-	-	-1	1 457 098
Takaisinmaksuista ja eräänymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	0	-	0	-1 088 888
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2022	-1	-	-	-1	1 457 098
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-1	0	-	-1	

SAAMISTODISTUKSET KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOKSEN ERIEŒN KAUTTA ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3			
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2022	-41	-	-	-41	213 466	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-28	-	-	-28	52 770	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	26	-	-	26	-98 599	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-		
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-		
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-		
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-	-	-1		
Yhteensä 31.12.2022	-44	-	-	-44	167 636	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-3	-	-	-3		

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu käyvän arvon rahastoon laatimisperiaatteiden mukaisesti. Kertynyt vähennyserä kirjataan tulosvaikutteisesti varojen taseesta pois kirjaamisen hetkellä.

**MUIHIN VAROIHIN SISÄLTÄVÄ JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOOON
ARVOSTETTU KÄTEISVAKUUS KESKUSVASTAPUOLELLE
ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN**

(1 000 €)

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3			
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2022	-13	-	-	-13	238 930	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-190	-	-	-190	980 611	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2022	-203	-	-	-203	1219 541	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-151	-	-	-151		

MUIHIN VAROIHIN SISÄLTYVÄT TAKAUSSAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
Avaava saldo 1.1.2022	-	-	-	-	1752
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-	-	-	-	-
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-	-1752
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-	-	-	-	-
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-	-
Yhteensä 31.12.2022	-	-	-	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-	-	-	-	-

LUOTTOLUPAUKSET (TASEEN ULKOPUOLINEN ERÄ) ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
Avaava saldo 1.1.2022	-4	0	0	-4	2 592 873
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-9	0	-	-9	1608 254
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	3	2	0	5	-1737 157
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	0	-2	-	-2	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-1	-2	-	-4	
Yhteensä 31.12.2022	-11	-2	-	-14	2 463 964
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2022	-5	-2	0	-8	

Taseen ulkopuolisiin vastuihin liittyvä odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä on kirjattu erään *Varaukset ja muut velat* laatimisperiaatteiden mukaisesti.

KÄTEISET VARAT JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odotettavissa olevat luottotappiot		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot			
Avaava saldo 1.1.2021	0	-	-	0	5 565 801	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	-	-	0	2 833 244	
Takaisinmaksuista ja eräänymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	-	-	0	0	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2021	0	-	-	0	8 399 045	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	0	-	-	0		

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3			
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot		
Avaava saldo 1.1.2021	-43	-	-	-43		1 841 853
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-10	-	-	-10		353 939
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	14	-	-	14		-778 439
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-		-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-		-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-		-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-43	-	-	-43		-43
Yhteensä 31.12.2021	-82	-	-	-82		1 417 310
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	13	-	-	13		

SAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odotettavissa olevat luottotappiot		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot			
Avaava saldo 1.1.2021	-30	-835	-224	-1 089	26 886 947	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-11	56	-13	33	3 238 833	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	10	101	55	167	-2 319 771	
Siirrot vaiheeseen 1	0	18	-	18	18	
Siirrot vaiheeseen 2	0	-203	60	-143	-143	
Siirrot vaiheeseen 3	-	1	-1	1	1	
Kohdistamaton lisävaraus (<i>Management overlay</i>)	-	340	-430	-90	-90	
Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	7	-56	6	-44	-44	
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2021	-23	-578	-546	-1147	27 805 752	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	0	313	-376	-62		

LEASINGSAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
Avaava saldo 1.1.2021	-2	0	0	-2	1 090 940
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	-	-	0	310 062
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	-	0	0	-66 857
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	1	-	0	1	1
Yhteensä 31.12.2021	-2	0	0	-2	1 334 146
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	0	0	0	0	

SAAMISTODISTUKSET JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odottavissa olevat luottotappiot		Tasearvo
	12 kuukauden odottavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odottavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odottavissa olevat luottotappiot			
(1 000 €)						
Avaava saldo 1.1.2021	0	0	-	0	1310 305	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	0	0	-	0	1088 888	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	0	-	0	-1310 305	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odottavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2021	0	0	-	0	1088 888	
Odottavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	0	0	-	0		

SAAMISTODISTUKSET KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOKSEN ERIEK KAUTTA ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
(1 000 €)	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
Avaava saldo 1.1.2021	-42	-	-	-42	423 050
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-16	-	-	-16	28 176
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	19	-	-	19	-237 760
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-2	-	-	-2	
Yhteensä 31.12.2021	-41	-	-	-41	213 466
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	4	-	-	4	

**MUIHIN VAROIHIN SISÄLTYVÄ JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOOON
ARVOSTETTU KÄTEISVAKUUS KESKUSVASTAPUOLELLE
ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN**

(1 000 €)

	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Odotettavissa olevat luottotappiot	Tasearvo
Avaava saldo 1.1.2021	-4	-	-	-4	243 269
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-1	-	-	-1	22 942
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	0	-	-	0	-27 272
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-8	-	-	-8	-8
Yhteensä 31.12.2021	-13	-	-	-13	238 930
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	4	-	-	4	

MUIHIN VAROIHIN SISÄLTYVÄT TAKAUSSAAMISET YLEISÖLTÄ JA JULKISYHTEISÖILTÄ ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odotettavissa olevat luottotappiot		Tasearvo
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa- oloajan odotettavissa olevat luottotappiot			
(1 000 €)						
Avaava saldo 1.1.2021	-	-	-	-	1606	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-	-	-	-	145	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-	-	
Siirrot vaiheeseen 3	-	-	-	-	-	
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	-	-	-	-	-	
Toteutuneisiin luottotappioihin tapahtuneet palautukset	-	-	-	-	-	
Yhteensä 31.12.2021	-	-	-	-	1752	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	-	-	-	-		

LUOTTOLUPAUKSET (TASEEN ULKOPUOLINEN ERÄ) ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN (1 000 €)	Ei arvoltaan alentuneet		Arvoltaan alentuneet		Yhteensä	Tasearvo
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Odotettavissa olevat luottotappiot		
	12 kuukauden odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot	Koko voimassa-oloajan odotettavissa olevat luottotappiot			
Avaava saldo 1.1.2021	-4	0	0	-4	2 353 978	
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	-2	0	-	-2	1761104	
Takaisinmaksuista ja erääntymisistä johtuvat vähennykset (pois lukien toteutuneet luottotappiot)	3	-	0	3	-1522 209	
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-		
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-		
Siirrot vaiheeseen 3	-	0	0	0		
Muutokset mallissa ja parametreissa koskien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaperiaatteita	0	-	0	0		
Yhteensä 31.12.2021	-4	0	0	-4	2 592 873	
Odotettavissa olevat luottotappiot, nettomuutos 7-12/2021	0	0	0	0		

Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen

Tulevaisuutta koskevaa informaatiota sisällytetään sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalliin että sen arvioimiseen, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt merkittävästi (*Significant Increase in Credit Risk, SICR*). Makrotaloudelliset ennusteet kattavat kolme vuotta ja koska luotettavaa yli kolme vuotta kattavaa ennustetta ei ole saatavilla, myös ennusteisiin ja skenaarioihin perustuva oikaisu tehdään kolmelle vuodelle. Skenaarioita on käytössä pääsääntöisesti kolme; perus, vahva (optimistinen) ja heikko (epäsuotuisa). Skenaariolle arvioidaan toteutumisen todennäköisyydet. Skenaarioiden todennäköisyyspainotukset on kuvattu viereisessä taulukossa.

SKENAARIO	31.12.2022			31.12.2021		
	2023	2024	2025	2022	2023	2024
Heikko (epäsuotuisa)	30 %	30 %	30 %	40 %	40 %	40 %
Perus	60 %	60 %	60 %	50 %	50 %	40 %
Vahva (optimistinen)	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %	20 %

Kuntarahoitus-konserni on tunnistanut kunkin portfolion luottotappioiden keskeiset tekijät, joilla on samanlaiset luottoriskiominaisuudet, ja arvioinut makrotaloudellisten muuttujien ja luottotappioiden välistä suhdetta. Käytössä olevat makrotaloudelliset muuttujat suomalaisille rahoitusvaroilte ovat Suomen valtion pitkäaikaiset korot sekä asuntojen hintakehitys ja työttömyysaste. Muille kuin suomalaisille rahoitusvaroilte käytetään Euroopan keskuspankin julkaisemia stressitestiskenaarioita. Jokainen muuttuja kattaa arvion kolmen vuoden ajalta. Viereisessä taulukossa esitetään makrotaloudelliset muuttujat ja niiden ennusteet kolmen vuoden ennustejaksolle.

MAKROTALOUDELLISET MUUTTUJAT	Skenaario	31.12.2022			31.12.2021		
		2023	2024	2025	2022	2023	2024
Suomen valtion pitkäaikaiset korot, %	Heikko	4,0	3,6	3,4	1,2	0,5	0,3
	Perus	3,2	3,1	3,2	0,3	0,6	0,8
	Vahva	2,2	1,9	1,8	0,8	1,1	1,2
Asuntojen hintakehitys (myyntihinta, vuositason muutos), %	Heikko	-13,0	0,0	2,0	-8,0	-7,0	-2,0
	Perus	-2,0	2,0	1,5	-2,0	-3,0	-1,4
	Vahva	0,0	3,0	2,5	3,5	3,0	1,5
Työttömyysaste, %	Heikko	9,5	9,0	8,5	8,7	9,2	8,5
	Perus	7,4	7,3	6,8	6,9	6,5	6,3
	Vahva	6,5	6,0	5,8	6,5	6,0	5,8

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on muuttanut perusteellisesti Suomen talouden näkymiä. Kuluttajien luottamuksen heikkenemisen lisäksi myös yritysten odotukset ovat kääntyneet selkeästi alaspäin. Haastavista näkymistä huolimatta Suomen talous on paremmassa asemassa tulevaisuutta ajatellen kuin mitä se oli koronapandemian iskiessä. Palvelusektori on elpynyt koronarajoitusten poistamisen jälkeen ja työllisyysaste on edelleen korkeimmillaan sitten 1990-luvun alun. Kasvunäkymät tulevat kuitenkin väistämättä heikkenemään elinkustannusten kasvun ja nopeasti kiristyvän rahapolitiikan takia. Kuntarahoitus-konserni odottaa tuotannon supistuvan 0,5 % vuonna 2023. Vuodesta 2024 eteenpäin talous kääntyy vähitellen takaisin pitkän aikavälin kasvu-uralleen ja vuotuinen kasvuvauhti on noin 1,5 %.

Työttömyysasteen odotetaan nousevan yli 7,0 %:in vuosina 2023–2024. Työttömyysaste palaa maltillisesti laskevaan trendiin vuodesta 2025 eteenpäin. Korkeat energian ja hyödykkeiden hintatasot lisäävät edelleen inflaatiopainetta lyhyellä aikavälillä. Perusskenaariossa Suomen kuluttajahinnat kasvavat 6,7 % vuonna 2022. Vuotuisen kuluttajahintainflaation odotetaan laskevan 4,0 %:iin vuonna 2023 ja vakiintuvan noin 2 %:iin vuosina 2024–2026. Varmistaakseen, että tulevat inflaatio-odotukset pysyvät ankuroituina, Euroopan Keskuspankin (EKP) odotetaan nostavan korkotasoa vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla. Rahapolitiikan kiristämisen vauhti kuitenkin hidastuu kustannuspaineen asteittaisen heikkenemisen johdosta. Korkeammat korot vähentävät kotitalouksien asunnon-ostoaikomuksia kansallisella tasolla. Asuntojen hintojen nousu lakkaa vuonna 2022 ja niiden odotetaan supistuvan 2,0 % vuonna 2023. Ennustejakson loppuajalle asuntojen hintatason vuotuisen kasvun odotetaan asettuvan noin 1,5–2,0 %:iin.

Perusskenaarioon verrattuna vahva skenaario huomioi Ukrainan sodan taloudellisen vaikutuksen olevan lievempi ja inflaatiopaineiden helpottavan hieman nopeammin. Tämän seurauksena Suomen BKT kasvaisi nopeammin kahden seuraavan vuoden aikana (1,0 % vuonna 2023 ja 2,5 % vuonna 2024). Vahvassa skenaariossa työttömyysaste jatkaa hidasta laskuaan koko ennustejakson ajan. Kuluttajahintainflaatio kiihtyy 6,0 %:iin vuonna 2022, mutta laskee takaisin 2,5 %:iin jo vuonna 2023. Nousevasta korkotasosta huolimatta suhteellisen tasainen asuntokysyntä estää asuntojen hintatasoa supistumasta vuotena 2023. Siitä

eteenpäin kuluttaja- ja asuntohinnat nousevat noin 2,0–3,0 % vuosina 2024–2026. Inflaation alkaessa hidastumaan nopeammin tulee EKP:n korkotason nosto olemaan vähäisempää vahvassa skenaariossa kuin perusskenaariossa. Tämän seurauksena markkinakorot nousevat myös hitaammin.

Heikko skenaario edustaa tilannetta, jossa Ukrainan sota johtaa jatkuvaan inflaatioon ja reaali talouden supistumiseen (stagflaatio). Talouden taantuma jatkuu pitkälle vuoteen 2024. Työttömyysaste kasvaa enemmän ja pysyy korkeana pidempään kuin perusskenaariossa. Energian ja elintarvikkeiden hintatason nousu laukaisee palkkainflaatiokierteen vaikeuttaen EKP:n tulevien inflaatio-odotusten hallintaa. EKP on pakotettu nostamaan korkoja paljon perusskenaariota korkeammalle syventäen samalla BKT:n supistumista. Kuluttajahintainflaatio pysyy selvästi EKP:n tavoitteen yläpuolella vuoteen 2024 saakka. Kysynnän puute asuntomarkkinoilla johtaa asuntojen hintatason voimakkaaseen laskuun. Pitkittynyt maailmanlaajuinen taantuma luo jännitteitä rahoitusmarkkinoilla, mikä lisää laajempia riskipreemioita omaisuuserien hinnoittelussa.

Seuraavassa taulukossa esitetään odotettavissa olevien luottotappioiden herkkyyden tulevaisuuteen suuntautuvalla informaatiolla olettaen heikon (epäsuotuisan) skenaarion painon olevan 100 % vuoteen 2024 (2023) asti.

HERKKYYSANALYYSI (1 000 €)	31.12.2022		31.12.2021	
	Käytetyt skenaario-painotukset	Heikko skenaario (100 %)	Käytetyt skenaario-painotukset	Heikko skenaario (100 %)
Odotettavissa olevat luottotappiot	1171	1547	859	1150
Vastuiden osuus vaiheissa 2 ja 3	1,27 %	2,57 %	0,86 %	1,15 %

Herkkyyksianalyysin lukuihin ei sisälly harkinnanvaraiset lisävaraukset.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisina raportoidaan saamiset, jotka ovat yli 90 päivää erääntyneitä ja muita riskillisiksi luokiteltuja saamisista sekä saamisista, joihin kohdistuu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuva lainanhoitojousto.

ONGELMASAAMISET 31.12.2022 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	4 087	4 087	-13	4 074
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	509	509	0	509
Lainanhoitojoustot	77 268	2 513	79 780	-478	79 303
Yhteensä	77 268	7 110	84 377	-491	83 886

ONGELMASAAMISET 31.12.2021 (1 000 €)	Terveet saamiset	Järjestämättömät saamiset	Saamiset yhteensä	Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista	Yhteensä
Yli 90 pv erääntyneet saamiset	-	16 813	16 813	-82	16 731
Todennäköisesti maksamatta jäävät	-	85 559	85 559	-8	85 551
Lainanhoitojoustot	61 862	25 849	87 711	-238	87 473
Yhteensä	61 862	128 221	190 083	-328	189 755

Lainanhoitojoustot ovat asiakkaan aloitteesta sovittuja helpotuksia alkuperäiseen maksuohjelmaan, ja niillä pyritään auttamaan asiakasta selviytymään väliaikaisista maksuvaikeuksista. Terveitä lainanhoitojoustosaamisista ovat koeajalla olevat järjestämättömistä saamisista jo tervehdyneet lainanhoitojoustosaamiset tai saamiset, joissa lainanhoitojousto on tehty sopimukseen, joka ei ollut järjestämätön. Muista kuin asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuneita maksuohjelmamuutoksia ei luokitella lainanhoitojoustoiksi. Konserni katsoo kyseessä olevan järjestämätön lainahoitojousto, kun kyseiset myönnytykset tai muutokset annetaan velallisen nykyisten tai odotettavissa olevien taloudellisten vaikeuksien perusteella, eikä konserni olisi suostunut niihin, jos velallinen olisi ollut hyvässä taloudellisessa tilassa.

Koronapandemia vaikutti Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloustilanteeseen ja maksuvalmiuteen. Konserni tarjosi siksi asiakkailleen mahdollisuuden joustoihin lainojen lyhennyksissä, jos koronapandemia vaikutti väliaikaisesti asiakkaan luotonhoitokykyyn. Ainoastaan yksittäisiä lyhennysvapaita on pidennetty tilikauden 2022 ja 2021 aikana. Perimättä jätetyt lyhennykset on pääosin siirretty laina-ajan loppuun lainan viimeisen maksuerän yhteyteen. Konsernin leasingrahoitukseen ei ole kohdistunut vuokratuloksia.

Toteutuneet luottotappiot

Konsernilla ei ole ollut toteutuneita lopullisia luottotappioita tilikauden tai vertailukauden aikana.

Liite 11. Velat luottolaitoksille

(1 000 €)	31.12.2022	31.12.2021
Velkakirjat luottolaitoksille	88 183	59 906
TLTRO *	2 000 000	2 000 000
Saadut johdannaisvakuudet	244 440	741 110
Yhteensä	2 332 623	2 801 016

* Kuntarahoitus osallistui syyskuussa 2020 Euroopan keskuspankin kohdennettujen pitempiä aikaisten rahoitusoperaatioiden kolmanteen eli niin kutsuttuun TLTRO III -operaatioon (nro 5) 1,25 miljardilla eurolla. Kesäkuussa 2021 Kuntarahoitus osallistui TLTRO III -operaatioon (nro 8) 750 miljoonalla eurolla. TLTRO III -ehtojen mukaisesti, jos hyväksyttävä nettoluotonanto vertailuajanjaksolla (1.3.2020–31.3.2021) on positiivinen, on TLTRO III -velan korko 0,5 % matalampi kuin lainojen keskimääräinen talletuskorko (*Deposit Facility Rate, DFR*) 24.6.2020–23.6.2021 välisenä aikana. Tämä vastaa -1 % korkotasoa. EKP julkaisi 10.12.2020 päivityksen ehtoihin niin, että alhaisen koron jaksoa pidennettiin 24.6.2021–23.6.2022 aikavälille, jos nettoluotonannon ehdot täytyvät 1.10.2020–31.12.2021 vertailuajanjaksolla.

Korko määräytyi 23.6.2022 asti 31.12.2021 umpeutuneen nettoluotonannon tarkastelujakson perusteella. Kuntarahoitus-konserni täytti tämän aikavälin nettoluotonannon ehdot alhaisempaan korkotasoon ja näin ollen konserni kirjasi TLTRO III -velan koron -1%:n mukaisena 23.6.2022 asti. Erityisajanjaksojen ulkopuolinen korko 24.6.2022 alkaen määräytyi EKP:n yön yli -talletuskoron keskiarvona koko operaation juoksuajalta. TLTRO III -operaatioiden korkoehdot muuttuivat vielä 23.11.2022 alkaen. Tätä varten määritettiin uusi viimeinen korkojakso, jonka korko määräytyy viimeisen korkojakson aikana vallitsevien EKP-korkojen keskiarvona. Lopullinen korko määräytyy TLTRO III -velan erääntyessä kaikkien eri korkojaksojen korkojen painotettuna keskiarvona.

Vaikka edellä kuvattu TLTRO III -velan korkoehto on konsernin näkökulmasta suotuisa, sen ei arvioida poikkeavan konsernin muusta varainhankinnan hinnasta kuitenkaan siinä määrin, että konsernille muodostuisi IAS 20 -standardin mukainen valtion avustus. Näin ollen konserni käsittelee TLTRO III -velkaa kokonaisuudessaan IFRS 9 -standardin mukaisena rahoitusvelkana.

Liite 12. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

(1 000 €)	31.12.2022		31.12.2021	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	30 942 233	34 330 170	31 508 271	32 041 076
Muut *	4 649 832	4 668 524	3 819 254	3 820 738
Yhteensä	35 592 065	38 998 694	35 327 525	35 861 814

* Erässä esitetään Kuntarahoituksen lyhytaikaiset velkakirjalainat.

Kuntarahoituksen varainhankinta on Kuntien takauskeskuksen takaamaa.

MERKITTÄVIMMÄT LIIKKEESEENLASKUT TILIKAUDEN 2022 AIKANA	Arvopäivä	Eräpäivä	Korko-%	Nimellisarvo (1 000)	Valuutta
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	25.1.2022	25.2.2032	0,250 %	1 000 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	17.5.2022	17.5.2029	1,500 %	500 000	EUR
Kiinteäkorkoinen viitelaina, laskettu liikkeelle MTN-ohjelman alla	24.8.2022	24.8.2027	3,250 %	1 000 000	USD

Liikkeeseenlaskut on sisällytetty yllä olevaan taulukkoon arvopäivän mukaisesti. Ohjelmaa koskeva esite on saatavissa englanninkielisenä verkkosivuilta osoitteesta www.munifin.fi/investor-relations.

Liite 13. Varaukset ja muut velat

(1 000 €)	31.12.2022	31.12.2021
Varaukset		
Uudelleenjärjestelyvaraus	-	-
Muut varaukset	446	446
Muut velat		
Vuokrasopimusvelat	3 269	4 528
Johdannaissopimuksiin liittyvät vakuusvelat keskusvastapuolelle	570 922	333 295
Muut velat	19 210	11 062
Yhteensä	593 848	349 331

Erä *Muut varaukset* liittyy verotukselliseen tulkintakysymykseen, johon konserni on hakenut ennakkoratkaisua ja johon se odottaa Korkeimman hallinto-oikeuden lopullista päätöstä.

(1 000 €)	Uudelleenjärjestelyvaraus		Muut varaukset	
	2022	2021	2022	2021
Kirjanpitoarvo 11.	-	562	446	-
Varausten lisäykset	-	-	5 100	446
Käytetyt varaukset	-	-562	-5 100	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	446	446

Tilikauden 2021 aikana purettiin uudelleenjärjestelyvaraus, joka liittyi konsernin toimintojen uudelleenorganisointiin tilikaudella 2020. Vuoden 2022 aikana tehdyt varausten lisäykset ja käytetyt varaukset liittyvät tilikauden aikana keskeytettyyn tietojärjestelmähankkeeseen.

Liite 14. Pääomainstrumentit

31.12.2022 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
AT1-pääomainstrumentti	EUR	-	-	-	-
Yhteensä		-	-		

31.12.2021 (1 000 €)	Valuutta	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Korkosidonta	Takaisinmaksu aikaisintaan
AT1-pääomainstrumentti	EUR	350 000	347 454	Kiinteä	14.2022
Yhteensä		350 000	347 454		

Kuntarahoitus maksoi takaisin alun perin 1.10.2015 liikkeeseenlaskemansa 350 miljoonan euron eräpäivättömän ensisijaiseen lisöpääomaan (AT1) kuuluvan pääomainstrumentin 1.4.2022, joka on velkakirjaehtojen mukaisesti pääomainstrumentin ensimmäinen mahdollinen takaisinmaksupäivä. Instrumentti eräännytettiin nimellisarvoonsa lisättynä eräännyttämispäivään saakka kertyineillä koroilla.

Pääomainstrumentin ehdot:

Laina on konsernin emoyhtiön liikkeeseen laskema ensisijaiseen lisöpääomaan luettava erityisehtoinen ja vakuudeton joukkovelkakirjalaina, jonka ehdot on laadittu täyttämään vakavaraisuusasetuksessa (EU 575/2013) asetetut niin sanotun AT1-pääomallainan vaatimukset. Lainalla ei ole eräpäivää. Lainalle voidaan maksaa korkoa vain jakokelpoisista varoista vakavaraisuusasetuksessa asetetuin edellytyksin, ja Kuntarahoitus päättää, maksetaanko lainalle korkoa koronmaksupäivänä. Koron maksun peruutus on lopullinen, eikä maksamatta jäänyttä korkoa lisätä lainan pääomaan. Lainan pääoma kirjataan alas, jos Kuntarahoituksen ydinpääoman (CET1) suhde riskipainotettuihin saamisiin on pienempi kuin

5,125 %. Kuntarahoitus voi päättää lainapääoman alaskirjauksen palauttamisesta osaksi tai kokonaan, jos vakavaraisuusasetus tämän mahdollistaa Kuntarahoituksen taloudellisen tilan parantumisen perusteella. Kuntarahoituksella on oikeus, muttei velvollisuutta 1.4.2022 ja sen jälkeen vuosittain koronmaksupäivänä lunastaa laina takaisin, mikäli valvova viranomainen on etukäteen hyväksynyt takaisinmaksun. Valvovalla viranomaisella on mahdollisuus antaa lupa lainan takaisinmaksuun myös erityisestä syystä, esimerkiksi jos lainsäädäntö tai viranomaiskäytäntö muuttuisi niin, että korkojen täysi vähennysoikeus menetetään tai mikäli Kuntarahoitus joutuisi maksamaan lainan ehdoissa mainittuja lisäsuorituksia. Viranomainen voi myöntää luvan takaisinmaksuun myös, jos lainan viranomaisluokituksessa tapahtuu muutos, jonka johdosta laina todennäköisesti suljettaisiin omien varojen ulkopuolelle tai luokiteltaisiin uudelleen laadultaan alempiarvoiseksi omiksi varoiksi. Lainan pääoma, korko ja muu hyvitys maksetaan takaisin yhtiön purkautuessa ja konkurssissa kaikkia muita ylempitasoisia velkoja huonommalla etuoikeudella. AT1-pääomallaina on konsernitilinpäätöksessä oman pääoman ehtoinen instrumentti ja emoyhtiön tilinpäätöksessä se kirjataan velaksi tase-erään *Velat, joilla on huonompi etuoikeus*.

Liite 15. Annetut vakuudet

OMASTA PUOLESTA ANNETUT VAKUUDET (1 000 €)

	31.12.2022	31.12.2021
Saamiset luottolaitoksilta johdannaissopimusten vastapuolille *	1 400 559	1 310 576
Saamiset luottolaitoksilta takaisinostosopimusten vastapuolille **	514	-
Saamiset luottolaitoksilta keskuspankille ***	31 745	35 984
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä keskuspankille ***	3 676 627	4 716 147
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä takauskeskukselle ****	12 101 459	11 474 101
Saamistodistukset takaisinostosopimusten vastapuolille **	9 580	-
Saamistodistukset keskusvastapuolelle	24 942	-
Muut varat johdannaissopimusten vastapuolille *	1 219 541	238 930
Yhteensä	18 464 967	17 775 738

* Konserni on pantannut johdannaissopimusten vastapuolille vakuuksia lisävakuussopimusten (*ISDA/Credit Support Annex*) mukaisesti.

** Konserni on pantannut takaisinostosopimusten vastapuolille vakuuksia GMRA (*General Master Repurchase Agreement*) yleissopimuksen mukaisesti.

*** Kuntarahoitusta on keskuspankin hyväksymä rahapolitiikan vastapuoli ja tätä tarkoitusta varten keskuspankkiin on pantattu vakuuksia kyseiseen asemaan liittyviä mahdollisia operaatioita varten.

**** Konserni on pantannut Kuntien takauskeskukselle antolainaukseensa liittyviä velkakirjoja. Kuntien takauskeskus takaa Kuntarahoitusta varainhankinnan ja Kuntarahoitusta antaa takauskeskuksen takauksille vastavakuuksia siten kuin laissa Kuntien takauskeskuksesta on määritetty.

Annetut vakuudet on esitetty tilinpäätöspäivän tasearvoilla.

Liite 16. Ehdolliset varat ja velat

Konsernilla ei ole ehdollisia varoja tai velkoja 31.12.2022. Aiemmin emoyhtiön liikkeeseen laskeman AT1-pääomainstrumentin kertynyt korko muodosti ehdollisen velan raportointiajankohtana ja se realisoitui oman pääoman vähennyksenä emoyhtiön päättäessä koronmaksusta. AT1-pääomainstrumentti maksettiin takaisin 1.4.2022. Vertailuajankohtana 31.12.2021 Kuntarahoituksella oli 9 459 tuhannen euron ehdollinen velka.

Liite 17. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(1 000 €)	31.12.2022	31.12.2021
Luottolupaukset	2 463 978	2 592 877
Yhteensä	2 463 978	2 592 877

Liite 18. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat:

- Kuntarahoitus Oyj:n osakkeenomistajat, joilla on yli 20 % yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä
- Johtoon kuuluvat avainhenkilöt: toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, muut johtoryhmän jäsenet, hallituksen jäsenet sekä näiden henkilöiden puoliset, lapset ja huollettavat sekä puolisoitten lapset ja huollettavat
- Yhteisöt, joissa edellä mainitut henkilöt käyttävät joko välittömästi tai välillisesti määräysvaltaa, toisen kanssa yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa
- Emoyhtiön lähipiiriin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy.

Konsernin toimintaa rajaa Kuntien takauskeskuksesta annettu laki ja Kuntien takauskeskuksen kanssa allekirjoitettu puitesopimus, joiden perusteella Kuntarahoitus voi myöntää rahoitusta ainoastaan lain mukaisille tahoille (kunnat, kuntayhtymät, kuntien määräämisvallassa olevat yhtiöt, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät, niiden omistamat tai määräämisvallassa olevat yhteisöt ja hyvinvointialueiden liikelaitokset sekä valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt).

Konserni on toteuttanut lähipiiriin kuuluvien luonnollisten henkilöiden kanssa ainoastaan työsuhdeperäisen palkan- ja palkkiomaksun eikä konsernilla ole laina- tai rahoitussaamia mainitulta luonnollisilta henkilöiltä. Tytäryhtiö Inspiran kanssa toteutetut liiketapahtumat käsittävät hallintopalveluihin liittyviä veloituksia ja Kuntarahoituksen Inspiralta ostamia asiantuntijapalveluita.

Lähipiiritapahtumissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia 30.6.2022 jälkeen.

Liite 19. Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Kuntarahoituksen hallituksen tiedossa ei ole sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan katsauskauden päättymisen jälkeiseltä ajalta.

Kuntarahoitus Oyj on Suomen suurimpia luottolaitoksia. Kuntarahoituksen omistavat kunnat, Keva ja Suomen valtio. Kuntarahoitus-konserniin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy. Konsernin tase on lähes 48 miljardia euroa.

Kuntarahoitus tavoittelee parempaa tulevaisuutta vastuullisesti asiakkaidensa kanssa. Yhtiön asiakkaita ovat Suomen kunnat, kuntayhtymät ja hyvinvointialueet sekä niiden määräysvallassa olevat yhteisöt ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. Asiakkaat rahoittavat Kuntarahoituksen tarjoamalla rahoitusratkaisulla ympäristön kannalta kestäviä ja yhteiskunnallisesti vastuullisia kohteita, kuten julkisen liikenteen hankkeita, kestäväää rakentamista, sairaaloita ja terveyskeskuksia, päiväkoteja ja kouluja sekä erityisryhmien asumista.

Kuntarahoituksen asiakaskunta on kotimaista, mutta toimintaympäristö on globaali. Yhtiö on aktiivinen suomalainen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija kansainvälisillä pääomamarkkinoilla sekä ensimmäinen suomalainen vihreiden ja yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija. Kuntarahoituksen varainhankinnalla on Kuntien takauskeskuksen takaus.

Lue lisää: www.kuntarahoitus.fi

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi